

Årsrapport 2016

BANK

Arbejdernes Landsbank

 Arbejdernes Landsbank
Bygger på sunde værdier

Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank | CVR-nr. 31 46 70 12 | København

Dagsorden

ORDINÆR GENERALFORSAMLING 13. MARTS 2017.

1. Valg af dirigent
2. Beretning om bankens virksomhed i det forløbne år
3. Forelæggelse af den reviderede årsrapport med revisionspåtegning, jf. vedtægternes § 21, stk. 2, og godkendelse heraf
4. Forslag om anvendelse af overskud inden for de i vedtægternes § 22 fastsatte rammer eller om dækning af underskud i henhold til den godkendte årsrapport
5. Behandling af fremkomne forslag *)

- 5.1. Forslag fra bestyrelsen om ændring af bankens vedtægter

Ændring af §§ 4, stk. 2 og 17, stk. 3:

§ 4, stk. 2 foreslås ændret således, at den eksisterende bemyndigelse for bestyrelsen til at udvide aktiekapitalen forlænges til 12. marts 2020.

§ 17, stk. 3 foreslås ændret således, at antallet af generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer fremover mindst kan være 4 og højst 9 medlemmer.

6. Valg af medlemmer til bestyrelsen

Forudsat at der sker vedtagelse af det under dagsordenspunkt 5.1. stillede forslag, foreslår en enig bestyrelse genvalg af

Per Christensen (Formand)	Claus Jensen (Næstformand)
Mette Kindberg	Lizette Risgaard
Kim Lind Larsen	Ole Wehlast
Lars Andersen	Torben Möger Pedersen

og nyvalg af

Advokat (H) Christian Riewe

Af bankens årsrapport 2016 og bankens hjemmeside, al-bank.dk/kandidater fremgår yderligere informationer om bestyrelsesmedlemmerne og den foreslåede kandidat, deres kvalifikationer samt oplysninger om ledelseshverv i andre virksomheder.

Hvis det under dagsordenspunkt 5.1. fremsatte forslag ikke vedtages, foreslår en enig bestyrelse genvalg af:

Per Christensen (Formand)	Claus Jensen (Næstformand)
Mette Kindberg	Lizette Risgaard
Kim Lind Larsen	Ole Wehlast
Lars Andersen	Torben Möger Pedersen

7. Valg af revisor

*) I.h.t. § 16 stk. 2 i bankens vedtægter, er en beslutning om ændring af bankens vedtægter kun gyldig, såfremt den tiltrædes af mindst to tredjedele såvel af de afgivne stemmer som af den på generalforsamlingen repræsenterede stemmeberettigede aktiekapital (kvalificeret flertal).

GERT R. JONASSEN
Ordførende direktør

JAN W. ANDERSEN
Bankdirektør

Indhold

Stærkt resultat i et udfordret finansielt marked	4
Arbejdernes Landsbank i 2016	6
Hovedtal for koncernen	7
Nøgletal for koncernen	8

Ledelsesberetning

2016 for koncernen Arbejdernes Landsbank	10
Forventninger til 2017	10
Resultatopgørelse	11
Balance	12
Likviditet	12
Kapitalforhold	12
Forretningsmodel	14
Kapitalstruktur	15
Organisationsdiagram	17
Visions- og strategiarbejdet i 2016	18
Redegørelse for samfundsansvar – CSR	20
Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse	21
Risikostyring	28
Finanstilsynets pejlemærker	28
Regnskabsmæssige skøn og vurderinger	30
Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb	30
Oversigt over bankens udvikling	31

Påtegning

Ledelsespåtegning	33
Intern Revisions påtegning	34
Den uafhængige revisors revisionspåtegning	35

Årsregnskab og koncernregnskab

Resultatopgørelse, Totalindkomst og Resultatdisponering	39
Balance	40
Egenkapitalopgørelse	41
Pengestrømsopgørelse	43
Oversigt over noter	44
Ledelse, organisation mv.	95

Stærkt resultat i et udfordret finansielt marked

Med et resultat på 514 mio. kr. før skat i 2016 har koncernen Arbejdernes Landsbank opnået et meget tilfredsstillende resultat i et udfordret finansielt marked og i en banksektor præget af meget hård konkurrence.

2016 har på mange måder været et stormomsust år i den finansielle sektor, hvor bl.a. en ophedet debat om bidragsstigninger, sager om skattely og bankernes etik og moral generelt har fyldt meget i medierne – og ikke mindst hos de danske bankkunder. Samtidig har de finansielle markeder i årets første halvår været præget af turbulens og stor uro, som samlet set har gjort det særdeles svært at navigere i. Derfor er det også med ekstra stor stolthed, at jeg som bestyrelsesformand i Arbejdernes Landsbank kan se tilbage på det forgangne år, for på trods af turbulensen i både sektoren og på markederne er Arbejdernes Landsbank kommet styrket ud af 2016.

I løbet af året har vi budt velkommen til intet mindre end netto 10.401 nye kunder, og gang på gang har vi placeret os i top i diverse kundeundersøgelser. Senest er vi i starten af 2017 – for 8. år i træk – kåret til „Danskernes foretrukne bank“ blandt de 20 største banker i Danmark i Voxmeters omfattende bankanalyse. Det er resultater, som i høj grad er med til at styrke vores i forvejen stærke position på det danske bankmarked og vores image som en ansvarlig bank.

Også finansielt kommer vi yderligere styrket ud af 2016. På trods af et udfordret finansielt marked og et fortsat lavt renteniveau leverer banken nemlig et meget tilfredsstillende årsresultat for 2016 på 514 mio. kr. før skat. Det overstiger de forventninger, der blev udmeldt i både årsrapporten 2015 og senest i halvårsrapporten 2016, hvor forventningen var et resultat på henholdsvis 400 mio. kr. og 325 mio. kr. Det stærke resultat skyldes først og fremmest en stabilisering af de finansielle markeder i 2. halvår og et mindre behov for nedskrivninger samt en fortsat god vækst i kerneforretningen – den klassiske bankdrift.

Stærkt comeback

Resultatet er et stærkt comeback i forhold til halvåret, hvor banken kom ud med et underskud efter skat på 17,1 mio. kr. Halvårsresultatet skyldtes først og fremmest et negativt beholdningsresultat på 351 mio. kr., som desværre ikke kunne opveje et ellers meget stærkt basisresultat på 317,8 mio. kr. Det var især kraftigt faldende renter og finansiell usikkerhed, som i ekstraordinær grad påvirkede bankens investeringer negativt i første halvår af 2016.

Det svage resultat i 1. halvår er nu vendt til et meget tilfredsstillende resultat for hele 2016. Beholdningsresultatet inkl. resultat af anlægsbeholdningen er i dag på 8 mio. kr., og basisresultatet er vokset til 509 mio. kr., hvilket primært hænger sammen med et mindre behov for nedskrivninger og fortsat høj kundevækst, som medvirker til at fastholde det stabile indtjeningsbillede. Det samlede resultat før skat på 514 mio. kr. og en forrentning af egenkapitalen på 9,4 pct. er meget tilfredsstillende.

Med henblik på at forbedre og sikre bankens kapitalgrundlag har vi valgt at sælge en andel af vores aktier i Alka Forsikring. Det har sammen med det meget tilfredsstillende årsresultat forbedret kapitalprocenten fra 13,4 til 17,1.

Nye spændende løsninger – altid med kunden i centrum

2016 har ikke kun været et travlt og begivenhedsrigt år i sektoren, men i høj grad også i Arbejdernes Landsbank. Vi har i løbet af året markeret os meget tydeligt i markedet og atter bevist, at ansvarlig bankdrift med kundernes behov i centrum ikke blot er noget, vi snakker om. Det er måden, vi driver bank på i praksis.

Vi stræber hele tiden efter at målrette vores rådgivning og service mest muligt efter kundernes behov, og vi holder os konstant på tærerne, så vi er klar til at rykke hurtigt, hvis der viser sig nye muligheder i markedet. Som en reaktion på de forhøjede bidragssatser og for at stå stærkt i den skærpede konkurrence på markedet for boligfinansiering lancerede vi eksempelvis i starten af året AL-BoligBonus, der sikrer vores boligkunder en af markedets stærkeste finansieringsløsninger. AL-BoligBonus er blevet taget rigtig godt imod af både nye og eksisterende kunder og har uden tvivl givet os en stærk position i markedet, som vi fortsat forventer os meget af.

Derudover har vi i 2016 lanceret AL-ProvinsKlar, der er et boliglån, som gør det nemmere at få finansieret et boligkøb i områder, hvor realkreditlån ikke altid er en mulighed. Vi vil som ansvarlig bank gerne bidrage til, at boligdrømme også kan realiseres i de områder.

Som en del af vores målsætning om at være tættest muligt på vores kunder i deres nærområder har vi igennem de seneste år arbejdet med forskellige, nye filialløsninger. Som eksempel på dette åbnede vi i foråret 2016 et „shop-in-shop“-rådgivningskontor i Skibby hos dagligvarebutikken Meny. En løsning, der gør det muligt at få personlig rådgivning i sit lokalområde, uden at der behøver være en fuldt bemandet filial alle ugens dage. En fleksibel løsning for banken, men i høj grad også en fordel for borgerne og hele lokalområdet, som mange andre banker har valgt at forlade.

Mange nye kunder

2016 har været endnu et år med flot kundetilgang. Tilgangen kan netto opgøres til 10.401 kunder mod 6.967 kunder i 2015. Det er vi yderst tilfredse med i et marked, hvor konkurrencen fortsat er benhård, og vi er utroligt stolte over, at så mange vælger os, når de skal skifte bank. Udover vækst i markedsandel giver det os mange nye forretninger – ikke mindst på boligområdet, hvor de mange nye kunder kommer med god låneefterspørgsel. Det er især vores attraktive boligkoncepter AL-BoligKlar og AL-BoligBonus, som har været med til at tiltrække mange nye boligkunder, men helt generelt er det i høj grad også vores ansvarlige og nærværende rådgivning og service, som bidrager stærkt til, at vi fortsat kan byde så mange nye kunder velkommen. Desuden er vi også overbeviste om, at vores flotte placeringer i diverse analyser og tilfredshedsmålinger er

en tungtvejende grund til, at vi bliver ved med at vokse på kundesiden.

Forventninger til 2017

Vi er overbeviste om, at Arbejdernes Landsbank – med sit værdigrundlag og nærvær over for kunderne – fortsat vil indtage en meget tydelig position på det danske bankmarked. Det vil dels bidrage til at tiltrække og fastholde kunder, ligesom det vil sikre kunderne rådgivning og service tilpasset den enkeltes behov.

Vi forventer i 2017 at opnå et resultat før skat i niveauet 450-500 mio. kr. svarende til en egenkapitalforrentning før skat i størrelsen 8 pct.

Det indstilles til generalforsamlingen, at der udloddes udbytte på 10 pct. svarende til 30 mio. kr.

Jeg vil gerne på bestyrelsens og direktionens vegne sige tak til bankens aktionærer, Det rådgivende Repræsentantskab, lokalråd og kunder for et godt og konstruktivt samarbejde i 2016. Og til koncernens medarbejdere vil jeg sige tak for et flot og produktivt år. Sammen er vi et meget stærkt hold, og jeg er overbevist om, at koncernen vil fastholde den positive udvikling i 2017 og fremover.

PER CHRISTENSEN

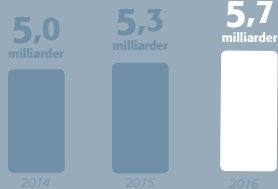
Formand for bestyrelsen

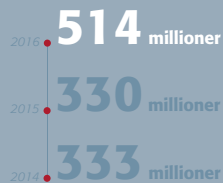
Arbejdernes Landsbank i 2016

En bank i god form

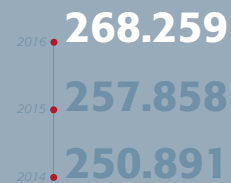
EGENKAPITAL (KR.)

ÅRSRESULTAT (KR. FØR SKAT)

KUNDER

Personlig og nærværende rådgivning

71

filialer fordelt rundt om i hele landet

15.466

værdisamtaler med vores kunder

90.002

brugere af AL-MobilBank - 1.051 nye kom til hver måned

Høj kundetilfredshed

Nr. 1

Kåret til danskernes foretrukne bank for 8. år i træk

Voxmeter, januar 2017

Ekspertes i andelsbolig

24 timer

var max svartid på lån til andelsbolig og ejerbolig

2.902

nye andelsboliglån blev udstedt

3.100

andelsboligforeninger blev blåstemplet svarende til >70 % af andelsboligforeningerne i banken

Styrket indsats på boligområdet

Her er vores bidrag
Bonus til alle boligejere

Med AL-BoligBonus får du 1.000 kr. om året, for hver million du låner i din ejerbolig. Uanset om du har et Totalkreditlån eller realkreditlignende lån hos os.

3.689

køb af ejerbolig

7.802

nye realkreditlån og AL boliglån

A/S Arbejdernes Landsbank - Koncernen

Hovedtal

	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2013 1.000 kr.	2012 1.000 kr.
Resultatopgørelse - efter Basisindtjeningsmodellen *)					
Netto renteindtægter	1.237.532	1.241.183	1.170.728	1.174.921	1.125.548
Netto gebyr- og provisionsindtægter mv.	537.372	497.745	454.773	410.378	355.347
Basisindtjening, ekskl. handelsindtjening	1.774.904	1.738.928	1.625.501	1.585.299	1.480.895
Handelsindtjening	141.530	144.897	130.473	102.805	95.700
Basisindtjening i alt	1.916.434	1.883.825	1.755.974	1.688.104	1.576.595
Personaleomkostninger	-749.289	-718.383	-725.796	-699.863	-673.004
Administrationsomkostninger og afskrivninger	-602.675	-576.708	-568.510	-570.894	-503.449
Basisresultat før nedskrivninger	564.470	588.734	461.668	417.347	400.142
Nedskrivninger på udlån mv.	-55.674	-102.900	-230.351	-235.493	-277.193
Basisresultat	508.796	485.834	231.317	181.854	122.949
Beholdningsresultat, ekskl. anlægsbeholdning	-9.512	-151.300	3.360	289.822	378.919
Anlægsbeholdning	18.005	43.406	142.870	86.940	84.022
Resultat før sektorløsninger	517.289	377.940	377.547	558.616	585.890
Bidrag til sektorløsninger	-3.295	-48.114	-44.602	-41.603	-26.015
Resultat før skat	513.994	329.826	332.945	517.013	559.875
Skat	-94.578	-45.459	-37.967	-93.651	-103.274
Resultat	419.416	284.367	294.978	423.362	456.601
Øvrige hovedtal					
Netto rente- og gebyrindtægter	1.826.135	1.822.474	1.667.257	1.580.141	1.496.559
Kursreguleringer	-70.933	-240.542	25.135	278.719	344.709
Udgifter til personale og administration	-1.214.048	-1.195.059	-1.177.574	-1.152.574	-1.093.067
Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	65.150	102.421	115.396	112.645	128.035
Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	20.951.136	19.768.336	18.330.380	18.148.528	17.751.986
Obligationer til dagsværdi	15.207.800	15.401.974	14.566.631	12.748.674	13.843.097
Indlån inkl. puljeordninger	34.205.754	32.313.977	29.640.734	28.145.612	24.106.931
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	250.000	262.158	262.158	3.090.796
Egenkapital	5.681.749	5.279.627	5.049.098	3.929.360	3.607.213
Aktiver i alt	44.425.818	42.070.389	40.123.218	37.648.464	36.839.247
Eventualforpligtelser i alt	6.017.716	5.051.038	4.370.452	3.226.520	3.130.635

*) Beskrivelse af Basisindtjeningsmodellen fremgår af note 1, Regnskabspraksis.

A/S Arbejdernes Landsbank - Koncernen

Nøgletal ***)

		2016	2015	2014	2013	2012
Nøgletal						
Solvens						
Kapitalprocent	pct.	17,1	13,4	15,6	14,9	14,6
Kernekapitalprocent	pct.	17,1	13,4	15,6	14,0	13,6
Indtjening						
Egenkapitalforrentning før skat	pct.	9,4	6,4	7,4	13,7	16,6
Egenkapitalforrentning efter skat	pct.	7,7	5,5	6,6	11,2	13,5
Indtjening pr. omkostningskrone	kr.	1,36	1,23	1,21	1,33	1,37
Resultat pr. 1.000 kr. aktie	kr.	1.398,1	947,9	983,3	1.411,2	1.522,0
Afkastningsgrad	pct.	1,0	0,7	0,8	1,1	1,3
Markedsrisiko						
Renterisiko	pct.	-1,2	-1,0	-1,0	-1,8	-1,0
Valutaposition	pct.	2,4	1,6	3,0	4,4	3,3
Valutarisiko	pct.	0,0	0,0	0,1	0,1	0,0
Likviditet						
Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	pct.	65,3	65,5	66,5	69,0	78,1
Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet *)	pct.	191,9	199,4	229,9	261,2	261,2
Kredit						
Summen af store eksponeringer **)	pct.	0,0	10,6	20,8	46,4	35,4
Årets nedskrivningsprocent	pct.	0,2	0,3	1,0	1,1	1,3
Årets udlånsvækst	pct.	6,0	8,1	1,0	2,3	3,6
Udlån i forhold til egenkapital		3,7	3,7	3,6	4,6	4,9
Egenkapital						
Indre værdi	kr.	1.610,9	1.476,9	1.400,0	1.309,8	1.202,4
Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie	kr.	100	100	150	200	350
Medarbejdere						
Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede		1.063	1.075	1.082	1.076	1.061

*) Definitionen af overdækning ift. lovkrav om likviditet er ændret i 2013. Overdækningen beregnes efter største værdi af 10 pct.- og 15 pct.-kravet. Nøgletallet for 2013-2016 er beregnet efter 15 pct.-kravet, øvrige år efter 10 pct.-kravet.

**) Definition af store eksponeringer er ændret i 2014. Sammenligningstal er ikke tilpasset.

***) Der henvises til note 43 for angivelse af nøgletsdefinitioner.

Ledelsesberetning

2016 for koncernen Arbejdernes Landsbank

Koncernen opnåede i 2016 et resultat før skat på 514 mio. kr., hvilket overstiger de forventninger, der blev udmeldt i årsrapport 2015. Her blev der indikeret et resultat i niveauet 400 mio. kr. Det er primært et behov for færre nedskrivninger, som er årsagen til forbedringen. Basisresultatet før nedskrivninger, Beholdningsresultatet og Anlægsbeholdningen holdt sig inden for budgettet. Beholdningsresultatet har dog i 2016 været kendetegnet ved meget store udsving, hvor et turbulent fondsmarked med indsnævring og udvidelse af kreditspændene har medført store påvirkninger i resultatet over året. 1. halvår var kendetegnet ved meget store tab på disse poster, som er genindvundet i 2. halvår.

Basisindtjeningen er med 1.916 mio. kr. steget 1,7 pct. i forhold til 2015, mens omkostningerne er steget 4,4 pct. Basisresultatet er vokset til 509 mio. kr. mod 486 mio. kr. i 2015 og kan henføres til et mindre behov for nedskrivninger. En fortsat netto kundevækst er medvirkende årsag til at fastholde det stabile indtjeningsbillede på trods af en skærpet konkurrence med vigende rentemarginal.

Beholdningsresultatet inkl. bankens anlægsbeholdning er på 8 mio. kr. mod et negativt resultat på 108 mio. kr. i 2015. Det finansielle marked kan for 2016 karakteriseres som turbulent, hvor indsnævring og udvidelse af kreditspændene har været årsag til markante kursbevægelser henover året.

Resultat efter skat på 419 mio. kr. og en forrentning af egenkapitalen på 7,7 pct. anses for at være meget tilfredsstillende i lyset af et vanskeligt finansielt marked og et fortsat lavt renteniveau, som ikke begunstiger Arbejdernes Landsbank med et traditionelt stort indlånsoverskud.

2016 har været endnu et år med flot kundetilgang. Tilgangen kan netto opgøres til mere end 10.000 kunder mod knapt 7.000 kunder i 2015, som udover vækst i markedsandel tilfører koncernen nye forretninger. Bankudlånet viser nu tegn på vækst, og en nettovækst på 6,0 pct. er tilfredsstillende, når vi har bæredygtig vækst i fokus. Bankindlån og puljer fortsætter tidligere års imponerende vækstrater og udgør 5,9 pct. i 2016.

Resultatdisponering

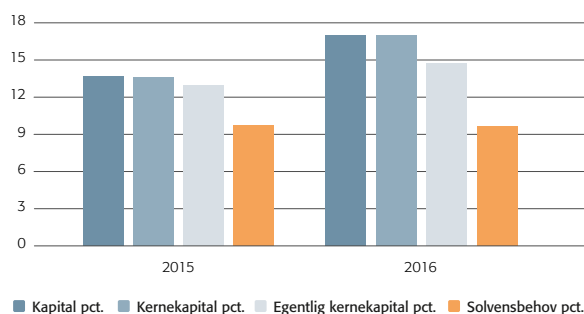
Det er indstillet til generalforsamlingen at udlodde udbytte på 10 pct., svarende til 30 mio. kr.

Solvens

Kapitalprocenten er steget til 17,1 mod 13,4 i 2015. Salg af en stor andel af aktier i ALKA har medvirket positivt til

denne forbedring. Kernekapitalprocenten udgør ligeledes 17,1 mod 13,4 i 2015. Den egentlige kernekapitalprocent på 14,7 viser, at banken kun i beskedent omfang har hybrid kernekapital som del af sit kapitalgrundlag. Solvensbehovet udgør 9,6 pct. mod 9,5 pct. i 2015.

Solvensforhold

Forventninger til 2017

Udsigterne for dansk økonomi i 2017 ser bedre ud og vi forventer BNP-vækst på 1,5 pct. i år. Den økonomiske vækst i USA og euroområdet var stærk ved indgangen til året og forventes at accelerere i USA og holde tempoet i euroområdet i 2017. Det vil understøtte den danske eksport. Boligmarkedet nyder godt af de lave renter og stigende indkomster. Højere boligformuer og fortsat beskæftigelsesvækst vil understøtte privatforbruget, der i 2017 forventes at være en væsentlig vækstmotor for dansk økonomi. På de finansielle markeder er der udsigt til moderat stigende lange renter, startende i USA. ECB forventes at holde de pengepolitiske renter i ro i 2017, og det vil have en tilsvarende effekt på de korte renter herhjemme. Aktiemarkederne nyder godt af fremgangen i verdensøkonomien og forventes at stige gennem året.

Disse forholdsvis positive økonomiske udsigter kan blive udfordret af en række usikkerhedsmomenter. Udfaldet af det amerikanske præsidentvalg har umiddelbart resulteret i en positiv reaktion på de finansielle markeder båret af forventninger om mere økonomisk stimuli af den amerikanske økonomi – men præsident Trumps markante og skelsættende udenrigspolitiske og handelspolitiske linie kan medføre øget usikkerhed. Endvidere er en række geopolitiske problemer fortsat uløste – og kan blusse op til ugunst for økonomisk stabilitet.

Vores egne aktiviteter er rettet mod kundevækst og vækst i forretningen på et bæredygtigt grundlag med fokus på at forbedre basisindtjeningen. Rentemarginalen vil fortsat være under pres som følge af konkurrencesituationen. Omkostningerne vil i 2017 blive ekstraordinært belastet af etablering af en ny realkreditplatform, som forbedrer

kundeoplevelsen og sagsbehandlingen omkring formidling af realkreditlån. De kommende år vil være kendetegnet ved investeringer i digitalisering og procesoptimering, således at vore kunder sikres en effektiv og smidig sagsbehandling. Niveaulet for nedskrivninger på udlån og garantier forventes at blive normaliseret på et niveau omkring 0,5 pct. Beholdningsresultatet vil afhænge af udviklingen på de finansielle markeder, og vi forventer et beskedent positivt resultat. Koncernens forventninger til 2017, udtrykt ved resultatet før skat, er i niveauet 450-500 mio. kr. svarende til en egenkapitalforrentning før skat i størrelsen 8 pct.

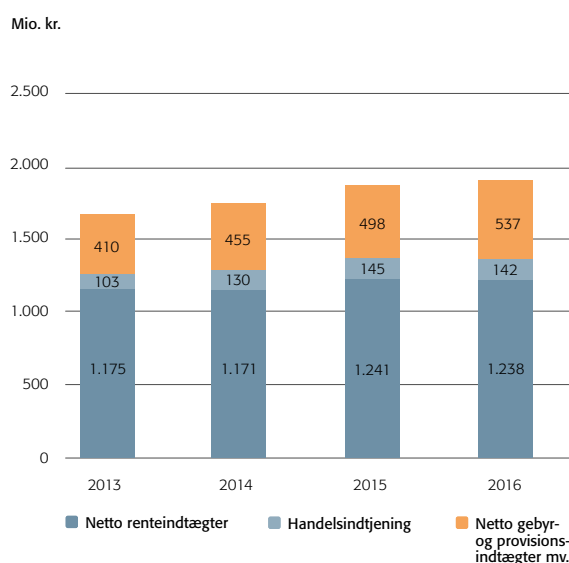
Resultatopgørelse

Med udgangspunkt i Basisindtjeningsmodellen, jf. side 7 i årsrapporten, kan udviklingen i driftsresultatet for 2016 på koncernniveau beskrives ved følgende:

Basisindtjening

Basisindtjeningen udgør 1.916 mio. kr., hvilket er en tilfredsstillende stigning på 1,7 pct. i forhold til 2015. Netto renteindtægter er med 1.238 mio. kr. fastholdt på samme niveau som i 2015 og vidner om en hård konkurrence i det nuværende lave rentemarked. En stigning på 40 mio. kr. til 537 mio. kr. under netto gebyrindtægter vidner om et højt aktivitetsniveau. Banken valgte i 2016 at indføre AL Boligbonus til kunder med prioritetslån og/eller kunder, hvortil vi havde formidlet realkreditlån gennem Totalkredit. Bonusen reducerer netto gebyrindtægterne, men medvirker også til nye forretninger. Handelsindtjeningen er med 142 mio. kr. også fastholdt på samme niveau som i 2015.

Basisindtjening

Udgifter til personale og administration mv.

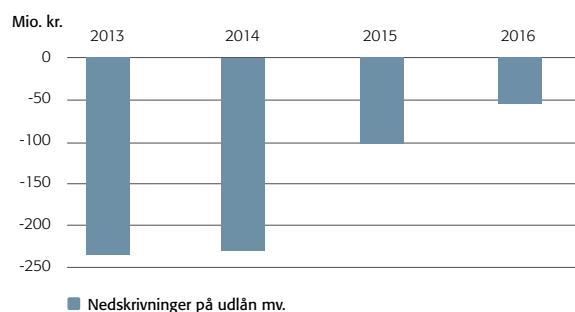
Personaleomkostningerne udgør 749 mio. kr. mod 718 mio. kr. i 2015, som kan henføres til stigende lønsumsafgiftssats, fratrædelsesordninger i forbindelse med organisatoriske tilpasninger, regulering af personalerelaterede hensættelser og overenskomstmæssige lønstigninger. Antal medarbejdere opgjort som gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede er faldet til 1.063 i 2016 mod 1.075 i 2015.

Administrationsomkostningerne på 603 mio. kr. er steget med 4,5 pct., som primært kan henføres til stigende afskrivninger på materielle aktiver i datterselskabet AL Finans.

Nedskrivninger på udlån mv.

Nedskrivninger på udlån mv. udgør 56 mio. kr. mod 103 mio. kr. i 2015. I 2016 er der afviklet enkelte større kundeengagementer, og der er i den forbindelse sket en tilbageførsel af individuelle nedskrivninger, som medvirker til at holde det samlede nedskrivningsniveau nede. Årets nedskrivningsprocent udgør 0,2 af de samlede udlån og garantier opgjort før nedskrivninger, hvilket anses som værende meget tilfredsstillende. Koncernen kalkulerer normalt med nedskrivninger i niveauet 0,5 pct.

Nedskrivninger på udlån mv.

Beholdningsresultat

Beholdningsresultatet ekskl. anlægsbeholdningen udgør -10 mio. kr. mod -151 mio. kr. i 2015. Resultatet er udtryk for et fondsmarked, hvor negative renter og afdækning af renterisiko presser afkastet på den meget store fondsbeholdning. Der har i 2016 været meget voldsomme udsving i kreditspændene på realkredit- og erhvervsobligationerne i forhold til statspapirer, som traditionelt anvendes ved rentesikring, hvilket har medført meget store udsving i beholdningsresultatet over året. Resultatet af anlægsbeholdningen udgør 18 mio. kr. mod 43 mio. kr. i 2015. Resultatet varierer i høj grad med resultatudviklingen i ALKA. Af hensyn til de nuværende og fremtidige regler for kapitaldækning i CRR-forordningen har banken nedbragt sin ejerandel af ALKA fra 32 pct. til 10 pct., og aktien

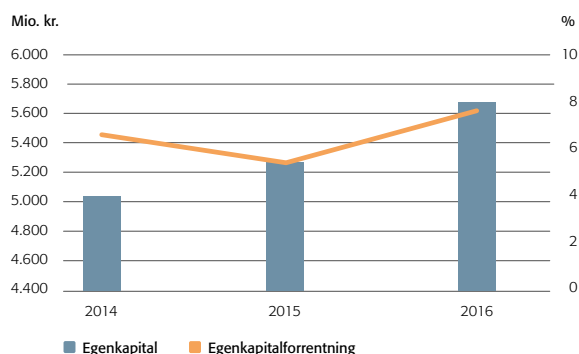

vil derfor fremover ikke have den samme betydning for bankens resultat af anlægsbeholdningen. Aktiesalget er gennemført til kurs indre værdi og har således ikke medført en gevinst eller tab i resultatopgørelsen.

Årets resultat

Koncernens resultat før skat viser et overskud på 514 mio. kr. mod et overskud på 330 mio. kr. i 2015. Årets resultat efter skat viser et overskud på 419 mio. kr. mod et overskud på 284 mio. kr. i 2015. Egenkapitalens forrentning er opgjort til 9,4 pct. før skat og 7,7 pct. efter skat.

Egenkapital og forrentning heraf efter skat

Balance

De samlede aktiver udgør ved udgangen af december 2016 44,4 mia. kr., hvilket er en stigning på 2,4 mia. kr. i forhold til december 2015.

Indlån

Sammenlignet med ultimo 2015 er de samlede indlån inkl. opsparing i puljeordninger steget med 1,9 mia. kr. og udgør nu 34,2 mia. kr. Stigningen kan primært henføres til privatkunder, som fortsat viser banken stor tillid. Opsparing i bankens pensionspuljer er alene steget med 0,5 mia. kr. og udgør nu 2,1 mia. kr.

Udlån

Koncernens udlån udgør ultimo 2016 21,0 mia. kr., hvilket er en stigning på 1,2 mia. kr. i forhold til ultimo 2015. Fortsat kundevækst og de medfølgende forretninger bidrager til væksten, men en skærpet konkurrencesituation og stor lyst til gældsafvikling blandt vore kunder medvirker til en behersket optimisme til fortsat udlånsfremgang i 2017.

Værdipapirbeholdning

Koncernens værdipapirbeholdning udgør 16,5 mia. kr. i form af obligationer, aktier og investeringsbeviser mv. Hovedparten, 15,2 mia. kr., er placeret på obligationsmarkedet.

Banken har nedbragt sin betydelige beholdning af anlægsaktier fra 1,7 mia. kr. i 2015 til 1,1 mia. kr. i 2016, primært ved salg af en andel af vores aktier i ALKA. Porteføljen domineres fortsat af aktier i ALKA Forsikring, LR Realkredit og DLR Kredit.

Likviditet

Der er på europæisk niveau indført nye regler for likviditetsstyringen, som implementeres over de kommende år. De nye regler omfatter liquidity coverage ratio (LCR) for kreditinstitutter, som indføres frem til 2018. Pr. 1. januar 2017 stiger kravet til nøgletallet for ikke-SIFI-pengeinstitutter fra 70 pct. til 80 pct., og pr. 1. januar 2018 med yderligere 20 procentpoint til slutmålet på 100 pct. Arbejdernes Landsbank har ultimo december 2016 et nøgletal på 154 pct. og opfylder således klart dette likviditetsmål. Nøgletallet viser, hvorledes banken er i stand til at honorere sine betalingsforpligtelser for en kommende 30-dages periode uden adgang til markedsfunding. LCR-nøgletallet beregnes ved at sætte pengeinstitutters likviditetsbeholdning/let realisable aktiver i forhold til betalingsforpligtelserne de kommende 30 dage opgjort efter nærmere regler. Der kommer yderligere likviditetsregler om stabil funding, udtrykt ved Net Stable Funding Ratio (NSFR), der skal sikre, at kreditinstitutterne overholder visse minimumskrav i forbindelse med deres langsigtede likviditetsfremskaffelse. Reglerne er ved at blive implementeret, og indberetningstidspunktet for første officielle indberetning er endnu ikke fastlagt, men sker forventeligt tidligst i 2018.

Baseret på bankens likviditetsprognose forventer banken fortsat at have et tilstrækkeligt højt likviditetsberedskab gennem hele 2017.

Kapitalforhold

Egenkapital

Egenkapitalen udgør 5.682 mio. kr. ved udgangen af 2016 og er forøget med 402 mio. kr. siden ultimo 2015. Ændringen indeholder, udover årets overskud på 419 mio. kr., en forøgelse af opskrivningshenlæggelserne på ejendommene med 65 mio. kr., udbetaling af udbytte på 30 mio. kr. i marts 2016, udbetaling af rente til ejerne af hybrid kernekapital med 67 mio. kr. med fradrag af skat på 15 mio. kr.

Kapitalgrundlag

Koncernens kapitalgrundlag er i 2016 væsentligt styrket af tilvæksten via årets resultat og som følge af frasalg af en større post aktier i ALKA Forsikring samt frasalg af

egenkapitalinstrumenter i andre finansielle enheder. Kapitalgrundlaget 31. december 2016 udgør 5.413 mio. kr. mod 4.143 mio. kr. i 2015, og kernekapitalen efter fradrag udgør ligeledes 5.413 mio. kr. Den egentlige kernekapital udgør 4.660 mio. kr.

Solvens

Koncernens kapitalprocent udgør 17,1, og kernekapitalprocenten udgør også 17,1. Ved udgangen af 2015 udgjorde kapitalprocenten og kernekapitalprocenten 13,4. Ændringen på de 3,7 procentpoint kan udover resultatpåvirkningen primært henføres til frasalg af egenkapitalinstrumenter i andre finansielle virksomheder, som medførte fradrag i kapitalgrundlaget. Koncernens kapital- og kernekapitalprocent overstiger allerede nu koncernens kapitalmål for 2019, hvor de skærpede krav i CRR-forordningen vil være fuldt indfaset.

De samlede risikoeksponeringer for koncernen udgør 31,6 mia. kr. for koncernen ultimo 2016, svarende til en stigning på 2,0 pct. i forhold til ultimo 2015. Udviklingen i de risikovægtende eksponeringer fremgår af note 30. Bankens fremskrivninger til 2021 under forskellige makroøkonomiske scenarier kombineret med kapitalbevarings- og kapitalprocentforbedringsplaner bekræfter, at koncernen har den fornødne finansielle styrke til at være komfortabel i forhold til egne kapitalprocentmål.

Solvensbehov

	Koncernen	
	2015	2016
	i pct.	i pct.
Kreditrisiko	6,4	6,8
Markedsrisiko	2,2	2,0
Operationel risiko	0,9	0,8
Øvrige risici	0,0	0,0
I alt solvensbehov	9,5	9,6

Solvensbehovet udtrykker den kapital, koncernen selv vurderer er nødvendig i forhold til den risikoeksponering, vi har. Den bygger på Finanstilsynets 8+ model, hvorefter et institut ikke kan have et solvensbehov mindre end 8 pct. Forskellen mellem solvensbehovet og bundgrænsen på 8 pct. udtrykker således den merkapital, vi skal besidde i relation til vores risikoeksponering. Solvensbehovet er identisk på koncern- og bankniveau, idet banken funder sine datterselskaber 100 pct. Solvensbehovet er opgjort til 9,6 pct. og er på niveau med tilsvarende opgørelser i hele 2016.

NEP-krav

Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet har skærpet kravene til kreditinstitutternes beredskab og polstring med henblik på at imødegå en afviklingssituation og i givet fald sikre optimale forhold omkring en eventuel rekonstruktion. Med henblik på at sikre bankernes simple kreditorer mest muligt er der indført et nyt begreb i form af NEP (nedskrivningsegne passiver). I en rekonstruktion af et kreditinstitut vil Finansiell Stabilitet indledningsvis kunne foretage en nedskrivning af de nedskrivningsegne passiver for at beskytte de simple kreditorer mest muligt. Det forventes, at Finanstilsynet inden udgangen af 2017 vil fastsætte individuelle krav til pengeinstitutterne, herunder Arbejdernes Landsbank.

Forretningsmodel

Generelt

I Arbejdernes Landsbank bygger vi vores forretning på sunde værdier som ansvarlighed, nærvær og enkelthed over for vores kunder, ansatte og i alle de forskellige tiltag, vi sætter i verden. Vi tilbyder relevante og konkurrencedygtige finansielle produkter og ydelser kombineret med kompetent rådgivning til private, foreninger og små og mellemstore erhverv.

Forretningsgrundlag

Arbejdernes Landsbank ønsker at skabe værdi for danske familier, foreninger, mindre og mellemstore virksomheder samt vores ejere ved at levere finansielle serviceydelser på et højt fagligt og etisk niveau.

Det er Arbejdernes Landsbanks mål, at vi:

- Skal være et selvstændigt, landsdækkende pengeinstitut med et komplet finansielt servicekoncept, der retter sig mod privat-, erhvervs- og foreningskunder
- Skal have beslutningstagere tæt ved kunderne og effektive arbejdsprocesser, der sikrer banken en hurtig og kompetent forretningshåndtering
- Har en social ansvarlighed (CSR-politik), som er en integreret del af virksomheden
- Sikrer den nødvendige konsolidering gennem bæredygtig vækst

Ved at fremstå som en serviceorienteret og teknologisk innovativ koncern med et landsdækkende filialnet med 71 filialer og et datterselskab med supplerende ydelser og hovedvægt på personlig rådgivning ønsker koncernen at være kundernes bankforbindelse gennem hele deres livscyklus. Nye kunder skal opleve koncernen på samme vis, og vi ønsker, at vores kunder har lyst til at anbefale os til deres omgangskreds. Det er vores mål, at rådgivningen altid skal skabe værdi for kunden, og at serviceniveaet hører til et af landets absolut højeste. På det værdigrundlag driver vi en sund finansiell virksomhed med en solid økonomi og med stor respekt for vores kunders tid og penge.

Banken rådgiver og servicerer både private kunder, foreninger og organisationer samt mindre og mellemstore erhverv med en sund økonomi. Blandt privatkunderne sigter banken primært mod helkundeforhold og fokuserer på rådgivning og udlån til økonomisk stærke og stabile privatkunder. På erhvervssiden er målgruppen primært mindre og mellemstore virksomheder, som er ejerledede, og som opererer inden for detailhandel, servicesektor, bygge- og anlægsvirksomhed, industri- og anden handels- og

fremstillingsvirksomhed. Udlån til bankens kunder sker inden for rammerne af bankens kreditpolitik. Datterselskabet AL Finans supplerer disse ydelser med tilbud om leasing, factoring og billånsfinansiering.

Banken baserer sin forretningsmodel på at være indlånsfinansieret. Kundeindlån skal med andre ord i alt overvejende grad finansiere kundeudlånene, således at bankens afhængighed af ekstern funding er så lille som mulig. Banken har altid været kendetegnet ved et stort indlånsoverskud og er som følge heraf aktiv på de finansielle markeder for optimal placering af midlerne i værdipapirer. Koncernen ønsker at varetage en professionel styring af afkast og risiko på erhvervede værdipapirer og beholdninger med en forrentning, som minimum ligger på niveau med anerkendte benchmark. Banken har som følge heraf opbygget en solid viden og erfaring, som også kommer en række mindre banker til gode, når de benytter os som depotbank.

Koncernens indtjening skabes som et resultat af servicering af vores kunders finansielle forretninger, hvor de primære kilder er rentemarginal på ind- og udlånsforretninger og en række aktivitetsbetingede gebyrer, fx. formueforvaltning, udlånsvirksomhed og låneformidling af realkreditlån. Proaktivt fokus på bæredygtig vækst og konkurrencebevidsthed medvirker til at løfte forretningsvolumen og er grundlaget for en successiv forbedring af indtjeningen.

Koncernen ønsker en lønsom indtjening baseret på en prissætning af produkter, som afspejler de risici og den kapitalbinding, som koncernen påtager sig sammen med en helhedsvurdering af forretningsomfanget med kunder og modparter. På trods af den nuværende markedssituation har banken valgt ikke at opkræve rente for at modtage indlån.

Omkostningsstrukturen afspejler det forhold, hvor personaleressourcen udgør den største omkostningsandel, og vi bestræber os på kontinuerligt at være i en effektiviseringsproces med henblik på at flytte ressourcerne mod kundevedtatte aktiviteter. Koncernen har ligeledes valgt at anvende mange ressourcer på digitaliseringen proaktivt for at sikre vores kunder optimale forhold i deres måde at kommunikere med os på og gennem anvendelse af vores mange faciliteter.

Samarbejdsrelationer

Arbejdernes Landsbank benytter forskellige samarbejdspartnere og er tillige medejer af virksomheder, som tilbyder produkter og ydelser inden for bl.a. realkredit, investeringsprodukter, betalingsformidling og forsikring. Oplysninger om vores samarbejdspartnere fremgår på

www.al-bank.dk/om-banken/fakta-og-historik/samarbejdspartnere/. Koncernens kunder får herigennem adgang til et bredt og fleksibelt produktudbud.

Banken modtager formidlings- og garanti provision for formidling af visse produkter og investeringsydelse, men vores kunder vil altid have mulighed for at vælge andre løsninger eller udbydere.

Organisation

Arbejdernes Landsbank har centralt placerede kompetenceområder, som fungerer på tværs af virksomheden. Det er med til at sikre en flad organisationsstruktur med hurtige beslutningsprocesser og direkte samspil mellem kunden, rådgiveren og de centrale specialistenheder. Bemanningen i bankens filialer er tilpasset de enkelte filialers kundegrundlag. Centrale specialistfunktioner udvikler og koordinerer bankens samlede indsatser inden for rådgivningsområderne pension, bolig og investering. Specialistfunktionerne fungerer som vidensbase og sparringspartnere for både rådgivere og kunder.

Banken har en række specialistenheder, der udover at understøtte de kundeorienterede afdelinger løbende foretager rapportering til ledelsen og relevante myndigheder. I 2016 blev der etableret en selvstændig funktion med ansvar for Risiko og Compliance. Funktionen har til formål gennem analyser, kontrol og rådgivning at bistå ledelsen, stabe og forretningsområder med at sikre, at påtagne og påtænkte risici er i overensstemmelse med koncernens strategi, værdier og risikoprofil. Tilsvarende bistår funktionen ledelsen med at minimere risikoen for, at banken ikke efterlever gældende lovgivning, markedsstandarder og tilknyttede interne regelsæt. Hertil kommer, at funktionen overvåger, om bankens procedurer og forretningsgange, til sikring af at reglerne overholdes, er effektive, og de rådgiver ledelse, stabe og forretningsområder om tilrettelæggelsen af disse. Både Risiko og Compliance virker fremadrettet og forebyggende og opfylder samtidig de lovmæssige krav til en organisatorisk funktion, der fungerer uafhængigt (2. linje i bankens risikostyring).

Foranstaltninger mod hvidvask og markedsmissbrug er organisatorisk placeret i henholdsvis Juridisk område og Fondsadministrationen.

Teknologi

Den teknologiske platform er i al væsentlighed baseret på ydelser leveret af BEC (Bankernes EDB Central), som banken er medejer af. Der lægges afgørende vægt på, at IT-løsningerne medfører administrative forbedringer, forenklinger, effektiviseringer, øget selvbetjeningsgrad samt

giver mulighed for at skabe nye forretninger. Digitalisering og IT-sikkerhed er aktuelle fokusområder, og der arbejdes til stadighed på at sikre, at den samlede system-, data- og driftssikkerhed er på et tidssvarende niveau. Den overordnede IT-strategi er, at koncernen i kraft af en effektiv og sikker databehandling skal sikre de forretningsmæssige mål og samtidig fremstå som en professionel og troværdig bank, samarbejdspartner og arbejdsplads

Medarbejdere

I Arbejdernes Landsbank ønsker vi at skabe et sundt, trygt og inspirerende arbejdsmiljø for alle medarbejdere. For os er der ikke et modsætningsforhold imellem at opnå ambitiøse mål, blive udfordret fagligt og samtidig have en bæredygtig balance mellem arbejds- og privatliv. En gennemsnitlig anciennitet i filialnettet på 15 år vidner om en solid erfaring og indsigt, der medvirker til at skabe tryghed i hverdagen og fastholde det nære forhold til vores kunder. For at sikre at vi i videst muligt omfang rammer denne balance, gennemfører vi blandt andet løbende trivsels- og ledelsesmålinger blandt samtlige medarbejdere. De målinger viser, at vi i Arbejdernes Landsbank har en meget høj arbejds glæde og motivation blandt medarbejderne.

I en sektor, hvor de formelle krav til medarbejderne til stadighed øges, arbejder vi systematisk og målrettet med kompetenceudvikling, og vi dokumenterer løbende medarbejdernes kompetenceniveau igennem de lovpligtige certificeringer mv. Samtidig har alle medarbejdere en personlig udviklingsplan og en række personlige mål, som har til formål at understøtte den personlige adfærd og faglighed, der samlet set bidrager til koncernens strategiske mål. Vores medarbejdere er endvidere omfattet af et overenskomstreguleret bonusprogram, som understøtter Arbejdernes Landsbanks strategi og bidrager til, at de overordnede mål nås.

Kapitalstruktur

Arbejdernes Landsbank er et ikke-børsnoteret aktieselskab, og aktiekapitalen udgør 300 mio. kr. Bestyrelsen er indtil 12. marts 2017 bemyndiget til ad én eller flere gange at udvide aktiekapitalen indtil 500 mio. kr. Aktiekapitalen består af 300.000 aktier á 1.000 kr. Det samlede antal stemmer udgør 300.000 svarende til, at hver aktie giver én stemme. Bankens vedtægter indeholder bestemmelser om aktiernes omsættelighed, der skal ske gennem bestyrelsen og kun til pålydende værdi, og om hvilke organisationer og personer, der kan blive aktionærer:

- Lønmodtagerorganisationer og lønmodtagere, der er medlemmer heraf
- Politiske organisationer, som danske lønmodtagerorganisationer samarbejder med
- Kooperative virksomheder, brugsforeninger og andelsvirksomheder samt organisationer, virksomheder eller foreninger, som disse har oprettet eller opretter
- Arbejdernes Landsbanks Fond
- Offentlige og andre institutioner, organisationer, virksomheder eller pensionselskaber, hvori danske lønmodtagerorganisationer har interesse

Arbejdernes Landsbank havde ved udgangen af 2016 knap 23.000 aktionærer. Indkaldelse til generalforsamling offentliggøres på bankens hjemmeside, al-bank.dk/om-banken/presse-og-nyheder/nyheder/2017/tilmelding-til-generalforsamling/. Indkaldelse sker desuden skriftligt til de i ejerbogen noterede aktionærer, der har anmodet herom.

Selvom bankens udstedte hybride kernekapitalinstrumenter er omklassificeret til egenkapitalen, er der ikke knyttet nogen stemmeret ved generalforsamlingen til indehaverne af de hybride kernekapitalinstrumenter.

Udbyttepolitik

Bankens aktier er opgjort til kurs pari, og aktionærerne kan kun opnå afkast af investeringen gennem udlodning af udbytte. Det er derfor bankens målsætning at føre en udbyttepolitik, der tager udgangspunkt i årets resultat, men ikke tilsidesætter behovet for konsolidering. Ved beslutning om det enkelte års udbytte lægges vægt på kendte forhold, som tilsiger fokus på konsolidering, men også særlig vægt på, hvorvidt der er særlige konjunkturforskeligheder eller andre enkeltstående forhold, som har præget resultatet i positiv eller negativ retning. For 2016 er det foreslået, at der udbetales et udbytte på 10 pct. svarende til 30 mio. kr.

Organisationsdiagram for koncernen Arbejdernes Landsbank

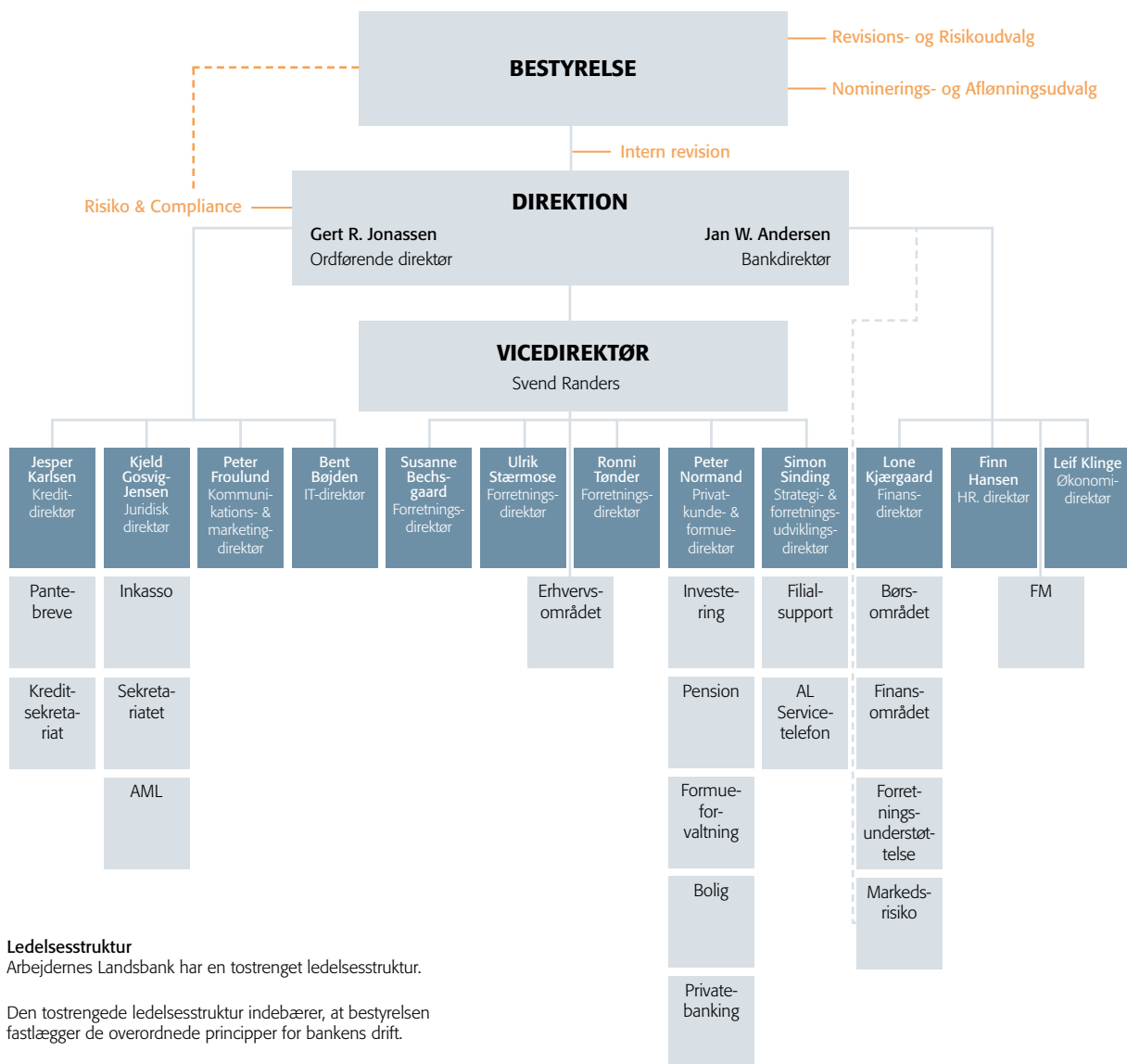

Ledelsesstruktur

Arbejdernes Landsbank består af et moderselskab og to datterselskaber.

A/S Arbejdernes Landsbank – CVR 31 46 70 12

Moderselskab

Ledelsesstruktur

Arbejdernes Landsbank har en tostrengt ledelsesstruktur.

Den tostrengede ledelsesstruktur indebærer, at bestyrelsen fastlægger de overordnede principper for bankens drift.

Bestyrelsen har ansvaret for, at banken har en forsvarlig organisation.

Bestyrelsen ansætter direktionen, vicedirektører, den interne revisionschef og evt. en vicerevisionschef. Direktionen ansætter bankens underdirektører.

Direktionen varetager den daglige ledelse af banken.

Visions- og strategiarbejdet i 2016

Strategi 2019: Klar til fremtiden

I 2015 lancerede vi bankens nye strategi, der hedder „Strategi 2019: Klar til fremtiden“. Alle bankens ledere blev inddraget aktivt i udviklingsprocessen, og i oktober 2015 blev den nye strategi præsenteret for alle medarbejdere i banken. 2016 har således været det første år, hvor strategien for alvor har fået mulighed for at leve og rodfæste sig i organisationen – og hvor den i praksis har fungeret som det pejlemærke, der er blevet styret efter.

En stor del af strategien handler om fortsat at drive banken ud fra det værdigrundlag, der hidtil har karakteriseret vores måde at drive bank på. Samtidig udstikker strategien en klar retning og nogle konkrete mål i forhold til de muligheder og udfordringer, vi møder i dag og i årene fremover. Målene frem mod 2019 er efter bankens vurdering både ambitiøse og realistiske – ikke mindst fordi vi har en unik position i markedet og et solidt fundament at arbejde ud fra.

Strategisk ambition

Vores strategiske ambition er vækst, kundefokus, lønsomhed og enkelthed. Gennem innovativ udvikling vil vi fastholde høj kundetilfredshed og skabe vækst via nye forretningsområder. Vi vil kombinere højaktuelle digitale løsninger med klassisk, personlig bankvirksomhed og levere en professionel, ansvarlig og nærværende service med afsæt i kundens behov.

Finansiell ambition

Vores finansielle ambition er et mål om en basisindtjening pr. omkostningskrone på 1,5 i 2019. Gennem vækst og øget markedsandel genererer vi et afkast til ejerne, der til enhver tid overstiger markedsrenten på risikovillig kapital i et normalt dansk pengeinstitut.

Strategiske indsatsområder og mål

For at opnå vores finansielle ambitioner og indfri vores strategiske ambitioner har vi defineret fire strategiske indsatsområder, som vi vil fokusere på de næste fire år.

Udvikling

- Vi vil i højere grad prioritere innovation og have fokus på hurtig eksekvering

Digitalisering

- Digitaliseringen skal prioriteres højere, og de digitale muligheder udnyttes bedre

Kundefokus

- Serviceniveauet skal i højere grad tilpasses kundens behov og lønsomhed

Omkostninger

- Vi vil evaluere og redefinere måden, vi arbejder med omkostninger og effektiviseringer på

Leveregler

Strategiske mål og klar retning giver ikke meget værdi, hvis ikke alle medarbejdere er med, og hvis de langsigtede mål ikke kan omsættes til konkret handling i dagligdagen. Derfor har vi udarbejdet et nyt sæt leveregler, der med afsæt i vores grundlæggende værdier helt konkret definerer, hvordan vores adfærd i filialer og stabe bedst muligt kan bidrage til at forbedre kundeoplevelsen og derigennem opnåelsen af vores strategiske mål:

Ansvarlig

- Vi er imødekommende og giver alle en fair behandling
- Vi efterlever bankens procedurer, forretningsgange og processer
- Vi er velforberedte og afslutter opgaver
- Vi leverer kvalitet i enhver opgaveløsning

Nærværende

- Vi er proaktive og kommer med konkrete anbefalinger og løsningsforslag
- Vi udviser fleksibilitet og er tilgængelige
- Vi er nysgerrige og søger viden for altid at være på forkant med kundens ønsker
- Vi har fokus på kundens situation og behov

Enkel

- Vi kommunikerer forståeligt og i øjenhøjde med modtageren
- Vi er i stand til at rådgive om både helheden og detaljen
- Vi prioriterer og fokuserer på det væsentligste
- Vi anvender digitale løsninger, hvor det er muligt

Sådan kom vi i mål i 2016

De fire strategiske indsatsområder i „Strategi 2019“ har dannet omdrejningspunktet for vores konkrete aktiviteter og tiltag i 2016. I de følgende afsnit præsenteres nogle udvalgte resultater inden for hvert indsatsområde.

Udvikling

Hvad har vi i 2016 gjort for at prioritere innovation og have fokus på hurtigt eksekvering?

- Vi lancerede i starten af 2016 AL-BoligBonus, der sikrer vores boligkunder en af markedets stærkeste finansieringsløsninger. Med AL-Boligbonus tilbyder vi alle kunder med et TK-realkreditlån eller et realkreditlignende lån hos os en bonus på 1.000 kr. for hver million kr., de har lånt i deres ejerbolig. Det gælder både fastforrentede og variabelt forrentede lån – og uanset om lånet er med eller uden afdrag. Kunderne vil automatisk få udbetalt deres bonus første gang den 1. august 2017
- Vi har i 2016 udarbejdet et nyt koncept, der gør os i stand til hurtigt at kortlægge muligheder for ny nærhed og lokal forankring. Dermed kan vi etablere vores tilstedeværelse på nye markedsområder, hvis muligheden vurderes tilpas attraktiv. Eksempelvis åbnede vi i foråret et shop-in-shop rådgivningskontor hos dagligvarebutikken Meny i Skibby
- Vi har udviklet en løsning, så vi kan tilbyde vores kunder attraktiv og hurtig bilfinansiering via AL Finans. Finansiering via AL Finans sikrer vores kunder et bil-lån til en særdeles konkurrencedygtig pris, som kan sammenlignes med andre bilfinansieringsselskaber
- Vi har i 2016 lanceret AL-ProvinsKlar, der er et bolig-lån, som gør det nemmere at få finansieret et boligkøb i områder, hvor huspriserne ikke er så høje, og hvor realkreditlån ofte ikke er en mulighed

Digitalisering

Hvordan har vi i 2016 prioriteret digitalisering, og hvilke nye digitale muligheder har vi tilbudt vores kunder?

- Vi har i løbet af året udvidet mulighederne for, at kunder kan underskrive dokumenter digitalt, idet stort set alle typer lånedokumenter og aftaledokumenter er blevet digitaliserede. Særligt dokumenter i forbindelse med boligfinansiering sparer kunden og miljøet for meget papir, og det gør det nemmere og mere fleksibelt for kunderne
- Vi har færdiggjort processen, der gør, at kunder kan afholde onlinemøder med banken via Skype Business. Dermed kan vi i 2017 tilbyde kunderne nye muligheder for rådgivning, hvis kunden foretrækker et online-møde som alternativ til et fysisk møde i banken

- Vi har i 2016 lanceret en ny funktion i AL-mobilbank, hvor størstedelen af vores kunder hurtigt og enkelt kan ansøge om et lån til enten bolig, bil eller forbrug. Kundens ansøgning lander straks hos os, og vi kan derfor hurtigt vende tilbage til kunden. Det sikrer en mere smidig proces for både kunderne og banken – uden at vi går på kompromis med vores ansvarlige rådgivning og service

Kundefokus

Hvordan har vi i 2016 tilpasset vores service i forhold til den enkelte kundes behov?

- Vi arbejder aktivt med NPS, som måler, hvor tilfredse kunderne er med den rådgivning og de løsningsforslag, som de får. Til trods for vores høje NPS-score fortsætter vi med at anvende kundernes feedback til at udvikle banken og vores service- og rådgivningstilbud. Kundernes tilfredshed afspejler sig også i flere uafhængige analyser og tilfredshedsmålinger. Senest er vi i januar 2017 blevet kåret til „danskernes foretrukne bank“ for 8. år i træk i Voxmeters årlige kundeundersøgelse, som er baseret på interview med 91.000 danske bankkunder, der er blevet spurgt om tilfredsheden med deres banks rådgivning, service og produkter. I undersøgelsen placerer vi os som nr. 1 blandt de 20 største banker i Danmark
- Vi lancerede i 2015 et nyt Privatkundekoncept, som vi har videreudviklet på i 2016. Konceptet har styrket vores rådgivningstilbud på flere fronter, således at vi endnu bedre kan matche den enkelte kundes behov. Fx kan man som kunde hos os booke et bolig-møde med 1 times varsel og få svar på konkrete låneforespørgsler inden for 24 timer. Der har i 2016 været en stor efterspørgsel efter denne service, som vi har valgt at kalde AL-BoligKlar. Vi har desuden øget tilgængeligheden, så det i dag er muligt for alle vores kunder at ringe til banken på hverdage mellem kl. 8.00-20.00. Derudover er det muligt at få rådgivning i alle vores filialer mandag til torsdag kl. 8.00-18.00 samt fredag kl. 8.00-16.00

Omkostninger

Hvad har vi i 2016 gjort for at holde fokus på omkostningerne, og hvordan har vi arbejdet med effektiviseringer?

- Vi har i løbet af året arbejdet meget målrettet med at optimere processer, så der kan frigives endnu mere tid til gavn for kunderne. Vi har haft særlig fokus på at automatisere elementer i arbejdsgange og har bl.a. igangsat en forstærket indsats i forhold til udviklingen af automatiserede processer

Redegørelse for samfundsansvar – CSR

Lang historie med social ansvarlighed

Arbejdernes Landsbank har en lang historie med social ansvarlighed, der rækker helt tilbage til bankens grundlæggelse i 1919. Formålet med stiftelsen af banken var at sikre fagbevægelsen uafhængighed af kapitalistiske banker i en konfliktsituation, at bestræbe sig på at sikre fagbevægelsens medlemmer i en konfliktsituation samt at tilbyde bedre og billigere lånemuligheder som alternativ til pantelåneren.

Også i dag er social ansvarlighed fortsat en vigtig grundsten i vores måde at drive bank på. Vores grundlæggende værdier og tilgang til kunder, medarbejdere, samarbejdspartnere og investeringer bygger på respekt for mennesker og et mål om at efterlade så positivt et aftryk på omverdenen som muligt. Banken har en række politikker og mål, der søger at sikre og fremme vores medarbejders og kunders trivsel og økonomiske tryghed.

Fire indsatsområder

Vi tilstræber at leve op til vores sociale og samfundsøkonomiske ansvar som bank på fire indsatsområder:

- Kunder og produkter
- Medarbejdere
- Samfund
- Klima og miljø

Kunder og produkter

Som økonomisk rådgiver har vi et ansvar for, at vores kunder får optimale vilkår for at leve det liv, som deres økonomi giver dem mulighed for.

Det er vores politik at:

- Sikre, at kunden forstår sin økonomiske situation og de produkter, vi tilbyder
- Behandle alle kunder professionelt, med respekt og omtanke for deres individuelle behov
- Tilbyde kunderne personlig økonomisk rådgivning
- Yde rådgivning, som tilgodeser kundens behov
- Uddanne vores kunderådgivere, så deres kompetencer lever op til de berettigede forventninger til en full-service bank og tilbyde kunderne etisk screenede investeringer

Medarbejdere

Som arbejdsgiver ser vi det som vores ansvar at skabe rammerne for et sundt, trygt og inspirerende arbejdsmiljø.

Det er vores politik at:

- Tilbyde arbejdsvilkår, som motiverer og inspirerer vores medarbejdere i deres dagligdag
- Tilbyde fleksible arbejdstider, som giver den enkelte medarbejder mulighed for at skabe bedre balance mellem privatliv og arbejdsliv
- Skabe karriere- og udviklingsmuligheder for medarbejdere på alle niveauer i banken
- Sikre et sundt fysisk og psykisk arbejdsklima
- Tage hånd om medarbejdere, som rammes af bl.a. stress eller sygdom

Menneskerettigheder og anti-korruption

I Arbejdernes Landsbank mener vi, at vi respekterer menneskerettighederne ved bl.a. at overholde dansk lovgivning, overenskomster og arbejdsmarkedspraksis, hvori beskyttelsen af de fleste basale rettigheder er indarbejdet og konkretiseret. Derudover tager vi skarpt afstand fra enhver form for korruption og følger løbende op på bankens politikker og procedurer i forhold til anbefalingerne for god selskabsledelse og Code of Conduct-reglerne.

Samfund

I Arbejdernes Landsbank vil vi gerne støtte og engagere os i gode sager lokalt, nationalt og internationalt.

Det er vores politik at:

- Støtte oplysningsformål gennem anerkendte institutioner
- Etablere sponsorsamarbejde med sportsklubber og velgørende organisationer
- Engagere os i lokalsamfundet og bidrage til udviklingen inden for kultur og foreningsliv og støtte humanitært arbejde via danske og internationale hjælpeorganisationer.

Klima og miljø

Det er vores mål, at Arbejdernes Landsbank genkendes som en klima- og miljøbevidst virksomhed. Vi er bevidste om vores ansvar for miljøet og arbejder derfor effektivt for at reducere vores energiforbrug og udnytte vores fælles ressourcer effektivt og skånsomt.

Det er vores politik at:

- Reducere vores CO₂-udledning ved indkøb af klimavenlig el og varme samt energioptimering af el-, vand- og varmeinstallationer i vores bygninger og lejemål.
- Foretage miljørigtige indkøb i størst muligt omfang hos vores leverandører.
- Udføre kildesortering og genbrug af vores affald.
- Skabe optimale fysiske rammer for vores kunder og medarbejdere.

Den fulde CSR-rapport 2016 kan ses på bankens hjemmeside, al-bank.dk/risiko_csr.

Corporate Governance og lovpligtig redegørelse for virksomhedsledelse

Den lovpligtige redegørelse for virksomhedsledelse dækker regnskabsperioden 1. januar - 31. december 2016. Bankens bestyrelse og direktion søger til stadighed at sikre, at ledelsesstruktur og kontrolsystemer er hensigtsmæssige og fungerer tilfredsstillende. Ledelsen vurderer løbende – og mindst én gang om året – om dette er tilfældet.

Grundlaget for tilrettelæggelsen af ledelsens opgaver er af såvel lovgivningsmæssig som regulativ karakter, blandt andet ved lov om finansiel virksomhed, bekendtgørelse om ledelse og styring af pengeinstitutter m.fl., værdipapirhandelsloven, OMX Nordic Exchange Copenhagens regler og anbefalinger for udstedere, Global Exchange Markets Listing and Admission to Trading Rules, FinansDanmarks ledelseskodex, bankens vedtægter samt god praksis for finansielle virksomheder. På dette grundlag udvikles og vedligeholdes løbende en række procedurer og forretningsgange, som skal sikre en aktiv, sikker og lønsom styring af virksomheden.

Anbefalinger for god selskabsledelse

De gældende anbefalinger om god selskabsledelse, der er genbekræftet af bankens bestyrelse i september 2016, er offentligt tilgængelige på Komitéen for god Selskabsledelses hjemmeside: www.corporategovernance.dk. Anbefalingerne omhandler samspillet og kommunikationen mellem aktionærer, øvrige interessenter og virksomheden, bestyrelsens opgaver og ansvar, bestyrelsens sammensætning og organisering, ledelsens vederlag, regnskabsaflægelse, risikostyring samt revision.

Banken følger generelt principperne i anbefalingerne om god selskabsledelse, således følger Arbejdernes Landsbank 44 ud af 47 anbefalinger. Skemaet til redegørelse for bankens efterlevelse af anbefalingerne om god selskabsledelse fremgår af bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/handlers/documentarchive.ashx?id=266.

Politik for det underrepræsenterede køn i ledende stillinger

I 2013 vedtog bankens bestyrelse en politik for det underrepræsenterede køn for at fremme, at der opnås en ligestilling mellem kønnene i ledende stillinger. I politikken er opstillet følgende overordnede mål:

- At skabe en passende fordeling mellem mænd og kvinder i bankens ledelse

- At følge op på udviklingen af kønssammensætningen i ledelsen
- At have mulighed for at vurdere og justere mål og midler
- At sikre fremdrift og resultater

Konkret er målet:

- At andelen af det underrepræsenterede køn øges, så det tilstræbes, at der i 2017 opnås den i lovgivningen anførte ligelige fordeling på 40/60 mellem kønnene
- At bankens medarbejdere skal opleve, at de har samme muligheder for karriere og lederstillinger

Ved udgangen af 2016 var fordelingen 30/70. Rekrutteringer og forfremmelser sker, som fastsat i politikken, ud fra kriteriet om, at det er den bedst egnede, som ansættes. I det omfang, at der er to slutkandidater med ens faglige og personlige kvalifikationer, vælges kandidaten fra det underrepræsenterede køn.

Bestyrelsen

I 2016 var bestyrelsen sammensat af 8 generalforsamlingsvalgte medlemmer og 4 medarbejdervalgte i henhold til selskabslovens regler herom. De medarbejdervalgte repræsentanter, der blev valgt i 2015, er valgt for en periode på fire år. Genvalg kan finde sted. Oplysninger om de enkelte bestyrelsesmedlemmer findes på side 24-26 i årsrapporten. For at kunne opstille som kandidat til bestyrelsen skal kandidaten opfylde kravene i de gældende regler og kodeks for bestyrelsesmedlemmer i en finansiel virksomhed, herunder bankens krav i henhold hertil. I forbindelse med indstilling til valg af bestyrelsesmedlemmer sker der en vurdering af, hvilken viden og professionel erfaring, der er behov for med henblik på at sikre tilstedeværelse af de nødvendige kompetencer i bestyrelsen. Samtidig arbejder bestyrelsen på at opnå en sammensætning, så dens medlemmer bedst muligt supplerer hinanden i forhold til alder, baggrund, køn mv. med henblik på at sikre et kompetent og alsidigt bidrag til bestyrelsesarbejdet i banken.

Der gælder ingen aldersgrænse for bestyrelsesmedlemmerne. Bestyrelsens medlemmer repræsenterer en bred forretningsmæssig viden og erfaring. Det er bestyrelsens ønske løbende at sikre kontinuitet og en sammensætning, der afspejler den fornødne kompetence og professionelle erfaring under hensyntagen til kompleksiteten af bankens aktiviteter. Ingen af bestyrelsens medlemmer deltager i den daglige ledelse af banken. De medarbejdervalgte medlemmer har samme rettigheder og ansvar som de generalforsamlingsvalgte medlemmer. I overensstemmelse med Anbefalinger for god Selskabsledelse, anses mindst

halvdelen af de generalforsamlingsvalgte bestyrelsesmedlemmer at være uafhængige. Redegørelse for efterlevelse af Anbefalingerne for god Selskabsledelse fremgår af bankens hjemmeside: www.al-bank.dk/handlers/documentarchive.ashx?id=266. De medarbejdervalgte bestyrelsesmedlemmer anses ikke for at være uafhængige.

Bestyrelsens arbejde

Bestyrelsen tilser, at direktionen overholder de af bestyrelsen vedtagne målsætninger, strategier, politikker og forretningsgange. Orientering fra direktionen sker systematisk såvel ved møder som ved skriftlig og mundtlig løbende rapportering. Denne rapportering omfatter blandt andet udviklingen i omverdenen, bankens udvikling og lønsomhed samt den finansielle stilling.

De generelle retningslinjer for bestyrelsens arbejde er fastlagt i en forretningsorden, som mindst én gang årligt gennemgås og tilpasses efter behov. Forretningsordenen indeholder blandt andet procedurer for direktionens rapportering, bestyrelsens arbejdsform samt en beskrivelse af bestyrelsesformandens opgaver og ansvarsområder. Bestyrelsen mødes efter en forud fastlagt plan, og derudover når det er nødvendigt. Der har i 2016 været afholdt 10 bestyrelsesmøder.

Der foretages årligt en evaluering af hvert medlem af bestyrelsen med henblik på at vurdere behovet for kompetenceudvikling hos det enkelte bestyrelsesmedlem og bestyrelsen som helhed.

Nominerings- og Aflønningsudvalget

Det er for koncernen lovpligtigt at have et nomineringsudvalg og et aflønningsudvalg. Bestyrelsen har vedtaget at lægge de to udvalg sammen. Nominerings- og Aflønningsudvalget består af fire bestyrelsesmedlemmer. Bestyrelsens formand er formand for udvalget. Ved arbejde med, og behandling af, temaer om aflønning, herunder bankens lønpolitik og andre beslutninger, som relaterer sig hertil, deltager en medarbejdervalgt repræsentant. Nominerings- og Aflønningsudvalget arbejder efter en af bestyrelsen fastsat arbejdsplan. Udvalgets opgaver er:

- Udarbejdelse af indstillinger i forbindelse med nyvalg og genvalg af medlemmer til bankens bestyrelse samt ansættelse af bankens direktion
- Vurdering af bestyrelsens størrelse, struktur, sammensætning og resultater i forhold til de opgaver, der skal varetages, og rapportere samt fremsætte anbefalinger til eventuelle ændringer herom til den samlede bestyrelse løbende og mindst en gang årligt
- Evaluering af den samlede bestyrelse i forhold til om bestyrelsen har den fornødne kombination af viden, faglig kompetence, mangfoldighed og erfaring, og om det enkelte medlem lever op til kravene i lov om finansiel virksomhed. Der rapporteres løbende og mindst en gang årligt til den samlede bestyrelse – herunder indstillinger om ændringer
- Evaluering af bankens direktion og fremsættelse af anbefalinger til bestyrelsen herom løbende og mindst en gang årligt
- Én gang om året at vurdere lønpolitikken, herunder retningslinjer for fratrædelsesgodtgørelser for så vidt angår bestyrelsen, direktionen, andre ledende medarbejdere og væsentlige risikotagere
- Én gang om året at udpege ansatte, hvis aktiviteter har en væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil
- Én gang om året at føre kontrol med, om lønpolitikken overholdes
- Vurdere resultatbaserede løn- og vederlagsordninger for koncernen med henblik på at tilgodese værdiskabelse for koncernens aktionærer og en sund og effektiv risikostyring
- Fastsættelse af direktionens aflønning i overensstemmelse med koncernens lønpolitik samt føre kontrol med aflønning af ledelsen af den del af organisationen, der forestår kontrol af overholdelse af grænser for risikotagning, samt ledelsen af den del af organisationen, der i øvrigt forestår kontrol og revision

Der har været afholdt ét møde i Nominerings- og Aflønningsudvalget i 2016.

Revisions- og Risikoudvalg

Bestyrelsen har nedsat et Revisions- og Risikoudvalg bestående af fire bestyrelsesmedlemmer, hvor direktør Lars Andersen er udvalgets formand. Revisions- og Risikoudvalget arbejder efter en af bestyrelsen fastsat arbejdsplan. Udvalgets opgaver er:

- At underrette bankens bestyrelse om resultatet af den lovpligtige revision, herunder regnskabsaflæggelsesprocessen
- At overvåge regnskabsaflæggelsesprocessen og fremsætte henstillinger eller forslag til at sikre integriteten
- At overvåge, om bankens interne kontrolsystem, interne revision og risikostyringsystemer fungerer effektivt, med hensyn til regnskabsaflæggelsen i virksomheden
- At overvåge den lovpligtige revision af årsrapporter mv., idet der tages hensyn til resultatet af seneste kvalitetskontrol af revisionsvirksomheden
- At kontrollere og overvåge revisors uafhængighed og godkendte revisors levering af andre ydelser end revision mv.

- At være ansvarlig for proceduren for udvælgelse og indstilling af revisor til valg
- Opgaver, som bankens bestyrelse ønsker udført af udvalget

Særligt i forhold til risiko består arbejdet i følgende:

- Overvåge, at bankens risikostyringsorganisation er betryggende set i forhold til valgt forretningsmodel og risikoprofil
- Overvåge og afgive anbefalinger til bestyrelsen vedrørende tilstrækkeligheden af bankens kapitalressourcer
- Løbende og mindst én gang om året, at assistere bestyrelsen i bedømmelsen af bankens solvensbehov. Dette sker i samarbejde med direktionen.
- Løbende at holde bestyrelsen orienteret om rammerne for bankens risikostyring. Dette indebærer, at udvalget løbende vurderer og mindst én gang årligt fremkommer med sine anbefalinger til bestyrelsen vedrørende bankens risikoprofil, risikopolitikker og grænser for:
  1. Operationel risiko
  2. Kreditrisiko
  3. Markedsrisiko
  4. Likviditetsrisiko

Der har været afholdt 7 møder i Revisions – og Risikoudvalget i 2016.

Vederlagspolitik

Hvert medlem af bestyrelsen modtager et fast årligt vederlag fastsat af Nominerings- og Aflønningsudvalget. I regnskabsåret 2016 udgjorde det samlede vederlag til bestyrelsen 2,1 mio. kr. Bestyrelsesmedlemmerne modtager honorar for bestyrelsesarbejdet, herunder ydes der honorar for deltagelse i Revisions- og Risikoudvalget nedsat af bestyrelsen. Honoraret tilgår for nogens vedkommende de organisationer, de repræsenterer. Bestyrelsesmedlemmer, som udtræder af bestyrelsen, modtager honorar frem til udtrædelsestidspunktet.

I 2016 er følgende udtrådt:

Tidligere formand for LO, Harald Børsting,
(udtrådt marts – honorar i 1.000 kr.: 25)

Næstformand for LO, Arne Grevsen,
(udtrådt marts – honorar i 1.000 kr.: 25)

Tidligere administrationschef for NNF, Niels Sørensen
(udtrådt marts - honorar i 1.000 kr.: 25)

Afdelingsdirektør, Henrik Thagaard – med.arb.valgt,
(udtrådt marts – honorar i 1.000 kr.: 25)

Direktionen

Direktionen ansættes af bestyrelsen, der fastsætter direktionens ansættelsesvilkår. Direktionen består af ordførende direktør Gert R. Jonassen og bankdirektør Jan W. Andersen. Direktionen er ansvarlig for bankens daglige virke. Rammerne for direktionens arbejde er fastlagt i en instruks for arbejdsfordelingen mellem bestyrelse og direktion. Direktionens medlemmer er ikke medlemmer af bestyrelsen, men deltager sædvanligvis i bestyrelsesmøderne. Aflønningen af direktionen fastlægges af bestyrelsen og består alene af en fast løn og pensionsordning samt fri telefon og bil. Direktionens samlede vederlag udgjorde i 2016 6,5 mio. kr., som tillige er specificeret i note 9 i årsrapporten.

Direktionens ansættelsesforhold, herunder aflønning og fratrædelsesvilkår fremgår af Aflønningspolitikken, som er tilgængelig på bankens hjemmeside, al-bank.dk/handlers/documentarchive.ashx?id=255.

Medarbejdere i ledelsesgruppen får vederlag i form af grundløn og pension, forsikringer, fri telefon og eventuel fri bil. Bankens øvrige medarbejdere aflønnes med en fast grundløn og er desuden omfattet af en bonusordning, som er reguleret via overenskomsten. Bestemmelser om aflønning og fratrædelsesvilkår fremgår af Aflønningspolitikken, som er tilgængelig på bankens hjemmeside, al-bank.dk/handlers/documentarchive.ashx?id=255.

Whistleblowing

For at sikre at vigtige oplysninger ikke tilbageholdes, har koncernen Arbejdernes Landsbank i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed oprettet en whistleblower-ordning, som giver medarbejderne mulighed for at foretage indberetninger om kritisable forhold eller dispositioner via en særlig, uafhængig og selvstændig kanal, således at overtrædelser af den finansielle lovgivning kan afsløres. Der har ikke været indberetninger i 2016.

Aktionærerne

Banken søger løbende at informere aktionærerne om relevante forhold og at muliggøre dialog med aktionærerne. Dette sker blandt andet ved offentliggørelse af nyheder, i årsrapporter, halvårsrapporter samt på generalforsamlinger. Bankens hjemmeside www.al-bank.dk opdateres løbende med offentliggjort information.

BESTYRELSEN

PER CHRISTENSEN FORMAND	CLAUS JENSEN NÆSTFORMAND	LARS ANDERSEN	METTE KINDBERG
			
Født 1957. Medlem af bestyrelsen siden 2014. Formand for bestyrelsen siden 2015. Formand for Nominerings- og Aflønningsudvalget.	Født 1964. Medlem af bestyrelsen siden 2013. Næstformand for bestyrelsen siden 2015. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget. Formand for Det rådgivende Repræsentantskab.	Født 1958. Medlem af bestyrelsen siden 2009. Formand for Revisions- og Risikoudvalget.	Født 1957. Medlem af bestyrelsen siden 2008. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget.
Forbundsformand for 3F	Forbundsformand for Dansk Metal	Direktør i AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Næstformand for HK/Danmark
Medlem af bestyrelsen i: A/S A-Pressen AKF Holding A/S (Næstformand) Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Bolind A/S (Næstformand) Fagbevægelsens Erhvervsinvestering A/S Landsorganisationen I Danmark Pension Danmark A/S (Formand) Pension Danmark Holding A/S	Medlem af bestyrelsen i: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Arbejderbevægelsens Kooperative Finansieringsfond A/S A/S A-Pressen Femern Landanlæg A/S Storebæltsforbindelsen A/S Øresundsforbindelsen Femern Bælt A/S Industriens Kompetenceudviklingsfond, IKUF Industriens Pensionsforsikring A/S Industriens Pension Service A/S Industriens Uddannelses- og Samarbejdsfond, IUS Industripension Holding A/S Landsorganisationen i Danmark Sund og Bælt Holding A/S Ulandssekretariatet Øresundsbro Konsortiet I/S Centralorganisationen af industriansatte i Danmark InnovationsFonden Markedsmodningsfonden Lindø Industripark A/S	Medlem af bestyrelsen i: DSB, Danske Statsbaner Investeringsfonden for Udviklingslandene IFU Industriens Pensionsforsikring A/S Industripension Holding A/S Investeringsfonden for Østlandene (IØ-Fonden)	Medlem af bestyrelsen i: Asx 7 ApS Fagbevægelsens Erhvervsinvestering A/S HK A-kasse Kommanditselskabet Christiansminde Landsorganisationen i Danmark NV Kraft A/S
Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Kreditmæssige forhold ■ Operationelle risici og IT-området
Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 5	Aktiebeholdning: 0	Aktiebeholdning: 0
Honorar (i 1.000 kr.): 271	Honorar (i 1.000 kr.): 236	Honorar (i 1.000 kr.): 203	Honorar (i 1.000 kr.): 203

BESTYRELSEN, FORTSAT

TORBEN MÖGER PEDERSEN	LIZETTE RISGAARD	KIM LIND LARSEN	OLE WEHLAST
			
<p>Født 1955. Medlem af bestyrelsen siden 2013. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget. Medlem af Revisions- og Risikoudvalget.</p>	<p>Født 1960. Medlem af bestyrelsen siden 2016. Medlem af Nominerings- og Aflønningsudvalget.</p>	<p>Født 1964. Medlem af bestyrelsen siden 2016.</p>	<p>Født 1959. Medlem af bestyrelsen siden 2016.</p>
<p>Adm. direktør i PensionDanmark A/S PensionDanmark Holding A/S</p>	<p>Formand for LO</p>	<p>Gruppeformand i 3F</p>	<p>Forbundsformand NNF</p>
<p>Medlem af bestyrelsen i: Danish Society for Education and Business (Formand) Danmark-Amerika Fondet DEA – tænketank for uddannelse og erhverv INDEX: Design to Improve Life Foreningen til udvikling af bestyrelsesarbejde i Danmark Forsikring & Pension Gigtforeningen (Næstformand) PensionDanmark koncernens dataterselskaber (Bestyrelsesformand) Symbion Fonden</p>	<p>Medlem af bestyrelsen i: Fonden LO-Skolen, Helsingør Højstrupgård A/S Forsikringsaktieselskabet ALKA Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Arbejdsmarkedets Tillægspension – ATP Lønmodtagernes Dyrtidsfond Ulandssekretariatet DUI Leg og Virke/Børn hjælper børn Fonden IFS vicepræsident EFS Eksekutivkomité NFS's styrelse Det Økonomiske Råd</p>	<p>Medlem af bestyrelsen i: Fonden Femern Belt Development Landsorganisationen i Danmark PensionDanmark Holding A/S PensionDanmark A/S Rørvig Centret A/S Teknologisk Insitut</p>	<p>Medlem af bestyrelsen i: Forsikringsaktieselskabet ALKA Dansk Folkeferie Fonden Industriens Pensionsforsikring A/S Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Københavns Bagerafdelings' Fond AOF Danmark (Formand) ATP's repræsentantskab Landsorganisationen i Danmark Ulandssekretariatet</p>
<p>Kvalifikationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	<p>Kvalifikationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag 	<p>Kvalifikationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag 	<p>Kvalifikationer:</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag
<p>Aktiebeholdning: 0</p>	<p>Aktiebeholdning: 1</p>	<p>Aktiebeholdning: 0</p>	<p>Aktiebeholdning: 2</p>
<p>Honorar (i 1.000 kr.): 203</p>	<p>Honorar (i 1.000 kr.): 110</p>	<p>Honorar (i 1.000 kr.): 110</p>	<p>Honorar (i 1.000 kr.): 110</p>

BESTYRELSEN, FORTSAT

JOHN MARKUSSEN	JESPER PEDERSEN	YVONNE HANSEN	LASSE THORN
			
Født 1957. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 1997.	Født 1979. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2014.	Født 1964. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2016.	Født 1975. Medarbejdervalgt medlem af bestyrelsen siden 2014.
Forbundsconsulent i A/S Arbejdernes Landsbank	Kunderådgiver i A/S Arbejdernes Landsbank	Pensionschef i A/S Arbejdernes Landsbank	Fællestillidsrepræsentant i A/S Arbejdernes Landsbank
			Medlem af bestyrelsen i: HK/Privat
Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området 	Kvalifikationer: <ul style="list-style-type: none"> ■ Ledelse, HR og Strategi ■ Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold ■ Markedsrisiko og Likviditet ■ Finansiell regulering ■ Kreditmæssige forhold ■ Forretningsmodel og Kundegrundlag ■ Operationelle risici og IT-området
Aktiebeholdning: 11	Aktiebeholdning: 1	Aktiebeholdning: 1	Aktiebeholdning: 1
Honorar (i 1.000 kr.): 136	Honorar (i 1.000 kr.): 136	Honorar (i 1.000 kr.): 110	Honorar (i 1.000 kr.): 136

**FORSLAG TIL NYVALG
TIL BESTYRELSEN****CHRISTIAN RIEWE**

Født 1975.

Advokat (H)
Partner, Advokatfirmaet Bjørst

Medlem af bestyrelsen i:
Rute Danmark ApS (Formand)
Workz A/S (Næstformand)
Schmidts Turist A/S
Friis-Holm Chokolade A/S (Formand)
KLC A/S
Vikingbus A/S
Brønnums (Turistfart) A/S (Formand)

Kvalifikationer:

- Ledelse, HR og Strategi
- Makroøkonomiske og Regnskabsmæssige forhold
- Kreditmæssige forhold
- Forretningsmodel og Kundegrundlag

Aktiebeholdning:

0

DIREKTIONEN**GERT R. JONASSEN**

Medlem af bestyrelsen i:
AL Finans A/S (Formand)
Finanssektorens Uddannelsescenter (Næstformand)
Foreningen Bankernes EDB Central (Formand)
Kooperationen
LR Realkredit A/S (Næstformand)
PensionDanmark Holding A/S
PensionDanmark A/S
Pras A/S
Regionale Bankers Forening (nu: Landsdækkende Banker)
Totalkredit A/S

Medlem af Direktionen i:

Handels ApS Panoptikon

Aktiebeholdning:

0

Vederlag i banken (i 1.000 kr.):
3.381

JAN W. ANDERSEN

Medlem af bestyrelsen i:
AL Finans A/S
Arbejdsmarkedets Tillægspension – ATP
BI Holding A/S
Forvaltningsinstituttet for Lokale Pengeinstitutter (Næstformand)
Lønmodtagernes Garantifond
Arbejdsmarkedets Fond for Udstationerede, AFU

Aktiebeholdning:

0

Vederlag i banken (i 1.000 kr.):
3.095

Risikostyring

Generelt

Arbejdernes Landsbank er eksponeret over for forskellige risikotyper og betragter risikostyringen som et væsentligt fokusområde for både bestyrelse, direktion og de disponente enheder.

Bestyrelsen vurderer løbende de samlede risikoforhold og de enkelte risikofaktorer, som er forbundet med koncernens aktiviteter. Bestyrelsen vedtager retningslinjer for de centrale risikoområder, følger udviklingen og sikrer tilstedeværelse af planer for styring og opfølgning på de enkelte risikofaktorer, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, compliance, revisionsplaner, forsikrings- og miljøforhold samt efterlevelse af konkurrencelovgivningen.

Det overordnede ansvar for koncernens risikostyring og kontrol i forbindelse med regnskabsaflæggelsen er placeret i bestyrelsen og direktionen samt det af bestyrelsen nedsatte Revisions- og Risikoudvalg, hvor de nødvendige kompetencer i henhold til interne kontroller og risikostyring vedrørende regnskabsaflæggelsesprocessen er til stede.

Direktionen er ansvarlig for den løbende risikostyring, herunder kortlægning og vurdering af de enkelte risici, som er knyttet til koncernens forretningsaktiviteter.

Banken har, foranlediget af Finanstilsynets påbud om behov for styrkelse af områderne risiko og compliance, i 2016 etableret en selvstændig enhed for Risiko og Compliance. Afdelingen har blandt andet til opgave at sikre, at de udstukne rammer og politikker efterleves og er i overensstemmelse med lovgivningen. Hertil kommer en sikring af, at direktion og bestyrelse frekvent modtager relevant risikorapportering på bank- og koncernniveau, samt at rapporteringen fremstår ensrettet og giver det fornødne helhedsbillede til at styre koncernens samlede risikoeksponering.

Særlige problemstillinger af tværgående karakter behandles i et af direktionen nedsat Risiko- og Balancestyringsudvalg med deltagelse af blandt andet direktion og risikoansvarlige.

Det af bestyrelsen nedsatte Revisions- og Risikoudvalg behandler tilsvarende de enkelte risikoområder i et frekvent forløb, som også rummer mulighed for drøftelse af forhold med høj aktualitet.

De væsentligste risikotyper i koncernen:

Kreditrisiko er risikoen for, at en modpart som følge af manglende evne eller vilje helt eller delvist misligholder sine betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko er risikoen for tab som følge af, at markedsværdien af aktiver eller forpligtelser ændrer sig på grund af ændringer i markedsforsvarende, herunder renteændringer.

Likviditetsrisiko er risikoen for tab som følge af, at betalingsforpligtelser ikke kan honoreres ved hjælp af de normale likviditetsreserver. Dette dækker over risikoen for, at koncernen på grund af et utilstrækkeligt likviditetsberedskab ikke kan indgå nye forretninger og i yderste konsekvens, at betalingsforpligtelser ikke kan honoreres samt risikoen for tab i tilfælde af, at finansieringsomkostningerne stiger uforholdsmæssigt meget.

Operationel risiko er risikoen for tab på grund af utilstrækkelige eller fejlbehæftede interne procedurer, menneskelige eller systemmæssige fejl.

Koncernen udgiver en egentlig risikorapport, som er tilgængelig på bankens hjemmeside: al-bank.dk/risiko_csr.

Finanstilsynets pejlemærker

Finanstilsynet har som led i deres overvågning af den finansielle sektor ud fra en risikobaseret tilgang et sæt udvalgte nøgletal i form af fem pejlemærker, der alene finder anvendelse på pengeinstitutniveau. Det er Finanstilsynets forventning, at bankens bestyrelse tilrettelægger og gennemfører sin strategi efter at modvirke eventuelle overskridelser, hvis banken vil undgå tilsynsreaktioner.

I lighed med tidligere år overholder banken også i 2016 Finanstilsynets grænseværdier.

Tilsynets pejlemærker *)	Grænseværdier	Banken
Stabil funding	< 1	0,6
Likviditetsoverdækning	> 50	191,8
Store eksponeringer	< 125	0,0
Udlånsvækst	< 20	6,2
Ejendomseksponering	< 25	5,0

*) Definitionen af nøgletallene er forklaret i note 43.

Stabil funding defineres ved, at udlånene ikke må overstige den arbejdende kapital. Bankens har med et nøgletal på 0,6 en god margin til den kritiske værdi på 1.

Likviditetsoverdækningen udtrykkes i form af et nøgletal og udgør for banken 191,8 pct., hvilket er betydeligt over pejlemærket, som lyder, at overdækningen minimum skal ligge 50 pct. over lovkravet.

Banken har ikke eksponeringer, som falder ind under definitionen af „store eksponeringer“. I 2018 afløses dette nøgletal af et nyt, som måler på bankens 20 største eksponeringer, hvor banken aktuelt med 67 pct. holder sig klart inden for den fremtidige grænseværdi på 175 pct.

Udlån ekskl. genkøbsforretninger må maksimalt vise en årlig vækst på 20 pct. Med en vækst på 6,2 pct. i 2016 har banken stor afstand til den kritiske værdi.

Bankens ejendomsrelaterede eksponeringer før nedskrivninger udgør 5,0 pct., hvor Finanstilsynet har fastsat den kritiske værdi til maksimalt 25 pct.

Kapitalstyring

Arbejdernes Landsbank styrer aktivt sin samlede kapital i forhold til de gældende krav i CRR-forordningen og den risikoprofil, som koncernen har valgt. Den overordnede balancesammensætning og vurderingen af risici drøftes fast i bankens Risiko- og Balancestydingsudvalg forud for hvert bestyrelsesmøde og eventuelt oftere, hvis udviklingen tilsiger dette. Risiko- og Balancestydingsudvalget består af deltagere fra direktionen, ledelsen af Kreditområdet, Økonomiområdet, Likviditets- og Finansområdet samt Risiko og Compliance.

Balancesammensætningen sker under hensyntagen til vurderingen af eksisterende og forventede fremtidige risici og usikkerheder. I 2017 vil koncernen også forholde sig til fundingsammensætningen, således at den matcher de krav om en minimumsandel af langfristede gældsforpligtelser, som Finanstilsynet stiller til et pengeinstitut af Arbejdernes Landsbanks størrelse under henvisning til bestemmelserne i Afviklingsbekendtgørelsen. Hensigten er, at et kreditinstitut via sin fundingstruktur selv skal bidrage til, at det offentlige i form af Finanstilsynet og Finansiell Stabilitet ved en nødvendig rekonstruktion af et nødlidende kreditinstitut sikres optimale betingelser for at kunne gennemføre en rekonstruktion af instituttet.

Det er bestyrelsens politik, at banken og koncernen skal have en kapitalprocent af en sådan størrelse, at koncernen kan fortsætte sin udlånsaktivitet i en periode med svære markedsbetingelser. Kapitalen skal derfor være af en så robust karakter, at de lovmæssige kapitalkrav til enhver tid kan opfyldes samt kunne modstå store uventede tab og

ændringer i risici, som koncernen har valgt at eksponere sig mod.

Til opgørelse af kapitalprocenten i søjle 1 anvendes standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici. Koncernen vurderer løbende behovet for forbedringer i risikostyringen, men finder ikke umiddelbart behov for at anvende mere avancerede modeller for opgørelsen af kapitalprocenten.

Koncernen anvender aktivt opgørelsen af det individuelle solvensbehov som indikator for, om der er en tilstrækkelig sikkerhedsmargin i forhold til kapitalprocenten. Koncernen har i overensstemmelse med Finanstilsynets retningslinjer til kreditinstitutter udarbejdet genopretningsplan og beredskabsplaner for forbedring af kapitalprocenten mv., såfremt de vedtagne grænseværdier trues eller overskrides.

Regnskabsaflæggelsesprocessen

Bestyrelsen og direktionen har det overordnede ansvar for bankens kontrol og risikostyring i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen – herunder overholdelse af relevant lovgivning og anden regulering i forbindelse med regnskabsaflæggelsen. Bankens kontrol- og risikostyringssystemer skaber god, men ikke absolut sikkerhed for, at væsentlige fejl og mangler i forbindelse med regnskabsaflæggelsen undgås.

Bestyrelsen vurderer mindst én gang årligt organisationsstrukturen, risikoen for besvigelser samt tilstedeværelsen af interne regler og retningslinjer via Revisions- og Risikoudvalget. Bestyrelsen og direktionen fastlægger og godkender overordnede procedurer på væsentlige områder i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen. Bestyrelsen har vedtaget procedurer mv. for væsentlige områder inden for regnskabsaflæggelsen, og de vedtagne procedurer er tilgængelige i organisationen. Overholdelsen indskræpes løbende, og der foretages løbende stikprøver.

Direktionen overvåger løbende overholdelsen af relevant lovgivning og andre forskrifter og bestemmelser i forbindelse med regnskabsaflæggelsen og rapporterer løbende herom til bestyrelsen.

Revision

I overensstemmelse med gældende regler for finansielle virksomheder under tilsyn har koncernen valgt et uafhængigt revisionsfirma, Deloitte, til at forestå den eksterne revision. Herudover har koncernen en intern revision, hvor revisionschefen er ansat af og rapporterer direkte til bestyrelsen. Rammerne for Intern Revisions arbejde er beskrevet i funktionsbeskrivelsen indgået mellem bestyrelsen og

Intern Revision samt den af bestyrelsen godkendte revisionsaftale mellem Intern Revision og den eksterne revision.

Revisionen rapporterer direkte til bestyrelsen på bestyrelsesmøder samt i revisionsprotokollen. I forbindelse med gennemgang af årsrapporten gennemgås regnskabspraksis på de væsentligste områder, ligesom bestyrelsen og revisionen drøfter revisionens observationer.

Forud for den årlige generalforsamling foretager bestyrelsen en kritisk vurdering af revisionens kompetencer, uafhængighed mv. efter indstilling fra Revisions- og Risikoudvalget. Herefter er det bestyrelsens opgave at indstille en uafhængig revision til generalforsamlingen. Den valgte revision varetager aktionærernes og offentlighedens interesser.

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Opgørelsen af den regnskabsmæssige værdi af visse væsentlige aktiver og forpligtelser kræver skøn, vurderinger og forudsætninger om fremtidige begivenheder, se note 2. De anvendte skøn og vurderinger er i hvert enkelt tilfælde baseret på koncernens historiske erfaringer og andre faktorer, som ledelsen anser for forsvarlige, men som i sagens natur er meget usikre og uforudsigelige. Forudsætningerne hertil kan være ufuldstændige eller unøjagtige. Der kan opstå fremtidige begivenheder eller omstændigheder, der ikke blev forudset på tidspunktet for skønnet. At foretage disse skøn og vurderinger er derfor vanskeligt, og når skøn desuden involverer kundeforhold og mellemværender med øvrige modparter, vil de være forbundet med betydelige usikkerheder, ikke mindst i perioder med lavkonjunktur. Det kan derfor være nødvendigt at ændre tidligere foretagne skøn enten på grund af ny information, yderligere erfaringer eller efterfølgende begivenheder.

Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb

Der er ikke indtruffet hændelser efter regnskabsårets afslutning, som har væsentlig betydning for vurdering af koncernens finansielle stilling.

Oversigt over bankens udvikling

År	Aktiekapital 1.000 kr.	Egenkapital 1.000 kr.	Samlede indlån 1.000 kr.	Samlede udlån 1.000 kr.	Balance 1.000 kr.	Udbytte
1919	2.028	2.053	8.467	6.171	10.845	2%
1924	2.980	3.113	32.097	27.333	35.743	0%
1929	3.000	3.153	34.549	27.147	38.117	0%
1934	4.000	5.809	54.701	30.476	60.895	5%
1939	5.748	8.298	79.122	53.820	90.975	5%
1944	6.068	10.383	112.733	39.593	132.318	5%
1949	9.000	14.656	148.210	106.992	185.173	5%
1954	12.268	20.029	236.362	166.498	280.877	5%
1959	20.000	34.361	324.455	208.054	396.974	5%
1964	27.480	51.194	512.412	391.147	687.722	5%
1969	73.245	132.224	1.112.641	859.137	2.020.207	8%
1974	84.010	189.609	1.416.860	1.055.938	1.952.346	8%
1979	155.000	386.378	3.302.869	2.042.200	4.138.430	8%
1984	250.000	1.065.326	7.159.989	4.113.046	9.193.014	10%
1985	300.000	1.259.777	8.892.844	4.849.759	11.895.334	10%
1986	300.000	1.169.252	12.332.646	6.120.481	15.767.884	10%
1987	300.000	1.178.692	9.204.051	6.689.158	13.148.580	10%
1988	300.000	1.114.226	9.739.026	6.841.645	13.568.986	10%
1989	300.000	1.038.432	8.874.509	6.816.247	12.114.390	5%
1990	300.000	1.127.053	9.604.343	7.246.667	13.190.238	5%
1991	300.000	1.141.123	10.066.171	7.589.772	13.503.811	7%
1992	300.000	910.226	9.518.135	6.321.741	11.909.442	0%
1993	300.000	1.017.069	9.810.743	5.915.726	12.056.005	6%
1994	300.000	978.775	9.497.094	5.980.578	13.019.924	6%
1995	300.000	1.107.773	9.366.550	6.120.781	12.481.734	8%
1996	300.000	1.244.261	9.509.461	5.954.845	12.992.751	8%
1997	300.000	1.253.927	8.600.579	6.253.048	13.593.738	8%
1998	300.000	1.324.771	9.073.724	6.129.112	13.634.397	9%
1999	300.000	1.366.063	8.703.307	5.767.079	13.304.523	8%
2000	300.000	1.447.765	8.647.361	6.612.586	14.694.356	8%
2001	300.000	1.517.595	9.462.569	6.798.638	13.584.198	8%
2002	300.000	1.572.733	9.931.401	6.718.055	12.966.789	8%
2003	300.000	1.776.367	10.064.125	7.243.911	14.818.457	35%
2004	300.000	1.985.181	11.172.086	7.995.438	17.632.336	18%
2005	300.000	2.577.002	11.901.912	9.147.135	20.155.354	15%
2006	300.000	2.826.009	12.635.413	11.158.237	22.266.046	20%
2007	300.000	2.951.311	14.575.944	13.255.086	25.721.904	20%
2008	300.000	2.847.539	19.079.536	17.401.113	31.819.407	0%
2009	300.000	2.939.710	21.406.246	16.954.659	30.512.085	0%
2010	300.000	3.118.224	20.942.449	16.917.430	32.344.168	8%
2011	300.000	3.157.260	22.932.631	16.948.118	34.570.204	8%
2012	300.000	3.607.213	24.100.569	17.687.171	36.773.174	35%
2013	300.000	3.929.360	28.134.619	18.051.773	37.567.966	20%
2014	300.000	5.049.098	29.640.537	18.201.929	40.060.265	15%
2015	300.000	5.279.627	32.314.448	19.637.109	41.978.320	10%
2016	300.000	5.681.749	34.204.463	20.850.047	44.340.267	10%

Påtegninger

Ledelsespåtegning

Bestyrelsen og direktionen har dags dato behandlet og godkendt koncern- og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank.

Koncernregnskabet er aflagt i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken er aflagt i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. Ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncern- og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og bankens aktiver,

passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og bankens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016.

Ledelsesberetningen indeholder efter vores opfattelse en retvisende redegørelse for udviklingen i koncernens og bankens aktiviteter og økonomiske forhold, årets resultater og finansielle stilling samt en beskrivelse af de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som koncernen og banken står over for.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

København den 14. februar 2017

Direktionen:

Gert R. Jonassen
Ordførende direktør

Jan W. Andersen

Bestyrelsen:

Per Christensen
Formand

Kim Lind Larsen

Yvonne Hansen

Claus Jensen
Næstformand

Torben Möger Pedersen

John Markussen

Lars Andersen

Lizette Risgaard

Jesper Pedersen

Mette Kindberg

Ole Wehlast

Lasse Thorn

Intern Revisions påtegning

Påtegning på koncern- og årsregnskabet

Konklusion

Det er vores opfattelse, at koncern- og årsregnskabet for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank giver et retvisende billede af koncernens og bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og bankens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU for så vidt angår koncernregnskabet samt i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Den udførte revision

Vi har revideret koncern- og årsregnskabet for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomst, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis, for såvel koncernen som banken. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken udarbejdes i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed.

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med Finanstilsynets bekendtgørelse om revisionens gennemførelse i finansielle virksomheder mv. samt finansielle koncerner og internationale standarder om revision og yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Dette kræver, at vi overholder etiske krav samt planlægger og udfører revisionen med henblik på at opnå høj grad af sikkerhed for, at koncern- og årsregnskabet er uden væsentlig fejlinformation.

Revisionen er planlagt og udført således, at vi har vurderet de forretningsgange og interne kontrolprocedurer, herunder den af ledelsen tilrettelagte risikostyring, der er rettet mod regnskabsaflæggelsesprocessen og væsentlige forretningsmæssige risici.

En revision omfatter udførelse af revisionshandlinger for at opnå revisionsbevis for beløb og oplysninger i koncern- og årsregnskabet. De valgte revisionshandlinger afhænger af revisors vurdering, herunder vurdering af risici for

væsentlig fejlinformation i koncern- og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Ved risikovurderingen overvejer revisor interne kontroller, der er relevante for selskabets udarbejdelse af et koncern- og årsregnskab, der giver et retvisende billede. Formålet hermed er at udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne. En revision omfatter endvidere en vurdering af, om ledelsens valg af regnskabspraksis er passende, om ledelsens regnskabsmæssige skøn er rimelige samt den samlede præsentation af koncern- og årsregnskabet.

Vores revision har omfattet de væsentlige og risikofyldte områder, og det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Vores konklusion om koncern- og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker derfor ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncern- og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncernregnskabet, årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen, eller i øvrigt synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, hvorvidt ledelsesberetningen indeholder de krævede oplysninger i henhold til lov om finansiell virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed, og at oplysningerne i ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncern- og årsregnskabet. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

København, 14. februar 2017

Christoffer Max Jensen

Revisionschef

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til aktionærene i Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank

Konklusion

Vi har revideret koncern- og årsregnskabet for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank A/S for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016, der omfatter resultatopgørelse, totalindkomstopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis for såvel koncernen som banken samt pengestrømsopgørelse for koncernen. Koncernregnskabet udarbejdes efter International Financial Reporting Standards som godkendt af EU, og årsregnskabet for banken udarbejdes efter lov om finansiell virksomhed.

Det er vores opfattelse, at koncern- og årsregnskabet giver et retvisende billede af koncernens og bankens aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. december 2016 samt af resultatet af koncernens og bankens aktiviteter og koncernens pengestrømme for regnskabsåret 1. januar - 31. december 2016 i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU for så vidt angår koncernregnskabet og i overensstemmelse med lov om finansiell virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav ifølge dansk revisorlovgivning. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af koncern- og årsregnskabet". Vi er uafhængige af koncernen i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Centrale forhold ved revisionen

Centrale forhold ved revisionen er de forhold, der efter vores faglige vurdering var mest betydelige ved vores revision af koncern- og årsregnskabet for regnskabsåret 1. januar – 31. december 2016. Disse forhold blev behandlet som led i vores revision af koncern- og årsregnskabet som helhed og udformningen af vores konklusion herom. Vi afgiver ikke nogen særskilt konklusion om disse forhold.

Nedskrivninger på udlån

Fastlæggelsen af nedskrivningsbehovet på udlån er forbundet med skøn og vurderinger. Som følge af væsentligheden er revision af nedskrivninger på udlån et centralt forhold ved revisionen.

Udlån udgør i koncernen og banken henholdsvis 20.951 mio. kr. og 20.850 mio. kr., og nedskrivninger på udlån udgør i koncernen og banken henholdsvis 1.375 mio. kr. og 1.367 mio. kr. pr. 31. december 2016.

Principperne for opgørelse af nedskrivningsbehovet er beskrevet i anvendt regnskabspraksis, og ledelsen har nærmere beskrevet håndteringen af kreditrisici samt vurdering af nedskrivningsbehovet i note 44.

Vi har vurderet, at følgende områder er de mest skønsmæssige og har krævet en øget opmærksomhed ved revisionen:

- Vurdering af om der på udlån er objektive indikationer på værdiforringelse
- Værdiansættelse af sikkerheder som indgår i opgørelsen af nedskrivningsbehovet
- Ledelsesmæssige tillæg

Forholdet er behandlet således i revisionen

Vi har revideret måling af udlån, herunder de foretagne nedskrivninger på udlån. Vores revision har omfattet en gennemgang af relevante forretningsgange, test af kontroller og analyse af størrelsen af nedskrivningerne.

Vores revisionshandling har desuden omfattet:

- Test af koncernens og bankens interne kontroller for identifikation af udlån, hvor der er indikation for risiko på tab
- Udfordring af de anvendte metodikker for de statistiske modeller og områder, som kræver skøn, baseret på vores kendskab til og erfaring med sektoren, herunder en gennemgang af ændringer i forhold til sidste år
- Vurdering af ændringerne i forudsætningerne for de områder, som kræver skøn, imod tendenser i sektoren samt historiske observationer
- Risikobaseret test af engagementer for at sikre, at der sker rettidig identifikation af udlån, hvorpå der er objektive indikationer på værdiforringelse, herunder at der foretaget korrekt nedskrivning herpå
- Indhentelse af revisionsbevis for ledelsesmæssige tillæg

Ved det udførte arbejde har vi ikke identificeret væsentlige svagheder i koncernens og bankens overordnede metoder for overvågningen af risikoen for tab på udlån, og det er vores vurdering, at ledelsens væsentligste forudsætninger for de udførte regnskabsmæssige skøn og vurderinger ligger inden for regnskabsreglerne.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om koncern- og årsregnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af koncern- og årsregnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med koncern- og årsregnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til Lov om finansiel virksomhed.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med koncern- og årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med kravene i Lov om finansiel virksomhed. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for koncern- og årsregnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et koncern- og årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards som godkendt af EU for så vidt angår koncernen og i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed for så vidt angår årsregnskabet.

Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et koncern- og årsregnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af koncern- og årsregnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere koncernens og bankens evne til at fortsætte driften; at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde koncern- og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere koncernen og bankens, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af koncern- og årsregnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om koncern- og årsregnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformation kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af koncern- og årsregnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i koncern- og årsregnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af koncernens og bankens interne kontrol
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af koncern- og årsregnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om koncernens og bankens evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i koncern- og årsregnskabet eller, hvis sådanne oplysninger

ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at koncernen og banken ikke længere kan fortsætte driften

- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af koncern- og årsregnskabet, herunder notoplysningerne, samt om koncern- og årsregnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan måde, at der gives et retvisende billede heraf
- Opnår vi tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for de finansielle oplysninger for virksomhederne eller forretningsaktiviteterne i koncernen til brug for at udtrykke en konklusion om koncernregnskabet. Vi er ansvarlige for at lede, føre tilsyn med og udføre koncernrevisionen. Vi er eneansvarlige for vores revisionskonklusion

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Vi afgiver også en udtalelse til den øverste ledelse om, at vi har opfyldt relevante etiske krav vedrørende uafhængighed, og oplyser den om alle relationer og andre forhold, der med rimelighed kan tænkes at påvirke vores uafhængighed og, hvor dette er relevant, tilhørende sikkerhedsforanstaltninger.

Med udgangspunkt i de forhold, der er kommunikeret til den øverste ledelse, fastslår vi, hvilke forhold der var mest betydelige ved revisionen af koncern- og årsregnskabet for den aktuelle periode og dermed er centrale forhold ved revisionen. Vi beskriver disse forhold i vores revisionspåtegning, medmindre lov eller øvrig regulering udelukker, at forholdet offentliggøres, eller i de yderst sjældne tilfælde, hvor vi fastslår, at forholdet ikke skal kommunikeres i vores revisionspåtegning, fordi de negative konsekvenser heraf med rimelighed ville kunne forventes at veje tungere end de fordele den offentlige interesse har af sådan kommunikation.

København, den 14. februar 2017

DELOITTE

STATSAUTORISERET REVISIONSPARTNERSELSKAB

CVR-NR. 33 96 35 56

CHRISTIAN DALMOSE PEDERSEN
Statsautoriseret revisor

THOMAS HJORTKJÆR PETERSEN
Statsautoriseret revisor

Årsregnskab og koncernregnskab

Resultatopgørelse, Totalindkomst og Resultatdisponering

Note	Koncernen		Banken		
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	
Resultatopgørelse					
5	Renteindtægter	1.327.084	1.365.996	1.213.874	1.255.642
6	Renteudgifter	-82.448	-112.956	-82.283	-112.788
	Netto renteindtægter	1.244.636	1.253.040	1.131.591	1.142.854
	Udbytte af aktier mv.	45.483	52.163	45.482	52.163
7	Gebyrer og provisionsindtægter	612.221	567.408	549.459	515.909
7	Afgivne gebyrer og provisionsudgifter	-76.205	-50.137	-29.695	-6.190
	Netto rente- og gebyrindtægter	1.826.135	1.822.474	1.696.837	1.704.736
8	Kursreguleringer	-70.933	-240.542	-71.275	-241.015
	Andre driftsindtægter	122.100	107.570	36.209	41.499
9	Udgifter til personale og administration	-1.214.048	-1.195.059	-1.130.421	-1.111.514
	Af- og nedskrivninger på immaterielle og materielle aktiver	-110.103	-66.126	-34.524	-15.029
10	Andre driftsudgifter	-48.633	-98.012	-45.991	-98.012
11	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	-55.674	-102.900	-49.401	-98.991
16, 17	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	65.150	102.421	99.989	135.497
	Resultat før skat	513.994	329.826	501.423	317.171
12	Skat	-94.578	-45.459	-82.007	-32.804
	Årets resultat	419.416	284.367	419.416	284.367
	Fordeles på:				
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	352.902	217.241	352.902	217.241
	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	66.514	67.126	66.514	67.126
	Årets resultat	419.416	284.367	419.416	284.367
Totalindkomst					
	Årets resultat	419.416	284.367	419.416	284.367
	Anden totalindkomst, som ikke kan blive reklassificeret til resultatopgørelsen				
	Ændring i domicilejendommenes omvurderede værdi	64.610	42.648	64.610	42.648
	Anden totalindkomst	64.610	42.648	64.610	42.648
	Totalindkomst	484.026	327.015	484.026	327.015
Resultatdisponering					
	Årets totalindkomst fordeles på				
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer				
	Opskrivningshenlæggelser	64.610	42.648	64.610	42.648
	Andre Reserver	37.045	77.756	71.884	110.830
	Overført overskud	285.857	109.485	251.018	76.411
	Foreslået udbytte	30.000	30.000	30.000	30.000
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer i alt	417.512	259.889	417.512	259.889
	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	66.514	67.126	66.514	67.126
	Totalindkomst	484.026	327.015	484.026	327.015

Balance pr. 31. december

Note	Koncernen		Banken		
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	
Aktiver					
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	876.866	757.142	876.865	757.133
11, 13	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.876.168	644.285	1.863.684	643.893
11, 14	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	20.951.136	19.768.336	20.850.047	19.637.109
15	Obligationer til dagsværdi	15.207.800	15.401.974	15.207.800	15.401.974
	Aktier mv.	1.328.188	1.083.859	1.328.188	1.083.859
16	Kapitalandele i associerede virksomheder	0	841.046	0	841.046
17	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	258.064	223.226
18	Aktiver tilknyttet puljeordninger	2.056.027	1.551.741	2.056.027	1.551.741
19	Immaterielle aktiver	12.713	13.813	0	7.997
20	Grunde og bygninger i alt	983.400	901.175	983.400	901.175
	Investeringsejendomme	35.413	0	35.413	0
	Domicilejendomme	947.987	901.175	947.987	901.175
21	Øvrige materielle aktiver	250.978	198.464	63.467	69.057
	Aktuelle skatteaktiver	12.972	16.694	28.375	28.923
22	Udskudte skatteaktiver	4.238	4.397	18.541	21.532
23	Andre aktiver	837.723	852.969	781.496	786.300
	Periodeafgrænsningsposter	27.609	34.494	24.313	23.355
	Aktiver i alt	44.425.818	42.070.389	44.340.267	41.978.320
Passiver					
Gæld					
24	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.271.354	3.258.214	3.271.354	3.258.214
25	Indlån og anden gæld	32.149.727	30.762.236	32.148.436	30.762.707
	Indlån i puljeordninger	2.056.027	1.551.741	2.056.027	1.551.741
26	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	250.000	0	250.000
27	Andre passiver	871.331	656.552	791.061	564.012
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	263.148	174.709	263.148	174.709
	Periodeafgrænsningsposter	23.292	22.170	23.292	22.170
	Gæld i alt	38.634.879	36.675.622	38.553.318	36.583.553
28	Hensatte forpligtelser				
	Hensættelser til tab på garantier	30.520	35.109	30.520	35.109
	Andre hensatte forpligtelser	78.670	80.031	74.680	80.031
	Hensatte forpligtelser i alt	109.190	115.140	105.200	115.140
Egenkapital					
29, 30	Aktiekapital	300.000	300.000	300.000	300.000
	Opskrivningshenlæggelser	365.689	306.282	365.689	306.282
	Andre reserver	0	690.535	245.233	900.929
	Reserve efter indre værdis metode	0	690.535	245.233	900.929
	Overført overskud eller underskud	4.137.084	3.103.811	3.891.851	2.893.418
	Foreslået udbytte	30.000	30.000	30.000	30.000
	Arbejdernes Landsbanks aktionærer	4.832.773	4.430.628	4.832.773	4.430.628
31	Indehavere af hybride kernekapitalinstrumenter	848.976	848.999	848.976	848.999
	Egenkapital i alt	5.681.749	5.279.627	5.681.749	5.279.627
	Passiver i alt	44.425.818	42.070.389	44.340.267	41.978.320

Egenkapitalopgørelse

Arbejdernes Landsbanks aktionærer

	Aktie- kapital 1.000 kr.	Opskrivnings- henlæggelser 1.000 kr.	Andre Reserver 1.000 kr.	Overført overskud 1.000 kr.	Udbytte 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.	Hybrid kernekapital 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
Koncernen 2016								
Egenkapital primo 2016	300.000	306.282	690.535	3.103.812	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Årets resultat	0	0	37.045	285.857	30.000	352.902	66.514	419.416
Nettopskrivninger på ejendomme	0	64.610	0	0	0	64.610	0	64.610
Totalindkomst i alt	0	64.610	37.045	285.857	30.000	417.512	66.514	484.026
Anden til- og afgang*	0	-5.203	-727.580	732.783	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2015	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-66.537	-66.537
Skat	0	0	0	14.633	0	14.633	0	14.633
Egenkapitalbevægelser i alt	0	59.407	-690.535	1.033.272	0	402.145	-23	402.122
Egenkapital ultimo 2016	300.000	365.689	0	4.137.084	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749
Koncernen 2015								
Egenkapital primo 2015	300.000	263.634	612.779	2.978.552	45.000	4.199.965	849.133	5.049.098
Årets resultat	0	0	77.756	109.485	30.000	217.241	67.126	284.367
Nettopskrivninger på ejendomme	0	42.648	0	0	0	42.648	0	42.648
Totalindkomst i alt	0	42.648	77.756	109.485	30.000	259.889	67.126	327.015
Anden til- og afgang	0	0	0	0	0	0	50	50
Udbetalt udbytte for 2014	0	0	0	0	-45.000	-45.000	0	-45.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-67.310	-67.310
Skat	0	0	0	15.775	0	15.775	0	15.775
Egenkapitalbevægelser i alt	0	42.648	77.756	125.260	-15.000	230.664	-134	230.529
Egenkapital ultimo 2015	300.000	306.282	690.535	3.103.812	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627

*) Ompostering på 727,6 mio. kr. i forbindelse med at bankens ejerandel i forsikringselskabet ALKA A/S blev reduceret til under 20 pct., og er som følge heraf klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“ Banken har realiseret opskrivningshenlæggelser på 5,2 mio. kr. i forbindelse med ejendomssalg.

Egenkapitalopgørelse

Arbejdernes Landsbanks aktionærer

	Aktie- kapital 1.000 kr.	Opskrivnings- henlæggelser 1.000 kr.	Andre Reserver **) 1.000 kr.	Overført overskud 1.000 kr.	Udbytte 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.	Hybrid kernekapital 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
Banken 2016								
Egenkapital primo 2016	300.000	306.282	900.929	2.893.418	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627
Årets resultat	0	0	71.884	251.018	30.000	352.902	66.514	419.416
Nettoopskrivninger på ejendomme	0	64.610	0	0	0	64.610	0	64.610
Totalindkomst i alt	0	64.610	71.884	251.018	30.000	417.512	66.514	484.026
Anden til- og afgang *)	0	-5.203	-727.580	732.783	0	0	0	0
Udbetalt udbytte for 2015	0	0	0	0	-30.000	-30.000	0	-30.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-66.537	-66.537
Skat	0	0	0	14.633	0	14.633	0	14.633
Egenkapitalbevægelser i alt	0	59.407	-655.696	998.433	0	402.145	-23	402.122
Egenkapital ultimo 2016	300.000	365.689	245.233	3.891.851	30.000	4.832.773	848.976	5.681.749
Banken 2015								
Egenkapital primo 2015	300.000	263.634	790.099	2.801.232	45.000	4.199.965	849.133	5.049.098
Årets resultat	0	0	110.830	76.411	30.000	217.241	67.126	284.367
Nettoopskrivninger på ejendomme	0	42.648	0	0	0	42.648	0	42.648
Totalindkomst i alt	0	42.648	110.830	76.411	30.000	259.889	67.126	327.015
Anden til- og afgang	0	0	0	0	0	0	50	50
Udbetalt udbytte for 2014	0	0	0	0	-45.000	-45.000	0	-45.000
Betalt rente på hybrid kernekapital	0	0	0	0	0	0	-67.310	-67.310
Skat	0	0	0	15.775	0	15.775	0	15.775
Egenkapitalbevægelser i alt	0	42.648	110.830	92.186	-15.000	230.664	-134	230.529
Egenkapital ultimo 2015	300.000	306.282	900.929	2.893.418	30.000	4.430.628	848.999	5.279.627

*) Ompostering på 727,6 mio. kr. i forbindelse med at bankens ejerandel i Forsikringsselskabet ALKA A/S blev reduceret til under 20 pct., og er som følge heraf klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“ Banken har realiseret opskrivningshenlæggelser på 5,2 mio. kr. i forbindelse med ejendomssalg.

**) Indeholder reserve for nettoopskrivning efter indre værdis metode for tilknyttede virksomheder.

Pengestrømsopgørelse *)

Note	Koncernen	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
Årets resultat før skat	513.994	329.826
Regulering for ikke-likvide driftsposter		
Af- og nedskrivninger på immaterielle aktiver	16.733	12.289
Af-, ned- og opskrivninger på materielle aktiver	93.361	53.837
Nedskrivning på udlån mv.	55.674	102.900
Betalt selskabsskat	-90.697	-41.221
Årets resultat reguleret for ikke-likvide driftsposter	589.065	457.631
Udlån og tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.	-1.143.947	-1.462.182
Obligationer og aktier	228.015	-852.869
Indlån og gæld til kreditinstitutter mv.	1.904.917	3.121.365
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	88.439	-1.377.919
Øvrige aktiver og passiver	-351.739	-813.200
Ændring i driftskapital	725.685	-1.384.805
Pengestrømme fra driftsaktivitet	1.314.750	-927.174
Salg af kapitalandele i associerede virksomheder **)	562.876	0
Køb af immaterielle anlægsaktiver	-15.634	-1.018
Salg af immaterielle anlægsaktiver	1	3.893
Køb af materielle anlægsaktiver	-237.226	-104.200
Salg af materielle anlægsaktiver	73.736	29.701
Pengestrømme fra investeringsaktivitet	383.753	-71.624
Indfrielse af udstedte obligationer	-250.000	-12.158
Solgt hybrid kernekapital	0	50
Betalt rente på egenkapitalinstrumenter	-66.537	-67.310
Udbetalt udbytte	-30.000	-45.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet	-346.537	-124.418
Årets pengestrømme	1.351.966	-1.123.216
Likvider primo	1.388.068	2.511.284
Årets likviditetsændring	1.351.966	-1.123.216
Likvider ultimo	2.740.034	1.388.068
Likvider ultimo		
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	876.866	757.142
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker med mindre end 3 mdr. forfald	1.863.168	630.926
Likvider ultimo	2.740.034	1.388.068

*) Indeholder kursreguleringer på fonds og valuta.

**) Bankens ejerandel af ALKA er reduceret til under 20 pct. Ejerandelen i ALKA er herefter klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“

Oversigt over noter

Note	Side
1 Regnskabspraksis	45
2 Regnskabsmæssige skøn og vurderinger	54
3 Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb	54
4 Segmentoplysninger for koncernen	55
5 Renteindtægter	55
6 Renteudgifter	55
7 Gebyrer og provisionsindtægter, netto	56
8 Kursreguleringer	56
9 Udgifter til personale og administration	56
10 Andre driftsudgifter	57
11 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.	58
12 Skat	59
13 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	59
14 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris	59
15 Obligationer til dagsværdi	60
16 Kapitalandele i associerede virksomheder	60
17 Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	61
18 Aktiver tilknyttet puljeordninger	61
19 Immaterielle aktiver	61
20 Grunde og bygninger	62
21 Øvrige materielle aktiver	62
22 Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser	63
23 Andre aktiver	63
24 Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	63
25 Indlån og anden gæld	63
26 Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	64
27 Andre passiver	64
28 Hensatte forpligtelser	64
29 Aktiekapital	65
30 Kapital og solvens	66
31 Hybrid kernekapital	66
32 Eventualforpligtelser	67
33 Regnskabsmæssig sikring	68
34 Overdragne finansielle aktiver som fortsat indregnes i balancen	68
35 Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	69
36 Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider	70
37 Modregningsmuligheder	71
38 Finansielle aktiver og forpligtelser	72
39 Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser	75
40 Transaktioner med nærtstående parter	76
41 Koncernoversigt	77
42 Hovedtal og nøgletal banken	79
43 Definition af nøgletal	80
44 Risikostyring	81
Kreditrisiko	81
Markedsrisiko	90
Operationel risiko	92
Liquideringsrisiko	93

Note 1 Regnskabspraksis

GENERELT

Koncernregnskabet for Arbejdernes Landsbank er udarbejdet i overensstemmelse med International Financial Reporting Standards (IFRS), som godkendt af EU. Årsregnskabet for moderselskabet er udarbejdet i overensstemmelse med lov om finansiel virksomhed, herunder bekendtgørelse om finansielle rapporter for kreditinstitutter m.fl. samt Finanstilsynets udstedte vejledninger. De yderligere danske oplysningskrav er fastlagt i IFRS-bekendtgørelsen for finansielle virksomheder udstedt i henhold til lov om finansiel virksomhed.

Årsrapporten aflægges i danske kroner (DKK), der er præsentationsvaluta for koncernens aktiviteter og modervirksomhedens funktionelle valuta, og afrundet til nærmeste 1.000 kr.

For at øge overblikket og for at mindske antallet af noteoplysninger, hvor såvel beløb som de kvalitative oplysninger vurderes som uvæsentlige for regnskabsbrugere, er enkelte oplysninger udeladt.

Implementering af nye og ændrede standarder samt fortolkningsbidrag

Implementeringen af nye og ændrede standarder og fortolkningsbidrag med ikrafttrædelse 1. januar 2016 har ikke givet anledning til ændringer i anvendt regnskabspraksis.

Standarder og fortolkningsbidrag, der endnu ikke er trådt i kraft

På tidspunktet for offentliggørelse af denne årsrapport er en række nye eller ændrede standarder og fortolkningsbidrag endnu ikke trådt i kraft og derfor ikke indarbejdet i koncernregnskabet. Koncernen forventer først at implementere de nye regnskabsstandarder og fortolkningsbidrag, når de bliver obligatoriske. I det følgende er omtalt ændringer, som vil være relevante for koncernregnskabet:

Standard/ ændring	Udsendt	Ikraft	Godkendt
Ændringer med ikrafttrædelse for 2017 kalenderårsregnskaber			
Ændret IAS 7, Oplysningsinitiativ (Oplysninger vedrørende finansieringsaktivitet)	Jan. 2016	1.1.2017	Nej
Ændret IAS 12, Indregning af skatteaktiver vedrørende urealiserede tab	Jan. 2016	1.1.2017	Nej
Årlige forbedringer til IFRS, <i>Annual Improvements to IFRSs 2014-2016 Cycle</i>	Dec. 2016	1.1.2017	Nej
Ændringer med ikrafttrædelse 2018 eller senere			
IFRS 15, Indtægter fra kontrakter med kunder	Maj 2014	1.1.2018	Ja
IFRS 9, Finansielle instrumenter	Juli 2014	1.1.2018	Ja
Ændret IFRS 15, Præciseringer (Identifikation af leveringsforpligtelse, agent kontra principal, licenser)	April 2016	1.1.2018	Ja
Årlige forbedringer til IFRS, <i>Annual Improvements to IFRSs 2014-2016 Cycle</i>	Dec. 2016	1.1.2018	Nej
Ændret IAS 40, Overførsel af investeringsejendomme	Dec. 2016	1.1.2018	Nej
IFRIC 22, Valutakursregulering af forudbetalinger	Dec. 2016	1.1.2018	Nej
IFRS 16, Leasing	Jan. 2016	1.1.2019	Nej

Bortset fra nedenstående forventes ingen af de nye standarder eller fortolkningsbidrag at få væsentlig indvirkning på koncernens regnskabsaflægelse.

Regnskabsstandarden IFRS 9, der erstatter standarden IAS 39 Finansielle instrumenter: Indregning og måling ændrer i væsentlig grad ved de gældende regler for klassifikation og måling af finansielle aktiver, regnskabsmæssige nedskrivninger og i nogen grad ved reglerne om regnskabsmæssig sikring.

IFRS 9 standarden er obligatorisk for regnskabsår, der begynder 1. januar 2018 eller senere med mulighed for at førtidsimplementere standarden. Koncernen planlægger at implementere IFRS 9 i regnskabsåret 2018 uden tilpasning af sammenligningstal i overensstemmelse med standardens overgangsbestemmelser.

IFRS 9 reglerne om finansielle instrumenter fastsætter følgende:

IFRS 9 – Klassifikation og måling

IFRS 9 ændrer på klassifikationen af finansielle aktiver, således at klassifikationen afhænger af

I: Virksomhedens forretningsmodel for besiddelse af aktivet

II: De pengestrømme, som aktivet genererer

Ved implementering af IFRS 9 skal finansielle aktiver klassificeres i én af følgende fire kategorier:

1. Amortiseret kostpris
2. Fordringer, der måles til dagsværdi med værdiregulering via anden totalindkomst (FVTOCI)
3. Dagsværdi med værdiregulering via resultatopgørelsen (FVTPL)
4. Egenkapitalinstrumenter, der måles til dagsværdi med værdiregulering via anden totalindkomst (FVTOCI)

Kategorierne „hold-til-udløb“ og finansielle aktiver disponible for salg' afskaffes, men har aldrig været anvendt i koncernen.

Finansielle aktiver, som holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og hvor de kontraktlige betalinger udelukkende udgøres af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til amortiseret kostpris. Som typeeksempel omfatter denne målingskategori udlån.

Finansielle aktiver holdes i en blandet forretningsmodel, hvor nogle finansielle aktiver holdes for at generere de kontraktmæssige betalinger, og andre finansielle aktiver sælges. De kontraktlige betalinger på de finansielle aktiver udgøres udelukkende af rente og afdrag på det udestående beløb og måles efter tidspunkt for første indregning til dagsværdi gennem anden totalindkomst. Som typeeksempel omfatter denne målingskategori obligationsporteføljer, der indgår i den daglige likviditetsstyring.

Finansielle aktiver, som ikke opfylder de nævnte kriterier for forretningsmodellen, eller hvor de kontraktmæssige pengestrømme ikke udelukkende består af rente og afdrag på det udestående beløb, måles efter tidspunktet for første indregning til dagsværdi gennem resultatopgørelsen. Som typeeksempel omfatter denne målingskategori finansielle aktiver i handelsbeholdningen.

Anvendelsen af IFRS 9 målingskategorierne for finansielle aktiver på baggrund af forretningsmodellen og på baggrund af karakteristika ved de kontraktmæssige

betalingsstrømme forventes kun at føre til mindre ændringer i forhold til de allerede anvendte målingsprincipper i koncernens aktuelle regnskabsrapportering.

IFRS 9 – Nedskrivninger:

Med IFRS 9 erstattes den gældende nedskrivningsmodel, der er baseret på faktisk indtrufne tab („incurred loss“-model), af en nedskrivningsmodel baseret på forventede tab („expected loss“-model). Den nye forventningsbaserede nedskrivningsmodel indebærer, at et finansielt aktiv på tidspunktet for første indregning nedskrives med et beløb svarende til det forventede kredittab over 12 måneder (stadie 1). Sker der efterfølgende en signifikant forværring i kreditrisikoen for aktivet i forhold til tidspunktet for første indregning, nedskrives aktivet med et beløb, der svarer til det forventede kredittab i aktivets restløbetid (stadie 2). Konstateres aktivet værdiforringet (stadie 3), nedskrives aktivet uændret med et beløb svarende til det forventede kredittab i aktivets restløbetid, men baseret på en øget tabssandsynlighed.

Der pågår et udviklingsarbejde i den af banken tilknyttede datacentral, Bankernes EDB Central, BEC, med deltagelse af de tilknyttede medlemsinstitutter samt LOPI (brancheorganisation for lokale pengeinstitutter) med henblik på at udvikle en IFRS 9 forenelig nedskrivningsmodel.

Modellen, som er under udvikling, påtænkes i særlig grad anvendt for kunder/faciliteter i stadie 1 og en delmængde af kunder/faciliteter i stadie 2. For svage stadie 2 kunder/faciliteter og stadie 3 kunder/faciliteter forventes nedskrivningsberegningen primært at blive foretaget ved en manuel, individuel vurdering af de finansielle aktiver fremfor ved en modelmæssig beregning.

Det er ikke muligt på nuværende tidspunkt at foretage et rimeligt skøn over den regnskabsmæssige virkning af førstegangsansværelsen af IFRS 9, for så vidt angår nedskrivningsreglerne. Det er dog i almindelighed forventningen, at de nye nedskrivningsregler for pengeinstitutterne samlet set vil føre til øgede nedskrivninger og dermed en større korrektivkonto, da alle udlån og garantier efter de nye regler vil få tilknyttet en nedskrivning svarende til det forventede kredittab over 12 måneder eller det forventede kredittab i aktivets restløbetid. Dog forventes bortfald af de gruppevise nedskrivninger efter de gældende regler i nogen grad at mindske virkningen af IFRS 9.

Ledelsen forventer, at arbejdet med etablering af nye processer og systemer samt opgørelse af henholdsvis 12 måneders forventede tab og forventede tab i hele aktivets levetid først vil være færdiggjort i 2. halvår 2017. Nærmere

information om effekten af IFRS 9 vedrørende værdiforringelse medtages i halvårsrapporten 2017.

En negativ regnskabsmæssig påvirkning af de nye IFRS 9 nedskrivningsregler vil i udgangspunktet have tilsvarende effekt på kapitalgrundlaget.

For at imødegå en utilsigtet effekt på kapitalgrundlaget og dermed pengeinstitutternes muligheder for at understøtte kreditgivningen har Europa-Kommissionen den 23. oktober 2016 som et element i reformpakken (kapitalkravspakken) foreslået en 5-årig overgangsordning. Herefter vil en negativ effekt af de nye IFRS 9 nedskrivningsregler først få fuld virkning på kapitalgrundlaget efter 5 år. Det er således koncernens vurdering, at virkningen af IFRS 9 på den kapitalmæssige overdækning vil være uvæsentlig ved reglernes ikrafttrædelse i 2018, mens virkningen på den kapitalmæssige overdækning fremadrettet vil være afdæmpet negativ i takt med, at virkningen af overgangsordningen udfases.

IFRS 9 - Regnskabsmæssig sikring:

De nye regler om regnskabsmæssig sikring udbreder anvendelsen af sikringsreglerne for herved i højere grad at bringe virksomhedernes regnskabsrapportering i overensstemmelse med virksomhedernes faktiske risikostyring.

De ændrede regler om regnskabsmæssig sikring påvirker ikke koncernens regnskabsaflæggelse, da de eksisterende sikringsforhold alle kvalificerer som sikringsforhold efter de nye regler.

IFRS 15, Indtægter fra kontrakter med kunder, skal implementeres senest 1. januar 2018 og vil erstatte IAS 11, Entreprisekontrakter og tilhørende fortolkningsbidrag, samt IAS 18, Indtægtsførsel. Den vil omfatte en enkel, men omfattende model for indregning af omsætning i form af varer og tjenesteydelser.

Effekterne af implementeringen er endnu ikke analyseret, men de foreløbige undersøgelser viser, at standarden kun vil få begrænset betydning for koncernen.

IFRS 16 afløser den gældende standard om leasing, IAS 17. IFRS 16 medfører, at stort set alle leasingaftaler skal indregnes i balancen i leasingtagers regnskab i form af en leasingforpligtelse og et aktiv, som repræsenterer leasingtagers ret til at bruge det underliggende aktiv. Der skelnes ikke længere mellem operationel og finansiell leasing.

Koncernen vil implementere IFRS 16 i regnskabsåret 2019 ved anvendelse af de lempeligere overgangsbestemmelser,

hvorved der ikke tilpasses sammenligningstal, og hvor effekten af implementeringen indregnes i overført resultat pr. 1. januar 2019.

Herudover forventes det, at koncernen vil anvende de øvrige tilgængelige lempelser i videst muligt omfang, herunder vedrørende leasede aktiver med lav værdi samt leasingkontrakter med en restløbetid pr. 1. januar 2019 på mindre end 12 måneder.

Ledelsen har ikke færdiggjort analysen af effekten af IFRS 16 for koncernregnskabet, men forventer ikke en væsentlig effekt på hverken balance eller resultatopgørelse samt relaterede nøgletal som følge af at operationel leasing, som leasingtager, har begrænset anvendelse i koncernen.

Anvendt regnskabspraksis er herudover uændret i forhold til tidligere år og som beskrevet nedenfor.

Koncernregnskab

Koncernregnskabet omfatter regnskaberne for Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank samt dattervirksomheder, som kontrolleres af moderselskabet. Koncernregnskabet er udarbejdet som et sammendrag af moderselskabets og dattervirksomhedernes regnskaber opgjort efter koncernens regnskabspraksis elimineret for interne indtægter og udgifter, interne aktiebesiddelser og mellemværender.

Generelt om indregning og måling

I resultatopgørelsen indregnes indtægter i takt med, at de optjenes, herunder indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver, finansielle forpligtelser og afledte finansielle instrumenter. Dog indregnes værdistigninger på domicilejendomme i anden totalindkomst og henføres til en særskilt reserve på egenkapitalen i det omfang, de ikke udligner tidligere foretagne nedskrivninger. I resultatopgørelsen indregnes omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilgå koncernen, og aktivets værdi kan måles pålideligt. Forpligtelser indregnes i balancen, når koncernen har en retlig eller faktisk forpligtelse, og det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå koncernen, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Køb og salg af finansielle instrumenter indregnes på afviklingstidspunktet. Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige risici og tab, der fremkommer, inden årsregnskabet aflægges og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterer på balancedagen. Ved første indregning måles

aktiver og forpligtelser til kostpris, som sædvanligvis svarer til dagsværdien på transaktionstidspunktet.

Finansielle aktiver og forpligtelser, herunder afledte finansielle instrumenter, måles dog på indregningstidspunktet til dagsværdi. Måling efter første indregning sker som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor. Indregning af aktiver og forpligtelser ophører, når retten til at modtage/afgive pengestrømme fra aktivet eller forpligtelsen er udløbet, eller hvor den er overdraget, og banken også i al væsentlighed har overført alle risici og afkast tilknyttet ejendomsretten.

Finansielle aktiver klassificeres på indregningstidspunktet i følgende kategorier:

- Handelsportefølje, som måles til dagsværdi
- Anlægsbeholdning og puljeaktiver med dagsværdiregulering via resultatopgørelsen (dagsværdioptionen)
- Øvrige finansielle aktiver, som måles til amortiseret kostpris

Finansielle forpligtelser klassificeres på indregningstidspunktet i følgende kategorier:

- Handelsportefølje, som måles til dagsværdi
- Indlån i puljeordninger med dagsværdiregulering via resultatopgørelsen (dagsværdioptionen)
- Øvrige finansielle forpligtelser, som måles til amortiseret kostpris

Handelsporteføljen omfatter værdipapirer, som er anskaffet eller indgået med henblik på salg eller genkøb inden for kort sigt. Afledte finansielle instrumenter indgår i handelsporteføljen.

Afledte finansielle instrumenter

Afledte finansielle instrumenter er instrumenter, hvis værdi er afledt af værdien på et underliggende aktiv, f.eks. et værdipapir. Afledte finansielle instrumenter måles såvel ved første indregning som efterfølgende til dagsværdi.

Positive og negative dagsværdier af afledte finansielle instrumenter indregnes som andre aktiver henholdsvis andre passiver. Ændring i dagsværdien af afledte finansielle instrumenter indregnes i resultatopgørelsen under renteindtægter, valutakursreguleringer eller kursregulering af derivater afhængig af værdiændringens indhold og opgøres på grundlag af aktuelle markedsdata samt anerkendte værdiansættelsesmetoder.

Regnskabsmæssig sikring

For visse af de fastforrentede aktiver og forpligtelser, som måles til amortiseret kostpris, er renterisikoen som led i risikostyringen afdækket ved hjælp af afledte finansielle instrumenter. Ændringer i dagsværdien af det afdækkede aktiv eller den afdækkede forpligtelse, som kan henføres til den risiko, der er afdækket og effektivt sikret, indregnes i resultatopgørelsen under kursreguleringer af øvrige aktiver eller øvrige passiver.

Repo-/reverseforretninger

Repo-/reverseforretninger måles løbende til amortiseret kostpris. Solgte værdipapirer, hvor der samtidig med salget er indgået aftale om tilbagekøb, indregnes i balancen, som om værdipapirerne fortsat er en del af beholdningen (repoforretninger). Det modtagne beløb opføres som gældsforpligtelse, og forskellen mellem salgs- og købssum indregnes i resultatopgørelsen over løbetiden som renter. Afkastet af værdipapirerne indregnes i resultatopgørelsen. Købte værdipapirer, hvor der samtidig med købet er indgået aftale om tilbagesalg (reverseforretninger), indregnes ikke i balancen, og afkastet indgår ikke i resultatopgørelsen. Det afgivne beløb indregnes som tilgodehavende, og forskellen mellem købs- og salgssum indregnes i resultatopgørelsen over løbetiden som renter.

Omregning af fremmed valuta

Koncernregnskabet præsenteres i danske kroner, som også er bankens funktionelle valuta.

Transaktioner i fremmed valuta omregnes efter transaktionsdagens kurs. Gevinster og tab, som opstår mellem transaktionsdagen og afregningsdagen, indregnes i resultatopgørelsen. På balancedagen omregnes monetære aktiver og forpligtelser i fremmed valuta til balancedagens kurs.

Beholdninger og mellemværender i fremmed valuta er optaget til de af Danmarks Nationalbank offentliggjorte valutakurser pr. ultimo året som bedste estimat for slutkurser.

HOVED- OG NØGLETAL

Basisindtjening

Basisindtjeningen er defineret som nettoindtjeningen før omkostninger og eksklusiv beholdningsindtjeningen.

Basisindtjeningen er opdelt i handelsindtjening og basisindtjening eksklusiv handelsindtjening.

Handelsindtjeningen indeholder kurtage og kursskæring på handel med finansielle instrumenter og valuta. I handelsindtjeningen indgår desuden indtjening vedrørende kapitalforvaltning og rådgivning, herunder provisioner og

gebyrer fra investeringsforeninger og bankens puljer samt depotgebyrer.

Basisresultat

Basisresultat udgøres af den samlede basisindtjening efter fradrag af omkostninger, der vedrører basisindtjeningen.

Beholdningsresultat, ekskl. anlægsbeholdning

Beholdningsresultatet omhandler afkastet af mellemværender med kreditinstitutter og beholdningen af aktier, obligationer og derivater. Resultatet er opgjort efter udgifter til funding og omkostninger.

Anlægsbeholdning

Resultatet af anlægsbeholdningen omhandler afkastet af de aktier og kapitalandele, som banken betegner som forretningsstrategiske, eller som gør banken i stand til at indgå i infrastrukturen og samarbejde med andre finansielle institutter som et selvstændigt kreditinstitut. Resultatet er opgjort efter udgifter til funding.

RESULTATOPGØRELSE

Renter, gebyrer og provisioner

Renteindtægter og renteutgifter indregnes i resultatopgørelsen i den periode, de vedrører. Under rente af obligationer indgår indeksregulering af obligationer samt kursregulering af nulkuponobligationer. Kursregulering af indskudsbeviser udstedt af Danmarks Nationalbank medtages under rente af kreditinstitutter.

Renteelementet på repo-/reverseforretninger medregnes under de respektive renteposter afhængig af modpart.

Indtægter af finansielle leasingkontrakter indregnes i resultatopgørelsen under renteindtægter.

Renteindtægter fra udlån, som er helt eller delvist nedskrevne, indregnes under renteindtægter alene med den beregnede effektive rente af lånets nedskrevne værdi. Renteindtægter herudover af det nedskrevne beløb indregnes under regnskabsposten „nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.“

Over- og underkurs samt provisioner og gebyrer, der anses som en integreret del af den effektive rente af et udlån eller af langfristet funding, indregnes som en del af amortiseret kostpris og dermed som en integreret del af det finansielle instrument under henholdsvis renteindtægter eller renteutgifter.

Provisioner og gebyrer, der vedrører en løbende ydelse, periodiseres over løbetiden. Øvrige gebyrer indregnes i

resultatopgørelsen, når transaktionen er gennemført. Terminstillæg (netto) på terminsforretninger samt renter på swapforretninger (netto) placeres under øvrige renteindtægter.

Udgifter til personale og administration

Udgifter til personale omfatter løn og gager samt sociale omkostninger, pensioner mv. til bankens personale. Langfristede personaleforpligtelser indregnes løbende under hensyntagen til den forventede sandsynlighed for medarbejdernes fratreden før ydelsestidspunktet.

Andre driftsindtægter og -udgifter

Andre driftsindtægter og -udgifter indeholder regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til bankens aktiviteter, herunder fortjeneste eller tab ved drift af fast ejendom og salg af leasingaktiver.

Fortjeneste eller tab ved salg af leasingaktiver opgøres som salgsprisen med fradrag af salgsmkostninger og leasingaktivets bogførte værdi ved kontraktudløb. I posten andre driftsudgifter indgår endvidere bankens forholdsmæssige andel af lovmæssige udgifter til Garantifonden for Indskydere og Investorer samt Afviklingsformuen i regi af Finansiell Stabilitet.

Skat

Arbejdernes Landsbank er sambeskattet med tilknyttede virksomheder. Den aktuelle selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster (fuld fordeling med refusion vedrørende skattemæssige underskud). Beregnet skat af årets indkomst samt udskudt skat afsættes i den enkelte virksomhed.

Årets skat, som består af årets aktuelle skat og ændring af udskudt skat, indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og i anden totalindkomst med den del, der kan henføres til posterings, som er ført på anden totalindkomst (fx skat på opskrivning på domicilejendomme) og direkte i egenkapitalen med den del, der kan henføres til posterings, som er ført direkte på egenkapitalen.

Aktuelle skatteforpligtelser, henholdsvis tilgodehavende aktuel skat, indregnes i balancen opgjort som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for betalt aconto- og udbytteskat.

Udskudt skat indregnes af alle midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssige og skattemæssige værdier af aktiver og forpligtelser. I de tilfælde, hvor opgørelse af skatteværdien kan foretages efter forskellige beskatningsregler,

måles udskudt skat på grundlag af den af ledelsen planlagte anvendelse af aktivet henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og den skattesats, der vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat som følge af ændringer i skattesatsen indregnes i resultatopgørelsen.

Banken betaler selskabsskat i henhold til acontoskatteordningen. I det omfang betalt acontoskat ikke svarer til den forventede skat af årets indkomst, indgår tillæg eller fradrag vedrørende forskellen under renteindtægter respektive renteudgifter.

BALANCE

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender i Nationalbanken

Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker indregnes ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter mv.

Tilgodehavender hos kreditinstitutter og tilgodehavende hos centralbanker på opsigelse indregnes ved første indregning til dagsværdi og måles efterfølgende til amortiseret kostpris. Indskudsbeviser indregnes til dagsværdi ved første indregning og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Udlån til amortiseret kostpris

Udlån til amortiseret kostpris indregnes ved første indregning til dagsværdi. Efterfølgende måles udlån til amortiseret kostpris efter den effektive rentes metode med fradrag af nedskrivninger til imødegåelse af tab. Stiftelsesprovisioner, der anses som værende en integreret del af lånets effektive rente samt over- og underkurs, indregnes i udlånets regnskabsmæssige værdi og indtægtsføres dermed over lånets forventede løbetid.

Ved individuel vurdering anses objektiv indikation for værdiforringelse at være indtruffet, når låntager antages at være i betydelige økonomiske vanskeligheder, når låntager ikke har overholdt indgåede aftaler (kontraktbrud), eller når banken har måttet yde låntager lempelse i vilkårene, som ikke ville være overvejet, hvis det ikke var på grund af låntagers økonomiske vanskeligheder. Herudover anses der at være indtrådt objektiv indikation for værdiforringelse, når det anses for sandsynligt, at låntager vil gå konkurs eller vil blive underlagt anden økonomisk rekonstruktion.

På udlån og grupper af udlån, hvorpå der er konstateret objektiv indikation for værdiforringelse som følge af begivenheder indtruffet efter første indregning, opgøres en eventuel nedskrivning på baggrund af en tilbagediskontering af forventede fremtidige betalingsstrømme, herunder realisationsværdi af eventuel sikkerhed. For fastforrentede udlån er tilbagediskonteringen baseret på den oprindelige fastsatte effektive rente og for variabelt forrentede udlån på den aktuelle effektive rentesats.

Nedskrivninger foretages såvel individuelt som gruppevist.

Udlån, der ikke er nedskrevet individuelt, indgår i beregningen af de gruppevise nedskrivninger, som foretages på grupper af udlån, der kan antages at have ensartede karakteristika, både med hensyn til kundesegmenter og ratinggrupper. Kunderne inddeles i en lav, mellem og høj risikogruppe, afhængig af kundens rating. Hvis en kundes rating forværres, således at kunden flytter risikogruppe, vil det føre til en gruppevis nedskrivning. Endvidere foretager banken et kreditmæssigt skøn for at korrigere for indtrufne begivenheder, som modellen ikke tager højde for, f.eks. ændret adfærd/tabsrisiko inden for porteføljer med ensartede karakteristika samt samfundsøkonomiske ændringer, der forventes at påvirke kundernes fremtidige betalingsevne.

Signifikante udlån testes altid for individuel nedskrivning.

Hensættelse på uudnyttede kreditter og garantier indregnes under hensatte forpligtelser.

Der henvises i øvrigt til omtalen af kreditrisiko under note 44 Risikostyring.

Koncernen som leasinggiver

Tilgodehavende beløb hos leasingtagere af finansielle leasingkontrakter indregnes som udlån svarende til nettoinvesteringen i leasingkontrakterne. Indtægter fra finansielle leasingkontrakter periodiseres over kontraktens løbetid således, at der afspejles et konstant periodisk afkast af investeringen.

Operationel leasing er defineret som værende kontrakter, der ikke er finansiell leasing. Leasingindtægter fra operationelle leasingkontrakter indregnes lineært over den aktuelle leasingperiode. Fortjeneste og tab ved salg af leasingaktiver indregnes som andre driftsindtægter eller andre driftsudgifter.

Obligationer og aktier mv.

Obligationer og aktier mv., der handles på aktive markeder, måles såvel ved første indregning som efterfølgende indregning til dagsværdi. Dagsværdien er det beløb, som værdipapirerne kan handles til mellem uafhængige parter. I et aktivt marked udtrykkes dagsværdien ved en noteret pris. I et mindre aktivt marked fastsættes dagsværdien ved hjælp af en modelberegnet værdi baseret på observerbare markedsdata og anerkendte modeller, alternativt via kursindikationer fra ledende markedsdeltagere. Dagsværdien af udtrukne obligationer opgøres som nutidsværdien af obligationerne.

Dagsværdiregulering af obligationer og aktier mv. indregnes løbende i resultatopgørelsen.

Pensionspuljeordninger

Afkastet af midlerne i pensionspuljeordningerne føres under driftsposten kursreguleringer i en særskilt post. Under kursreguleringer føres en regulering svarende til puljeafkastet til puljedeltagerne, således at pensionspuljernes resultat neutraliseres i koncernens og bankens resultat.

Kapitalandele i associerede virksomheder

Kapitalandele i associerede virksomheder indregnes og måles efter den indre værdis metode i både koncernregnskabet efter IFRS og moderselskabsregnskabet efter regnskabsbekendtgørelsen, hvilket indebærer, at kapitalandelene måles til den forholdsmæssige andel af virksomhedernes indre værdi. Værdiændringen indregnes under resultat af kapitalandele i associerede virksomheder.

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder

Kapitalandele i tilknyttede virksomheder indregnes og måles til indre værdi i moderselskabsregnskabet efter regnskabsbekendtgørelsen. Andele af tilknyttede virksomheders resultat efter skat indregnes i resultatopgørelsen under resultat af kapitalandele i tilknyttede virksomheder.

Andele af tilknyttede virksomheders egenkapitalbevægelser indregnes direkte på egenkapitalen.

Immaterielle aktiver

Immaterielle aktiver i form af erhvervet software indregnes til kostpris. Kostprisen omfatter de omkostninger, som er medgået til at kunne ibrugtage den enkelte software. Erhvervet software afskrives lineært over den forventede brugstid, typisk 3 år.

Identificerbare immaterielle aktiver erhvervet i forbindelse med virksomhedsovertagelser indregnes til dagsværdien på overtagelsestidspunktet og amortiseres efterfølgende over den forventede levetid, typisk 3-10 år.

Investeringsjendomme

Investeringsjendomme, der besiddes for at opnå lejeindtægter og/eller kapitalgevinst, indregnes ved anskaffelsen til kostpris og måles efterfølgende til dagsværdi. Gevinster eller tab, der skyldes ændringer i investeringsjendommens dagsværdi, medtages i resultatopgørelsen for den periode, hvori de opstår. Der afskrives ikke på investeringsjendomme. Dagsværdien fastsættes på baggrund af afkastmetoden, hvor eksterne eksperter involveres i målingen af dagsværdien.

Domicilejendomme

Domicilejendomme omhandler ejendomme og tilknyttede installationer, hvorfra koncernen udøver sit virke som kreditinstitut, og indregnes ved anskaffelsen til kostpris og måles efterfølgende til omvurderet værdi.

Omvurdering foretages så hyppigt, og mindst én gang om året, at den regnskabsmæssige værdi ikke antages at afvige væsentligt fra domicilejendommens dagsværdi på balancetidspunktet. Dagsværdiberegning fastsættes på baggrund af en lejeindtægt, der kan opnås ved udlejning på markedsvilkår, og et internt fastsat forrentningskrav pr. ejendom. Hvis særlige forhold tilsiger det, kan anden værdiansættelsesmetode, som afspejler ejendommens markedsværdi anvendes. Forrentningskravet til hver enkelt ejendom er fastsat på basis af den lange rente, et risikotillæg og et sted-tillæg. Fastsættelse af stedtillægget er sket med baggrund i ekstern konsultation. Ved den årlige vurdering udtages et antal ejendomme, som kontrolberegnes med hensyn til stedtillæg ved indhentning af vurdering fra ekstern valuar.

Stigninger i den omvurderede værdi efter skat indregnes direkte i anden totalindkomst til en særskilt reserve på egenkapitalen, medmindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen.

Domicilejendomme afskrives lineært over den forventede brugstid under hensyntagen til den forventede restværdi ved brugstidens udløb. Forventet brugstid er skønnet således:

Hovedkontor: 100 år

Domicilejendomme, der anvendes til filialdrift: 50/75 år

Øvrige domicilejendomme: 40 år

Øvrige materielle aktiver

Øvrige materielle aktiver omfatter maskiner, inventar og IT-udstyr samt operationelle leasingaktiver, der måles til

kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger og eventuelle nedskrivninger ved værdiforringelse.

Kostprisen omfatter anskaffelsesprisen samt omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til brug.

Afskrivningsgrundlaget opgøres under hensyntagen til aktivets restværdi og reduceres med eventuelle nedskrivninger. Restværdien fastsættes på anskaffelsestidspunktet og revurderes årligt. Overstiger restværdien aktivets regnskabsmæssige værdi, ophører afskrivning. Afskrivninger foretages lineært under hensyntagen til den forventede restværdi, over aktivernes forventede brugstid, som forventes at være indtil 5 år. Pengeautomater, mønttællere og bokse vurderes dog at have en længere brugstid, typisk indtil 10 år. For indretning af lejede lokaler foretages afskrivning over lejekontraktens løbetid, typisk 10 år.

Nedskrivning af materielle og immaterielle aktiver

De regnskabsmæssige værdier af materielle aktiver og immaterielle aktiver med bestemmelige brugstider gennemgås på balancedagen for at fastsætte, om der er indikationer på værdiforringelse. Hvis dette er tilfældet, opgøres aktivets genindvindingsværdi for at fastslå behovet for eventuel nedskrivning og omfanget heraf.

Andre aktiver

Posten omfatter aktiver, der ikke er placeret under øvrige aktivposter, bl.a. positive markedsværdier af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som måles såvel ved første indregning, som ved efterfølgende indregning til dagsværdi.

Øvrige tilgodehavender, herunder tilgodehavende renter, måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Posten indeholder også aktiver i midlertidig besiddelse og omfatter overtagne ejendomme og kapitalandele mv., som afventer salg eller afvikling inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt. Aktiver i midlertidig besiddelse indregnes til det laveste beløb af kostpris og dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg. Der afskrives ikke på aktiverne fra det tidspunkt, hvor de klassificeres som aktiver i midlertidig besiddelse.

Periodeafgrænsningsposter, aktiver

Periodeafgrænsningsposter indregnes og måles såvel ved første indregning som efterfølgende til kostpris. Periodeafgrænsningsposter under aktiver består hovedsageligt af forudbetalt løn.

Gæld til kreditinstitutter og indlån mv.

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker indregnes ved låneoptagelse til det modtagne provenu efter fradrag af eventuelle transaktionsomkostninger. Efterfølgende sker måling til amortiseret kostpris.

Banken anvender værdien af overskydende deponerede sikkerheder for mellemværende med Nationalbanken i opgørelsen af likviditetsberedskabet. Værdien af deponerede sikkerheder og overskydende sikkerheder oplyses i en note til regnskabet.

Indlån og anden gæld omfatter gæld til private og virksomheder, som ikke er kreditinstitutter. Indlån og anden gæld måles ved første indregning til dagsværdi, og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi

Posten omhandler dagsværdien af negative obligationsbeholdninger, som opstår, når banken videresælger modtagne obligationer i forbindelse med reverseforretninger. Disse modtagne obligationer føres ikke i balancen, hvorfor et videresalg medfører en negativ beholdning.

Andre passiver

Posten omfatter passiver, der ikke er placeret under øvrige passivposter, blandt andet negative markedsværdier af spotforretninger og afledte finansielle instrumenter, som måles såvel ved første indregning som ved efterfølgende indregning til dagsværdi. Andre øvrige passiver, herunder skyldige renter, måles ved første indregning til dagsværdi og efterfølgende til amortiseret kostpris.

Periodeafgrænsningsposter, passiver

Periodeafgrænsningsposter indregnes og måles såvel ved første indregning som efterfølgende til kostpris. Periodeafgrænsningsposter under passiver består hovedsageligt af forudbetalte gebyrer og provisioner.

Hensatte forpligtelser

Hensatte forpligtelser omfatter udskudt skat, pensionstilsgagn og pensionsbidrag (langfristede personaleforpligtelser), hensættelse til tab på garantier og værdiforringede uudnyttede kreditter samt øvrige forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, hvor det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre træk på bankens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt. Forpligtelsen opgøres som nutidsværdien af de omkostninger, som er nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Pensionsbidrag hensættes i balancen, når det vedrører medarbejdere, hvor der er aftalt en fratrædelsesdato i regnskabsåret, hvor banken har forpligtet sig til at betale pensionsbidrag indtil pensionsalderen, og hvor der er pensionstilsagn over for pensionerede direktører. Forpligtelserne forventes realiseret inden for 1-10 år. Alle forpligtelser opgøres på grundlag af en aktuarmæssig beregnet kapitaliseret værdi.

Hensættelser til tab på garantier og værdiforringede uudnyttede kreditter behandles efter det samme regelsæt, som kendetegner nedskrivningstest på udlån. Forpligtelserne forventes realiseret inden for 1-5 år, enten som egentlige tab eller som tilbageførte hensættelser grundet manglende tilstedeværelse af objektiv indikation for værdiforringelse.

Andre hensatte forpligtelser omhandler primært jubilæumsgratiale, som indregnes successivt, baseret på et skøn over medarbejdere, der forventes at opnå ret til jubilæumsgratiale. Forpligtelsen forventes realiseret inden for 1-40 år i takt med, at den enkelte medarbejder oppebærer ret til jubilæumsgratiale.

Efterstillede kapitalindskud

Efterstillede kapitalindskud er egenkapital lignende instrumenter i form af ansvarlig lånekapital og/eller hybrid kernekapital, som ved første måling indregnes til dagsværdi og derefter til amortiseret kostpris.

Regnskabsmæssigt præsenteres hybrid kernekapital under egenkapital, såfremt udstedelsen opfylder betingelserne herfor.

Egenkapital

Aktiekapital klassificeres som egenkapital, når der ikke er nogen forpligtelse til at overføre kontanter eller andre aktiver. Foreslået udbytte indregnes som en forpligtelse på tidspunktet for vedtagelse på generalforsamlingen. Det foreslåede udbytte for regnskabsåret oplyses i en særlig post under egenkapitalen.

Hybrid kernekapital med uendelig løbetid, og hvor banken har en ubetinget ret til at undlade at betale renter, klassificeres som egenkapital, og betaling af renter indregnes direkte på egenkapitalen på betalings tidspunktet som udlodning.

Gevinster ved opskrivning af domicilejendomme henlægges til opskrivningshenlæggelser efter fradrag af skat, dersom vurderingen er, at opskrivningen vil udløse en skattebyrde set i forhold til ejendommens skatteværdi. Reserven opløses ved eventuel tilbageførsel af foretagne opskrivninger, eller hvis ejendommene afhændes.

Eventualforpligtelser

Posten omfatter afgivne garantier og indeståelser, uigenkaldelige tilsagn om at yde kredit og lignende forpligtelser, der ikke er indregnet i balancen. Garantier og andre forpligtelser oplyses med den fulde pålydende værdi reduceret med hensættelse til imødegåelse af tab.

Hensættelse til imødegåelse af tab indregnes under posten nedskrivninger på udlån m.v. i resultatopgørelsen og under posten hensatte forpligtelser i balancen.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser pengestrømme for året samt likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrømsopgørelsen præsenteres efter den indirekte metode med udgangspunkt i årets resultat før skat. I pengestrømme inkluderes årets kursreguleringer på fonds og valuta. Pengestrømme fra drift opgøres som årets resultat før skat reguleret for ikke-likvide driftsposter, ændringer i driftskapital samt betalt selskabsskat. Pengestrømme fra investeringsaktivitet omfatter køb og salg af anlægsaktiver og investering i associerede virksomheder m.v. Pengestrømme fra finansieringsaktivitet omfatter betalt udbytte og obligationsudstedelse. Likvider omfatter likvide beholdninger og kortfristede pengemarkedsindskud med en restløbetid på mindre end 3 måneder.

Segmentoplysninger

Koncernen og banken har alene et driftssegment, som omfatter basisresultat og beholdningsresultat, hvorfor der ikke afgives segmentoplysninger.

Store eksponeringer

Eksponeringer, der før fradrag i henhold til CRR-forordningen om store eksponeringer udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget, indgår i beregningen af nøgletal med deres eksponering efter fradrag.

Kapitalprocent

Koncernen og Aktieselskabet Arbejdernes Landsbank opgør kapitalprocenten i henhold til CRD IV-direktivet udstedt af EU. Der opgøres tillige et solvensbehov, der afspejler kravet til nødvendig kapital, set i forhold til de erhvervede aktiver, den forbundne risiko og stresstest af den fremtidige udvikling i relation til bankens egen strategi.

Solvensbehovet opgøres i henhold til bekendtgørelse om opgørelse af risikoeksponeringer, kapitalgrundlag og solvensbehov og rapporteres hvert kvartal til Finanstilsynet med samtidig offentliggørelse via bankens hjemmeside, al-bank.dk/kapital_solvens.

Note 2

Regnskabsmæssige skøn og vurderinger

Koncernens væsentligste risici og grundlaget for den skønsmæssige usikkerhed er omtalt i ledelsesberetningen, mens note 44 beskriver risikostyringen. De områder, hvor der er foretaget skøn og vurderinger, og som har den væsentligste effekt på regnskabet, er:

Måling af udlån og garantier i forbindelse med nedskrivninger

Ved måling af bankens samlede udlån og garantier er der skøn forbundet med kvantificeringen af risikoen for, at debitor ikke kan honorere alle fremtidige betalinger. Såfremt det kan fastslås, at ikke alle fremtidige betalinger vil blive modtaget, er fastlæggelsen af størrelsen af de forventede betalinger, herunder realisationsværdier af sikkerheder og forventede dividende udbetalinger fra eventuelle boopgørelser, også undergivet væsentlige skøn.

For hensættelser til tab på garantier er det tillige forbundet med usikkerhed at fastslå, i hvilket omfang garantien vil blive effektiv ved et økonomisk sammenbrud hos garantirekvirenten.

Hvor der foreligger objektiv indikation for værdiforringelse, har banken udarbejdet betalingsrækker i overensstemmelse med gældende regnskabsstandarder. Bankens kreditrisiko er beskrevet i note 44 om risikostyring.

Sikkerheder i andelsboliger

Banken har en større risikoeksponering mod udlån til andelsboliger og andelsboligforeninger.

Markedet for andelsboliger har ikke samme grad af gennemsigthed som ejerboligmarkedet, hvilket stiller store krav til bankens værdiansættelse af de belånte aktiver.

Banken har en metode for „blåstempling“ af andelsboligforeninger, der kan accepteres som kunder og som belåningseggede. "Blåstemplingen" sker på baggrund af regnskabet fra andelsboligforeningen og revurderes årligt. Metoden skal sikre opdaterede belåningsværdier på bankens sikkerheder i andelsboliger. Samtidig giver „blåstemplingen“ sikkerhed for, at der ud over fokus på eksponeringsudvikling og kreditvurdering løbende indhentes alle de oplysninger, som er nødvendige for at fastsætte de belånte aktivers værdi.

Gruppevise nedskrivninger

En model til opgørelse af gruppevise nedskrivninger er i sig selv behæftet med væsentlige skøn. I forbindelse med anvendelse af modellen søger banken derfor at justere modellen, så den er tilpasset bankens forhold.

Herudover foretager banken et kreditmæssigt skøn for at korrigere for indtrufne begivenheder, som modellen ikke tager højde for, eksempelvis ændret adfærd/tabsrisiko inden for porteføljer med ensartede karakteristika samt samfundsøkonomiske ændringer, der forventes at påvirke kundernes fremtidige betalingsevne.

Usikkerheden ved bankens model for gruppevise nedskrivninger er reduceret ved brug af bankens ratingmodel, der sikrer, at en kunde automatisk vandrer til en gruppe med en tabsprocent svarende til kundens rating.

Usikkerheden forbundet med gruppevise nedskrivninger for privatkunder kan dermed især henføres til en høj gældsandel, variabelt forrentede udlån og ophør af afdragsfrihed, som dermed kan resultere i eventuel manglende betalingsevne. For erhvervs kunder er det især den samfundsmæssige udvikling, der har betydning.

Måling af omvurderet værdi på ejendomme

Der er væsentlige skøn forbundet med fastlæggelse af et forrentningskrav af domicilejendomme. Udtagelse af et antal ejendomme hvert år til ekstern valuarvurdering medvirker til at mindske dette skøn, men fjerner det ikke.

Måling af dagsværdi på noterede kapitalandele

Måling af dagsværdi på noterede aktier er kun i mindre grad baseret på observerbare markedsdata. Hertil kommer, at visse noterede aktier ikke har været omsat i en årrække. Måling af noterede aktier er derfor opgjort til skønnet markedsværdi og er således behæftet med usikkerhed.

Måling af dagsværdi af øvrige finansielle instrumenter

Måling af dagsværdi på OTC-derivater og noterede finansielle instrumenter, der er prissat i markeder med begrænset omsætning, er baseret på observerbare markedsdata, men kan alligevel være behæftet med en vis usikkerhed.

Note 3

Begivenheder efter regnskabsperiodens udløb

Der er ikke indtruffet hændelser efter regnskabsårets afslutning, som har væsentlig betydning for vurdering af koncernens finansielle stilling.

Note

4 Segmentoplysninger for koncernen

Koncernens aktiviteter er koncentreret i Danmark med fokus på bankydelse til private kunder, små og mellemstore virksomheder samt foreninger mv. Bankydelse tilbydes i hele filialnettet og i bankens tilknyttede virksomhed AL Finans på tværs af kundetyper. Afkastet af disse aktiviteter er udtrykt i basisresultatet, jf. modellen på side 7 i årsrapporten. Aktiviteter under basisresultatet er dog afhængig af bankens beholdningsaktiviteter, hvor dels bankens likviditet sikres, men også hvor bankens strategiske sektoraktier hører under. Den regelmæssige driftsrapportering til direktionen indeholder de oplysninger og det aggregeringsniveau, der fremgår af modellen. Det vurderes på baggrund heraf, at koncernen kun har et driftssegment, som omfatter basisresultat og beholdningsresultat under ét.

	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
Koncernens driftssteder fordelt på lande		
Koncernen Arbejdernes Landsbank driver alene virksomhed fra driftssteder etableret i Danmark		
Omsætning *)	2.061.405	2.040.974

*) Omsætning defineres som renteindtægter, gebyrer- og provisionsindtægter samt andre driftsindtægter.

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
5 Renteindtægter				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-1.370	-2.832	-1.370	-2.847
Udlån til amortiseret kostpris	1.157.214	1.130.229	1.043.759	1.018.128
Obligationer	263.530	296.942	263.530	296.942
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter	-15.365	-26.654	-15.365	-26.654
Rentekontrakter	-77.411	-31.991	-77.411	-30.431
I alt afledte finansielle instrumenter	-92.776	-58.645	-92.776	-57.085
Øvrige renteindtægter	486	302	731	504
I alt renteindtægter	1.327.084	1.365.996	1.213.874	1.255.642
Heraf udgør reverseforretninger ført under				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	-1.783	-5.553	-1.783	-5.553
Udlån og andre tilgodehavender	-16	-249	-16	-249
Negative renteindtægter opstået som følge af negative rentesatser er modregnet under de respektive renteindtægtsposter. Negative renteindtægter hidrører primært fra reverseforretninger.				

6 Renteudgifter

Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	-209	-639	-209	-639
Indlån og anden gæld	-79.205	-106.017	-79.039	-105.849
Udstedte obligationer	-2.990	-6.212	-2.990	-6.212
Øvrige renteudgifter	-44	-88	-45	-88
I alt renteudgifter	-82.448	-112.956	-82.283	-112.788
Heraf udgør repoforretninger ført under				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	386	-1.304	386	-1.304

Positive renteudgifter opstået som følge af negative rentesatser er modregnet under de respektive renteudgiftsposter.
Positive renteudgifter hidrører primært fra repoforretninger.

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
7 Gebyrer og provisionsindtægter, netto				
Værdipapirhandel og depoter	108.678	115.042	108.679	115.042
Betalingsformidling	102.523	99.707	102.523	99.707
Lånesagsgebyrer	232.925	206.203	220.000	191.702
Garantiprovision	43.402	40.476	43.542	40.624
Øvrige gebyrer og provisioner	124.693	105.980	74.715	68.834
I alt gebyrer og provisionsindtægter	612.221	567.408	549.459	515.909
Afgivne gebyrer og provisionsudgifter i alt	-76.205	-50.137	-29.695	-6.190
I alt gebyrer og provisionsindtægter, netto	536.016	517.271	519.764	509.719
8 Kursreguleringer				
Obligationer	380.044	-173.877	380.044	-173.877
Aktier mv.	1.218	39.088	1.218	39.088
Valuta	30.076	12.187	29.734	12.290
Afledte finansielle instrumenter				
Valutakontrakter	-2.239	-240	-2.239	-240
Rentekontrakter	-478.048	-116.921	-478.048	-117.497
Aktiekontrakter	-2.504	602	-2.504	602
I alt afledte finansielle instrumenter	-482.791	-116.559	-482.791	-117.135
Aktiver tilknyttet puljeordninger	84.023	31.103	84.023	31.103
Indlån i puljeordninger	-84.023	-31.103	-84.023	-31.103
Øvrige aktiver	520	-1.381	520	-1.381
I alt kursreguleringer	-70.933	-240.542	-71.275	-241.015
9 Udgifter til personale og administration				
Lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion				
Direktion	-6.496	-6.019	-6.476	-5.999
Bestyrelse	-2.060	-1.975	-2.060	-1.975
I alt lønninger og vederlag til bestyrelse og direktion	-8.556	-7.994	-8.536	-7.974
Personaleudgifter				
Lønninger	-603.810	-583.472	-554.359	-536.259
Pensioner	-65.991	-65.010	-61.062	-60.161
Udgifter til social sikring	-7.207	-4.886	-6.955	-4.532
Lønsumsafgift	-75.870	-67.389	-70.857	-63.520
I alt personaleudgifter	-752.878	-720.757	-693.233	-664.472
Øvrige administrationsudgifter				
IT-omkostninger	-261.036	-257.872	-250.487	-249.032
Andre øvrige administrationsudgifter	-191.578	-208.436	-178.165	-190.036
I alt øvrige administrationsudgifter	-452.614	-466.308	-428.652	-439.068
I alt udgifter til personale og administration	-1.214.048	-1.195.059	-1.130.421	-1.111.514
Direktionens løn, pensions- og fratrædelsesvilkår mv.				
Antal personer i perioden	2	2	2	2
Fast løn	-5.402	-4.930	-5.382	-4.910
Variabel løn	0	0	0	0
Pensionsordning (bidragsbaseret)	-1.094	-1.089	-1.094	-1.089
I alt direktionens løn og pension	-6.496	-6.019	-6.476	-5.999
Direktionen er ikke omfattet af incitamentsprogrammer. Direktionen har et opsigelsesvarsel på 12 måneder, og banken et opsigelsesvarsel på 24 måneder. Aflønningspolitikken fremgår af bankens hjemmeside al-bank.dk/handlers/documentarchive.ashx?id=255 .				

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
11 Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender mv.				
Nedskrivninger på udlån indregnet i resultatopgørelsen				
Netto nedskrivninger og hensættelser i året	-48.733	-91.877	-45.154	-90.744
Tabt, ikke tidligere nedskrevet	-18.462	-24.084	-15.372	-20.792
Indgået på tidligere afskrevne fordringer	11.521	13.061	11.125	12.545
I alt nettopåvirkning indregnet i resultatopgørelsen	-55.674	-102.900	-49.401	-98.991
Nedskrivninger og hensættelser				
Nedskrivninger og hensættelser, primo	1.490.416	1.434.077	1.483.609	1.426.000
Nedskrivninger og hensættelser i året	442.223	432.420	429.363	422.433
Tilbageførsel af nedskrivninger og hensættelser i året	-393.490	-340.543	-384.209	-331.689
Endelig tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet	-117.696	-74.933	-115.559	-72.530
Renteregulering	32.523	39.395	32.523	39.395
I alt nedskrivninger og hensættelser ultimo	1.453.976	1.490.416	1.445.727	1.483.609
Nedskrivninger på udlån mv. ultimo	1.374.954	1.411.301	1.366.705	1.404.494
Hensættelser på garantier mv. ultimo	30.520	35.109	30.520	35.109
Nedskrivninger/hensættelser på øvrige poster ultimo	48.502	44.006	48.502	44.006
I alt nedskrivninger og hensættelser ultimo	1.453.976	1.490.416	1.445.727	1.483.609
Individuelle nedskrivninger på udlån				
Individuelle nedskrivninger på udlån, primo	1.308.711	1.244.093	1.302.005	1.236.905
Nedskrivninger i året	262.986	341.874	250.701	332.045
Tilbageførsel af nedskrivninger i året	-251.627	-238.365	-242.779	-230.457
Endelig tabt (afskrevet) tidligere nedskrevet	-117.696	-74.933	-115.559	-72.530
Renteregulering	30.536	36.042	30.536	36.042
I alt individuelle nedskrivninger på udlån ultimo	1.232.910	1.308.711	1.224.904	1.302.005
Individuelle hensættelser på garantier mv.				
Individuelle hensættelser på garantier primo	23.299	13.329	23.299	13.329
Hensættelser i året	9.228	14.114	9.228	14.114
Tilbageførsel af hensættelser i året	-12.665	-4.144	-12.665	-4.144
Endelig tabt (afskrevet) tidligere hensat	0	0	0	0
I alt individuelle hensættelser på garantier mv. ultimo	19.862	23.299	19.862	23.299
Individuelle nedskrivninger på kreditinstitutter				
Nedskrevet primo året	28.003	17.200	28.003	17.200
Nedskrivninger i året	0	10.803	0	10.803
Tilbageførsel af nedskrivninger i året	-2.147	0	-2.147	0
I alt nedskrivninger på kreditinstitutter ultimo	25.856	28.003	25.856	28.003
Individuelle hensættelser på øvrige poster				
Hensat primo året	16.003	10.164	16.003	10.164
Hensættelser i året	21.168	7.358	21.168	7.358
Tilbageførsel af hensættelser i året	-14.525	-1.519	-14.525	-1.519
I alt hensættelser på øvrige poster ultimo	22.646	16.003	22.646	16.003
Gruppevise nedskrivninger på udlån				
Gruppevise nedskrivninger på udlån, primo	102.590	142.057	102.489	141.168
Nedskrivninger i året	104.905	52.057	104.330	51.899
Tilbageførsel af nedskrivninger i året	-67.438	-94.877	-67.005	-93.931
Renteregulering	1.987	3.353	1.987	3.353
I alt gruppevise nedskrivninger på udlån ultimo	142.044	102.590	141.801	102.489
Gruppevise hensættelser på garantier mv.				
Gruppevise hensættelser på garantier primo	11.810	7.234	11.810	7.234
Hensættelser i året	7.498	6.214	7.498	6.214
Tilbageførsel af hensættelser i året	-8.650	-1.638	-8.650	-1.638
I alt gruppevise hensættelser på garantier mv. ultimo	10.658	11.810	10.658	11.810
Nedskrevne fordringer renteberegnes alene på den nedskrevne saldo				
Indtægtsførte renter af nedskrevne udlån	-32.523	-39.395	-32.523	-39.395

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
12 Skat				
Skat relateret til årets resultat				
Beregnet skat af årets indkomst	-98.136	-49.045	-82.733	-36.816
Ændring i udskudt skat vedrørende indkomståret	-159	-2.826	-2.991	-1.994
Ændring i selskabsskatteprocent	0	20	0	-404
Reguleringer vedrørende tidligere år	3.717	6.392	3.717	6.410
I alt skat relateret til årets resultat	-94.578	-45.459	-82.007	-32.804
Skat relateret til bevægelser på egenkapitalen	14.633	15.775	14.633	15.775
I alt skat	-79.945	-29.684	-67.374	-17.029
Skat relateret til årets resultat fordelt på typer				
Beregnet skat af årets resultat før skat med 22 pct. (23,5 pct. i 2015)	-127.712	-93.284	-124.946	-90.310
Skattemæssig værdi af ikke fradragsberettigede udgifter	-8.642	-10.889	-6.393	-8.419
Skattemæssig værdi af resultat i associerede virksomheder	14.333	24.069	14.333	24.069
Skattemæssig værdi af ikke skattepligtige gevinster	23.726	28.234	31.282	35.850
Ændring i selskabsskatteprocent	0	20	0	-404
Regulering vedrørende tidligere år	3.717	6.392	3.717	6.410
I alt skat relateret til årets resultat	-94.578	-45.459	-82.007	-32.804
13 Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker				
Tilgodehavender på opsigelse hos centralbanker	910.082	0	910.082	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter	966.086	644.285	953.602	643.893
I alt tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.876.168	644.285	1.863.684	643.893
Fordelt efter restløbetid				
Anfordring	665.916	447.725	653.432	447.725
Til og med 3 måneder	1.197.252	183.198	1.197.252	183.165
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	106	0	3
Over 1 år og til og med 5 år	13.000	13.256	13.000	13.000
Over 5 år	0	0	0	0
I alt	1.876.168	644.285	1.863.684	643.893
Heraf udgør reverseforretninger	287.174	183.165	287.174	183.165
14 Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris				
Udlån før nedskrivninger	22.326.090	21.179.637	22.216.752	21.041.603
Nedskrivninger	-1.374.954	-1.411.301	-1.366.705	-1.404.494
I alt udlån	20.951.136	19.768.336	20.850.047	19.637.109
Fordelt efter restløbetid				
Anfordring	244.353	354.937	244.353	359.103
Til og med 3 måneder	1.987.039	1.895.749	1.057.548	909.491
Over 3 måneder og til og med 1 år	3.420.659	3.226.188	5.560.343	2.579.334
Over 1 år og til og med 5 år	8.365.965	9.378.587	7.274.006	9.972.841
Over 5 år	6.933.120	4.912.875	6.713.797	5.816.340
I alt	20.951.136	19.768.336	20.850.047	19.637.109
Heraf udgør reverseforretninger	121.316	111.013	121.316	111.013

Note	Koncernen		Banken		
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	
14	Udlån og andre tilgodehavender til amortiseret kostpris, fortsat				
	Udlån og garantier fordelt på sektorer og brancher				
	Offentlige myndigheder	77.421	38.048	77.070	3.807
	Erhverv				
	Landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri	35.403	64.517	18.741	46.398
	Industri og råstofudvinding	569.702	729.020	160.780	339.026
	Energiforsyning	6.392	2.939	4.976	980
	Bygge og anlæg	595.843	545.371	341.525	310.152
	Handel	847.450	845.805	390.029	356.609
	Transport, hoteller og restauranter	343.513	363.374	246.188	238.544
	Information og kommunikation	130.855	52.784	97.446	15.250
	Finansiering og forsikring	1.268.863	1.119.905	4.939.780	4.489.765
	Fast ejendom	1.104.003	1.476.750	1.054.515	1.429.320
	Øvrige erhverv	1.916.470	1.805.961	1.418.634	1.489.239
	I alt erhverv	6.818.494	7.006.426	8.672.614	8.715.283
	Private	19.024.161	16.804.896	17.069.303	14.999.053
	I alt	25.920.076	23.849.370	25.818.987	23.718.143
15	Obligationer til dagsværdi				
	Statsobligationer	3.100.213	3.032.795	3.100.213	3.032.795
	Realkreditobligationer	8.726.834	8.010.260	8.726.834	8.010.260
	Øvrige obligationer	3.380.753	4.358.918	3.380.753	4.358.918
	I alt obligationer til dagsværdi	15.207.800	15.401.974	15.207.800	15.401.974
	Heraf udgør repoforretninger	1.023.543	1.644.048	1.023.543	1.644.048
	Til sikkerhed deponeret hos Danmarks Nationalbank, clearingscentraler mv.				
	Kursværdi af obligationer	3.921.361	3.780.575	3.921.361	3.780.575
	Heraf overskydende sikkerhed	1.772.148	2.881.020	1.772.148	2.881.020
16	Kapitalandele i associerede virksomheder				
	Kostpris primo	150.512	150.512	150.512	150.512
	Afgang i året	-102.831	0	-102.831	0
	Anden afgang i året *)	-47.681	0	-47.681	0
	Kostpris ultimo	0	150.512	0	150.512
	Op- og nedskrivninger primo	690.534	612.778	690.534	612.778
	Resultat **)	65.150	102.421	65.150	102.421
	Udbytte **)	-28.104	-24.665	-28.104	-24.665
	Afgang i året	-497.091	0	-497.091	0
	Anden afgang i året *)	-230.489	0	-230.489	0
	Op- og nedskrivninger ultimo	0	690.534	0	690.534
	Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	841.046	0	841.046

*) Bankens ejerandel af ALKA er reduceret til under 20 pct. Ejerandelen i ALKA er herefter klassificeret under regnskabsposten „aktier mv.“

**) Resultatet for 2016 er indregnet på basis af resultatet i de associerede virksomheder for perioden 1/10 2015 - 30/9 2016.

(2015: for perioden 1/10 2014 - 30/9 2015). Der henvises til note 41 for specificerede oplysninger om associerede virksomheder.

Note	Koncernen		Banken		
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	
17	Kapitalandele i tilknyttede virksomheder				
	Kostpris primo	0	0	5.587	5.587
	Kostpris ultimo	0	0	5.587	5.587
	Op- og nedskrivninger primo	0	0	217.639	184.565
	Resultat *)	0	0	34.839	33.077
	Udbytte *)	0	0	-1	-3
	Op- og nedskrivninger ultimo	0	0	252.477	217.639
	Regnskabsmæssig værdi ultimo	0	0	258.064	223.226

*) Der henvises til note 41 for specificerede oplysninger om tilknyttede virksomheder.

18	Aktiver tilknyttet puljeordninger				
	Kontantindestående	80.458	92.844	80.458	92.844
	Obligationer	1.029.127	762.249	1.029.127	762.249
	Investeringsforeningsandele	752.108	541.905	752.108	541.905
	Øvrige aktier mv.	194.334	154.743	194.334	154.743
	I alt puljeaktiver	2.056.027	1.551.741	2.056.027	1.551.741
19	Immaterielle aktiver				
	Kostpris primo	64.297	67.884	28.026	28.026
	Tilgang i årets løb	15.634	1.018	0	0
	Afgang i årets løb	-1.133	-4.605	0	0
	I alt kostpris ultimo	78.798	64.297	28.026	28.026
	Af- og nedskrivninger primo	50.484	38.907	20.029	14.424
	Afgang i årets løb	-1.132	-712	0	0
	Årets afskrivninger	14.093	12.289	5.357	5.605
	Årets nedskrivninger *)	2.640	0	2.640	0
	I alt af- og nedskrivninger ultimo	66.085	50.484	28.026	20.029
	I alt immaterielle aktiver	12.713	13.813	0	7.997

*) Bankens impairmenttest ultimo 2016 af overtagne kundelister mv. fra Østjysk Bank resulterede i nedskrivning på 2,6 mio. kr.

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
20 Grunde og bygninger				
Investeringsejendomme				
Dagsværdi primo	0	0	0	0
Tilgang i årets løb, omklassifikation fra domicilejendomme	35.413	0	35.413	0
I alt dagsværdi ultimo	35.413	0	35.413	0
Lejeindtægter	133	0	133	0
Driftsudgifter	-50	0	-50	0
<p>Banken har i 2016 lukket filialen i ejendommen på Nørrebro, der som konsekvens heraf efterfølgende er klassificeret som Investeringsejendom pr. 1/12-2016.</p> <p>Investeringsejendommen måles til dagsværdi (ikke observerbare input). I målingen indgår lejeindtægter og driftsudgifter samt et afkastkrav i niveauet 4 pct, som fastsættes ud fra renteniveauet og ejendommens beliggenhed. En forøgelse af afkastkravet med 0,5 procentpoint vil alt andet lige reducere dagsværdien med ca. 4 mio. kr. Ejendommen er under byfornyelse og bliver først eksternt vurderet efter endt projektafslutning.</p>				
Domicilejendomme				
Omvurderet værdi primo	901.175	836.202	901.175	836.202
Tilgang i årets løb	41.739	1.611	41.739	1.611
Anden tilgang	215	18.819	215	18.819
Afgang i årets løb	-12.120	-3.556	-12.120	-3.556
Afgang i årets løb, omklassifikation til investeringsejendomme	-35.413	0	-35.413	0
Årets afskrivninger	-5.589	-5.054	-5.589	-5.054
Værdiændringer, indregnet i anden totalindkomst	64.610	42.648	64.610	42.648
Værdiændringer, indregnet i resultatopgørelsen	-6.630	10.505	-6.630	10.505
I alt omvurderet værdi ultimo	947.987	901.175	947.987	901.175
<p>Domicilejendomme måles til omvurderet værdi (ikke observerbare input). I målingen indgår lejeindtægter og driftsudgifter samt et afkastkrav i niveauet 3,81 - 8,01 pct, som fastsættes ud fra renteniveauet og ejendommens beliggenhed. En forøgelse af afkastkravet med 0,5 procentpoint vil alt andet lige reducere dagsværdien med ca. 97 mio. kr.</p>				
21 Øvrige materielle aktiver				
Kostpris primo	324.536	308.388	112.950	123.987
Tilgang i årets løb, herunder forbedringer	194.274	102.663	12.214	13.648
Afgang i årets løb	-121.030	-64.693	-5.662	-2.863
Anden afgang	0	-21.822	0	-21.822
I alt kostpris ultimo	397.780	324.536	119.502	112.950
Af- og nedskrivninger primo	126.072	108.260	43.893	35.445
Afgang i årets løb	-59.414	-38.547	-1.159	-2.849
Anden afgang	0	-3.003	0	-3.003
Årets afskrivninger	80.144	59.362	13.301	14.300
I alt af- og nedskrivninger ultimo	146.802	126.072	56.035	43.893
I alt øvrige materielle aktiver	250.978	198.464	63.467	69.057
Årets straksafskrivninger	998	576	998	576

Note	Koncernen		Banken		
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	
22	Udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser				
	+ = skatteaktiver - = skatteforpligtelser				
	Udskudt skat primo	4.397	7.345	21.532	24.055
	Ændringer i udskudt skat	-159	-2.948	-2.991	-2.523
	I alt udskudt skat ultimo	4.238	4.397	18.541	21.532
	Udskudt skat fordelt på typer				
	Materielle aktiver	-18.901	-20.746	-2.496	-1.739
	Udlån	11.412	10.596	11.412	10.596
	Medarbejderforpligtelser	5.264	7.899	5.113	7.899
	Øvrige	6.463	6.648	4.512	4.776
	I alt udskudt skat ultimo	4.238	4.397	18.541	21.532
	Banken har netto udskudte skatteaktiver på ejendomme for 25,7 mio. kr. som dog ikke er indregnet, da aktiverne ikke kan udnyttes på andre typer udskudte skattepassiver og dermed ikke forventes realiseret.				
23	Andre aktiver				
	Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	90.902	157.093	90.902	157.093
	Tilgodehavende renter og provisioner	96.587	160.877	96.783	160.747
	Kapitalinskud i Foreningen Bankernes EDB Central	366.924	339.078	366.924	339.078
	Øvrige aktiver	283.310	195.921	226.887	129.382
	I alt andre aktiver	837.723	852.969	781.496	786.300
24	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker				
	Gæld til kreditinstitutter	3.271.354	3.258.214	3.271.354	3.258.214
	I alt gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.271.354	3.258.214	3.271.354	3.258.214
	Fordelt efter restløbetid				
	Anfordring	1.527.823	1.289.168	1.527.823	1.289.168
	Til og med 3 måneder	1.127.566	1.556.366	1.127.566	1.556.366
	Over 3 måneder og til og med 1 år	244.252	412.680	244.252	412.680
	Over 1 år og til og med 5 år	371.713	0	371.713	0
	Over 5 år	0	0	0	0
	I alt gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.271.354	3.258.214	3.271.354	3.258.214
	Heraf udgør repoforretninger	932.787	1.609.983	932.787	1.609.983
25	Indlån og anden gæld				
	På anfordring	29.255.198	27.874.475	29.253.907	27.874.946
	Med opsigelsesvarsel	1.289.560	1.234.505	1.289.560	1.234.505
	Tidsinskud	1.621	14.290	1.621	14.290
	Særlige indlånsformer	1.603.348	1.638.966	1.603.348	1.638.966
	I alt indlån og anden gæld	32.149.727	30.762.236	32.148.436	30.762.707
	Fordelt efter restløbetid				
	Anfordring	29.255.198	27.874.475	29.253.907	27.874.946
	Til og med 3 måneder	1.146.555	1.848.300	1.146.555	1.848.300
	Over 3 måneder og til og med 1 år	154.930	21.483	154.930	21.483
	Over 1 år og til og med 5 år	526.363	211.612	526.363	211.612
	Over 5 år	1.066.681	806.366	1.066.681	806.366
	I alt indlån og anden gæld	32.149.727	30.762.236	32.148.436	30.762.707

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
26 Udstedte obligationer til amortiseret kostpris				
Obligationer noteret på Irish Stock Exchange *)	0	250.000	0	250.000
I alt udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	250.000	0	250.000
Fordelt efter restløbetid				
Anfordring	0	0	0	0
Til og med 3 måneder	0	0	0	0
Over 3 måneder og til og med 1 år	0	250.000	0	250.000
Over 1 år og til og med 5 år	0	0	0	0
Over 5 år	0	0	0	0
I alt udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	250.000	0	250.000

*) Obligationen er udløbet i juli 2016.

27 Andre passiver				
Negativ markedsværdi af afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	395.105	188.926	395.105	188.926
Skyldige renter og provisioner	4.806	9.640	4.668	9.640
Øvrige passiver	471.420	457.986	391.288	365.446
I alt andre passiver	871.331	656.552	791.061	564.012
28 Hensatte forpligtelser				
Hensættelser til tab på garantier				
Hensat primo året	35.109	20.563	35.109	20.563
Hensættelser i året	13.069	20.328	13.069	20.328
Tilbageførte hensættelser i året	-17.658	-5.782	-17.658	-5.782
I alt hensat ultimo	30.520	35.109	30.520	35.109
Andre hensatte forpligtelser				
Hensat primo året	80.031	74.217	80.031	74.217
Hensættelser i året	12.376	6.958	8.386	6.958
Tilbageførte hensættelser i året *)	-13.737	-1.144	-13.737	-1.144
I alt hensat ultimo	78.670	80.031	74.680	80.031
I alt hensatte forpligtelser ultimo	109.190	115.140	105.200	115.140

*) Tilbageførte hensættelser har primært været uden forbrug.

Note			Banken	
			2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
29	Aktiekapital			
	Aktiekapital i nominel værdi		300.000	300.000
	Aktiekapitalens sammensætning		Antal stk.	Antal stk.
	Stykstørrelse, nominelt kr. 1.000		300.000	300.000

Følgende af bankens aktionærer besidder aktier, hvis samlede pålydende værdi udgør mindst 5 pct. af aktiekapitalen:

- Dansk Metal, Molestien 7, 2450 København SV
- FOA - Fag og Arbejde, Staunings Plads 1-3, 1790 København V
- Fagligt Fælles Forbund - 3F, Kampmannsgade 4, 1790 København V
- HK/Danmark, Weidekampsgade 8, 0900 København C
- Fødevareforbundet NNF, C. F. Richs Vej 103, 2000 Frederiksberg

Fagligt Fælles Forbund - 3F besidder aktier, hvis samlede pålydende værdi udgør mindst 20 pct. af aktiekapitalen.

Note	Koncernen		Banken		
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	
30	Kapital og solvens				
	Transformation fra egenkapital til kapitalgrundlag				
	Egenkapital	5.681.749	5.279.627	5.681.749	5.279.627
	Foreslået udbytte	-30.000	-30.000	-30.000	-30.000
	Immaterielle aktiver	-12.713	-13.813	0	-7.997
	Hybrid kernekapital inkl. skyldig rente	-848.976	-848.999	-848.976	-848.999
	Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-16.232	-16.454	-16.232	-16.454
	Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-113.657	-401.013	-112.894	-400.608
	Egentlig kernekapital	4.660.171	3.969.348	4.673.647	3.975.569
	Hybrid kernekapital	829.000	829.000	829.000	829.000
	Kapitalinstrumenter i finansielle enheder	-75.772	-655.772	-75.263	-655.034
	Kernekapital	5.413.399	4.142.576	5.427.384	4.149.535
	Supplerende kapital	0	0	0	0
	Kapitalgrundlag	5.413.399	4.142.576	5.427.384	4.149.535
	Kapitalkrav fra søjle I (8 pct.)	2.526.147	2.477.049	2.557.887	2.497.069
	Risikoeksponeringer				
	Poster med kreditrisiko	22.908.826	20.790.704	23.679.873	21.448.011
	Poster med markedsrisiko	5.353.819	6.819.611	5.349.594	6.808.357
	Poster med operationel risiko	3.314.191	3.352.794	2.944.123	2.957.000
	Risikoeksponering i alt	31.576.836	30.963.109	31.973.590	31.213.368
	Kapitalprocent	17,1	13,4	17,0	13,3
31	Hybrid kernekapital				
	Rentesats	Nom. i 1.000 kr.	Forfald		
	6,737 pct. (var.) *)	400.000	Uendelig	402.919	402.942
	9,059 pct. (var.) **)	429.000	Uendelig	446.057	446.057
	I alt Hybrid kernekapital			848.976	848.999
	Hybrid kernekapital som medregnes ved opgørelse af Kernekapitalen/Kapitalgrundlaget	829.000		829.000	829.000
	*) Kan førtidsindfries 23.05.2018				
	**) Kan førtidsindfries 22.01.2021				
	Omkostninger til låneoptagelse	0	0	0	0

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
32 Eventualforpligtelser				
Garantier				
Finansgarantier	1.511.588	1.606.344	1.511.588	1.606.344
Tabsgarantier for realkreditlån	1.511.573	946.895	1.511.573	946.895
Tinglysnings- og konverteringsgarantier	18.694	11.948	18.694	11.948
Garantistillelse for tilknyttede virksomheder	0	0	35.200	35.200
Øvrige garantier	1.927.085	1.515.847	1.891.885	1.480.647
I alt garantier	4.968.940	4.081.034	4.968.940	4.081.034
Andre eventualforpligtelser				
Uigenkaldelige kredittilsagn under 1 år	790.047	726.614	0	0
Uigenkaldelige kredittilsagn over 1 år	44.000	0	44.000	0
Ikke udnyttede pensionstilsagn	27.600	23.200	27.600	23.200
Øvrige eventualforpligtelser	187.128	220.190	187.128	220.190
I alt andre eventualforpligtelser	1.048.775	970.004	258.728	243.390
I alt eventualforpligtelser	6.017.715	5.051.038	5.227.668	4.324.424

Banken er part i forskellige retssager og tvister. Sagerne vurderes løbende, og der foretages de nødvendige hensættelser i overensstemmelse med en vurdering af risikoen for tab. De verserende retssager forventes ikke at få indflydelse på koncernens økonomiske stilling.

Totalkredit-lån formidlet af banken fra 2007 er omfattet af en aftalt modregningsret i fremtidige løbende provisioner, som Totalkredit kan gøre gældende i tilfælde af tabskonstatering på de formidlede lån. Bankens forventer ikke, at denne modregningsret vil få væsentlig indflydelse på bankens finansielle stilling.

Deltagelse i den lovpligtige afviklingsfinansieringsordning (afviklingsformue) medfører, at sektoren årligt betaler et bidrag på 0,7 mia. kr., indtil afviklingsformuen udgør ca. 7,0 mia. kr. og de enkeltes bidrag beregnes efter nærmere regler.

Arbejdernes Landsbank er sambeskattet med alle enheder i koncernen og hæfter solidarisk for disses danske selskabsskatter og kildeskatter mv. Arbejdernes Landsbank er fællesregistreret for lønsumsafgift og moms med alle selskaber i koncernen og hæfter solidarisk for afregning heraf.

Bankens medlemskab af BEC medfører, at banken ved en eventuel udtræden er forpligtet til betaling af en udtrædelsesgodtgørelse svarende til ca. 2,5 gange det foregående års betaling for IT-ydelser fra BEC.

Note	Koncernen		Banken		
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	
33	Regnskabsmæssig sikring				
	Aktiver afdækket med rentekontrakter				
	Udlån				
	Amortiseret kostpris	45.206	45.446	45.206	45.446
	Regnskabsmæssig værdi	56.703	56.792	56.703	56.792
	Kursgevinst/-tab i regnskabsåret	151	-1.332	151	-1.332
	Rentekontrakter				
	Nominel værdi (hovedstol)	44.791	45.067	44.791	45.067
	Regnskabsmæssig værdi	10.817	10.888	10.817	10.888
	Kursgevinst/-tab i regnskabsåret	71	2.420	71	2.420

Banken anvender reglerne for regnskabsmæssig sikring af dagsværdier. De anvendte sikringsinstrumenter består typisk af renteswaps, der anvendes til at sikre mod ændringer i dagsværdier på fastforrentede udlån som følge af ændringer i basisrenten (swaprenten). Det er alene swaprenten, der sikres, og dermed ikke kreditmarginaler eller lignende. Ændringer i dagsværdien af de sikrede instrumenter, som kan henføres til den sikrede renterisiko, reguleres i den bogførte værdi af den sikrede regnskabspost og indregnes i resultatopgørelsen. Ændringer i dagsværdien af sikringsinstrumenter indregnes ligeledes i resultatopgørelsen.

Note	Koncernen		Banken		
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	
34	Overdragne finansielle aktiver som fortsat indregnes i balancen				
	Regnskabsmæssig værdi af overdragne finansielle aktiver				
	Obligationer i repoforretninger	1.023.543	1.644.048	1.023.543	1.644.048
	Af nedenstående passivposter udgør repoforretninger				
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	932.787	1.609.983	932.787	1.609.983
	Nettopositioner	90.756	34.066	90.756	34.066

Repoforretninger er salg af obligationer, hvor der samtidig med salget træffes aftale om tilbagekøb på et senere tidspunkt til en bestemt pris. Obligationer solgt via repoforretninger indregnes fortsat i Arbejdernes Landsbanks balance, idet Arbejdernes Landsbank via det aftalte tilbagekøb bibeholder de væsentligste risici på de solgte obligationer.

Note	Nominal værdi 1.000 kr.	Netto markedsværdi 1.000 kr.	Positiv markedsværdi 1.000 kr.	Negativ markedsværdi 1.000 kr.
35 Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger (Koncernen og banken) - 2016				
Valutakontrakter				
Spotforretninger, køb	380.718	2	80	78
Spotforretninger, salg	20.891	-16	105	121
Terminer/futures, køb	46.471	141	405	264
Terminer/futures, salg	5.289.098	-9.052	5.587	14.639
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Valutaswaps	3.900	2.111	2.111	0
Rentekontrakter				
Spotforretninger, køb	168.419	119	123	4
Spotforretninger, salg	136.493	16	50	34
Terminer/futures, køb	2.594.912	13.083	13.188	105
Terminer/futures, salg	4.812.443	-22.159	17.233	39.392
Optioner, erhvervede	353.410	5.236	5.236	0
Swaptioner	371.713	6.748	6.748	0
Renteswaps	9.882.551	-300.446	39.505	339.951
Aktiekontrakter				
Spotforretninger, køb	1.672	28	270	242
Spotforretninger, salg	1.806	-14	261	275
I alt		-304.203	90.902	395.105
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger (Koncernen og banken) - 2015				
Valutakontrakter				
Spotforretninger, køb	33.498	-142	4	146
Spotforretninger, salg	14.078	47	56	9
Terminer/futures, køb	85.328	233	469	236
Terminer/futures, salg	6.142.058	13.781	21.299	7.518
Optioner, erhvervede	130.594	64	64	0
Valutaswaps	3.900	0	0	0
Rentekontrakter				
Spotforretninger, køb	908.617	-16.108	257	16.365
Spotforretninger, salg	876.993	16.157	16.350	193
Terminer/futures, køb	1.484.312	-366	2.309	2.675
Terminer/futures, salg	4.320.956	69.340	69.636	296
Optioner, erhvervede	0	0	0	0
Swaptioner	0	0	0	0
Renteswaps	8.074.298	-114.842	46.062	160.904
Aktiekontrakter				
Spotforretninger, køb	21.677	238	411	173
Spotforretninger, salg	22.253	-235	176	411
I alt		-31.833	157.093	188.926

Note	Netto markedsværdi				
	Til og med 3 mdr. 1.000 kr.	Over 3 mdr til og med 1 år 1.000 kr.	Over 1 år til og med 5 år 1.000 kr.	Over 5 år 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
36 Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider (Koncernen og banken) - 2016					
Valutakontrakter					
Terminer/futures, køb	61	80	0	0	141
Terminer/futures, salg	-8.473	-422	-157	0	-9.052
Optioner, erhvervede	0	0	0	0	0
Valutaswaps	0	2.111	0	0	2.111
Rentekontrakter					
Terminer/futures, køb	12.457	626	0	0	13.083
Terminer/futures, salg	-22.159	0	0	0	-22.159
Optioner, erhvervede	5.236	0	0	0	5.236
Swaptioner	0	6.748	0	0	6.748
Renteswaps	-723	-24.027	-26.649	-249.047	-300.446
I alt	-13.601	-14.884	-26.806	-249.047	-304.338
Afledte finansielle instrumenter fordelt på løbetider (Koncernen og banken) - 2015					
Valutakontrakter					
Terminer/futures, køb	135	-21	119	0	233
Terminer/futures, salg	14.839	-1.786	727	0	13.781
Optioner, erhvervede	64	0	0	0	64
Valutaswaps	0	0	0	0	0
Rentekontrakter					
Terminer/futures, køb	-363	-76	0	73	-366
Terminer/futures, salg	69.340	0	0	0	69.340
Optioner, erhvervede	0	0	0	0	0
Swaptioner	0	0	0	0	0
Renteswaps	0	-513	-50.583	-63.746	-114.842
I alt	84.016	-2.396	-49.737	-63.673	-31.790

Note	Regnskabs- mæssig værdi før modregning 1.000 kr.	Finansielle instrumenter modregnet 1.000 kr.	Regnskabs- mæssig værdi efter modregning 1.000 kr.	Mod- regnings- mulighed jf. master netting agreement 1.000 kr.	Sikkerheds- stillelse 1.000 kr.	Nettoværdi 1.000 kr.
37	Modregningsmuligheder, koncernen *)					
2016						
	Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	90.902	0	90.902	33.214	44.919
	I alt aktiver	90.902	0	90.902	33.214	44.919
	Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	395.105	0	395.105	325.229	36.662
	I alt passiver	395.105	0	395.105	325.229	36.662
2015						
	Afledte finansielle instrumenter med positiv markedsværdi	157.093	0	157.093	26.873	128.359
	I alt aktiver	157.093	0	157.093	26.873	128.359
	Afledte finansielle instrumenter med negativ markedsværdi	188.926	0	188.926	134.424	27.629
	I alt passiver	188.926	0	188.926	134.424	27.629

*) Banken har master-netting-aftaler med en række finansielle modparter, men opfylder ikke betingelserne for modregning.

Note

38 Finansielle aktiver og forpligtelser

Finansielle instrumenter indgår i balancen enten til dagsværdi eller amortiseret kostpris. For hver regnskabspost opdeles finansielle instrumenter efter værdiansættelsesmetode.

	Koncernen			
	Amortiseret kost	Dagsværdi	Amortiseret kost	Dagsværdi
	2016 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
Finansielle aktiver				
Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	876.866	0	757.142	0
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.876.168	0	644.285	0
Udlån til amortiseret kostpris	20.951.136	0	19.768.336	0
Obligationer til dagsværdi	0	15.207.800	0	15.401.974
Aktier mv.	0	1.328.188	0	1.083.859
Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	2.056.027	0	1.551.741
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	0	90.902	0	157.093
I alt finansielle aktiver	23.704.170	18.682.917	21.169.763	18.194.667
Finansielle forpligtelser				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.271.354	0	3.258.214	0
Indlån	32.149.727	0	30.762.236	0
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	250.000	0
Indlån i puljeordninger	0	2.056.027	0	1.551.741
Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	0	395.105	0	188.926
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	0	263.148	0	174.709
I alt finansielle forpligtelser	35.421.081	2.714.280	34.270.450	1.915.376

Metoder til måling af dagsværdi på finansielle instrumenter indregnet til dagsværdi:

Dagsværdi er den pris, der kan opnås ved at sælge et aktiv, eller der skal betales for at overdrage en forpligtelse gennem en almindelig transaktion mellem uafhængige markedsdeltagere på målingstidspunktet. Dagsværdien opgøres efter følgende værdiansættelseshierarki:

Noterede priser (level 1): På alle aktive markeder anvendes officielle noterede lukkekurser som dagsværdi.

Værdiansættelsesteknik baseret på observerbare input (level 2): For finansielle aktiver og forpligtelser, hvor lukkekurs ikke er tilgængelig eller ikke vurderes at afspejle dagsværdien, fastsættes dagsværdien på basis af observerbare markedsoplysninger, herunder rentesatser, valutakurser, volatiliteter og kreditspænd samt kursindikationer fra førende markedsdeltagere.

Værdiansættelsesteknik baseret på ikke observerbare input (level 3): I de tilfælde, hvor observerbare priser baseret på markedsoplysninger ikke er tilgængelige eller ikke skønnes at være brugbare til fastsættelse af dagsværdi, anvendes egne forudsætninger til fastsættelsen af dagsværdi. Forudsætningerne kan blandt andet være nylige transaktioner i tilsvarende aktiver, forventede fremtidige pengestrømme eller virksomhedernes indre værdi.

Ikke observerbare input omfatter unoterede aktier, primært i selskaber relateret til den finansielle sektor, hvor dagsværdien blandt andet fastsættes ud fra bestemmelser i aktionæroverenskomster mv. eller input fra gennemførte handler. Brancheforeningen Lokale Pengeinstitutter (LOPI) anbefaler kvartalsvist dagsværdier af visse af de såkaldte sektoraktier, det vil sige de aktier, som bankerne ejer med henblik på at deltage aktivt i den infrastruktur og de produktbud, som understøtter sektorens forretningsgrundlag. De af LOPI anbefalede kurser tager udgangspunkt i aktionæroverenskomster og gennemførte handler i sektoren. I nogle tilfælde tager dagsværdien udgangspunkt i den regnskabsmæssige egenkapital (indre værdi) i den underliggende virksomhed, idet denne danner grundlag for handelskursen, såfremt aktierne skal sælges ejerne imellem. Ved opgørelse af dagsværdien af sektoraktierne i henhold til LOPI's anbefalede kurser, indgår disse således i værdiansættelsen som et ikke observerbart input. Banken foretager en selvstændig vurdering af de anbefalede kurser og verificerer sammenhæng til gennemførte transaktioner og offentliggjorte regnskaber. Værdien af aktierne ændres med 117 mio. kr. ved en ændring i kurserne med 10 pct. Arbejdernes Landsbank vurderer, at alternative metoder til dagsværdimåling af disse aktier ikke vil medføre væsentlige anderledes dagsværdier.

Banken har en praktik for, at såfremt opdatering af kurser ikke forekommer i fem dage vil dette føre til overførsel mellem kategorierne noterede priser og observerbare input. Banken har i 2016 overført 1,9 mia. kr. obligationer til dagsværdi fra level 1 til level 2 som følge af manglende frekvent kursopdatering. Banken har i 2016 overført 47 mio. kr. unoterede andele i kollektive investeringsordninger fra level 2 til level 3 som følge af manglende omsætning i de pågældende investeringsordninger. Herudover har der ikke været væsentlige overførsler mellem de 3 værdiansættelseshierarkier i 2016 og 2015.

Note

38	Finansielle aktiver og forpligtelser, fortsat				
		Noterede priser 1.000 kr.	Observerbare input 1.000 kr.	Ikke observer- bare input 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.
Koncernen 2016					
Finansielle aktiver					
	Obligationer til dagsværdi	10.348.329	4.859.471	0	15.207.800
	Aktier mv.	157.284	0	1.170.904	1.328.188
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.909.257	146.770	0	2.056.027
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	22.402	68.500	0	90.902
	I alt finansielle aktiver	12.437.272	5.074.741	1.170.904	18.682.917
Finansielle forpligtelser					
	Indlån i puljeordninger	0	2.056.027	0	2.056.027
	Afledte finansielle instrumenter	35.170	359.935	0	395.105
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	263.148		0	263.148
	I alt finansielle forpligtelser	298.318	2.415.962	0	2.714.280
Koncernen 2015					
Finansielle aktiver					
	Obligationer til dagsværdi	14.169.350	1.232.624	0	15.401.974
	Aktier mv.	167.483	62.490	853.886	1.083.859
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	1.328.501	223.240	0	1.551.741
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	0	157.093	0	157.093
	I alt finansielle aktiver	15.665.334	1.675.447	853.886	18.194.667
Finansielle forpligtelser					
	Indlån i puljeordninger	0	1.551.741	0	1.551.741
	Afledte finansielle instrumenter	0	188.926	0	188.926
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	174.709	0	0	174.709
	I alt finansielle forpligtelser	174.709	1.740.667	0	1.915.376

	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
Ikke observerbare input - koncernen		
Dagsværdi primo	853.886	840.379
Omklassificeret fra Associerede virksomheder *)	278.170	0
Flyttet fra level 2	47.343	0
Årets kursgevinst/-tab i resultatopgørelsen	2.636	5.784
Årets nettokøb	-11.131	7.723
I alt dagsværdi ultimo	1.170.904	853.886

*) Bankens ejerandel af Forsikringselskabet ALKA blev reduceret til under 20 pct. i forbindelse med frasalg af aktier i 2016. Ejerandelen i ALKA blev herefter klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“

		Koncernen			
		Regnskabs- værdi	Dagsværdi	Regnskabs- værdi	Dagsværdi
		2016 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
38	Finansielle aktiver og forpligtelser, fortsat				
Finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris - oplysning om dagsværdi					
Finansielle aktiver					
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	876.866	876.866	757.142	757.142
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.876.168	1.876.666	644.285	644.285
	Udlån til amortiseret kostpris	20.951.136	21.054.931	19.768.336	19.799.905
	I alt finansielle aktiver	23.704.170	23.808.463	21.169.763	21.201.332
Finansielle forpligtelser					
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.271.354	3.279.223	3.258.214	3.258.214
	Indlån	32.149.727	32.149.727	30.762.236	30.762.236
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	250.000	250.000
	I alt finansielle forpligtelser	35.421.081	35.428.950	34.270.450	34.270.450

Metoder til måling af dagsværdier på finansielle instrumenter indregnet til amortiseret kostpris er baseret op observerbare input (level 2):

Udlån og tilgodehavender i kreditinstitutter er indregnet til amortiseret kostpris. Forskellen til dagsværdier forudsættes at være modtagne gebyrer og provisioner ved udlånsforretninger samt den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med markedsrenter, da udlånene blev etableret. Ændringer i kreditkvaliteten forudsættes at indgå i nedskrivninger på udlån for såvel regnskabsværdier som dagsværdier.

Indlån, udstedte obligationer og gæld til kreditinstitutter er indregnet til amortiseret kostpris. Forskellen til dagsværdier forudsættes at være den renteniveauafhængige kursregulering, som udregnes ved at sammenholde aktuelle markedsrenter med markedsrenter, da forretningerne blev etableret. Ændringer i dagsværdien af udstedte obligationer og gæld til kreditinstitutter på grund af ændring i Arbejdernes Landsbanks egen kreditværdighed medtages ikke ud fra en væsentlighedsbetragtning.

Note	Dagsværdi indregning i resultatopgørelsen		Amortiseret kostpris			
	Handels- portefølje 1.000 kr.	Dagsværdi option 1.000 kr.	Aktiver 1.000 kr.	Forpligtelser 1.000 kr.	I alt 1.000 kr.	
39	Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser - koncernen 2016					
Afkast						
	Renteindtægter	170.754	0	1.156.330	0	1.327.084
	Renteudgifter	0	0		-82.448	-82.448
	Netto renteindtægter	170.754	0	1.156.330	-82.448	1.244.636
	Udbytte af aktier mv.	12.043	33.440	0	0	45.483
	Kursreguleringer	-80.796	9.711	152	0	-70.933
	I alt afkast	102.001	43.151	1.156.482	-82.448	1.219.186
Finansielle aktiver						
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	876.866	0	876.866
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	1.876.168	0	1.876.168
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	20.951.136	0	20.951.136
	Obligationer til dagsværdi	15.207.800	0	0	0	15.207.800
	Aktier mv.	233.194	1.094.994	0	0	1.328.188
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	2.056.027	0	0	2.056.027
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	90.902	0	0	0	90.902
	I alt finansielle aktiver	15.531.896	3.151.021	23.704.170	0	42.387.087
Finansielle forpligtelser						
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	3.271.354	3.271.354
	Indlån	0	0	0	32.149.727	32.149.727
	Indlån i puljeordninger	0	2.056.027	0	0	2.056.027
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	0	0
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	395.105	0	0	0	395.105
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	263.148	0	0	0	263.148
	I alt finansielle forpligtelser	658.253	2.056.027	0	35.421.081	38.135.361
Afkast og klassifikation af finansielle aktiver og forpligtelser - koncernen 2015						
Afkast						
	Renteindtægter	238.297	0	1.127.699	0	1.365.996
	Renteudgifter	0	0	0	-112.956	-112.956
	Netto renteindtægter	238.297	0	1.127.699	-112.956	1.253.040
	Udbytte af aktier mv.	13.848	38.315	0	0	52.163
	Kursreguleringer	-239.847	638	-1.333	0	-240.542
	I alt afkast	12.298	38.953	1.126.366	-112.956	1.064.661
Finansielle aktiver						
	Kassebeholdning og anfordringstilgodehavender hos centralbanker	0	0	757.142	0	757.142
	Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	0	0	644.285	0	644.285
	Udlån til amortiseret kostpris	0	0	19.768.336	0	19.768.336
	Obligationer til dagsværdi	15.401.974	0	0	0	15.401.974
	Aktier mv.	270.423	813.436	0	0	1.083.859
	Aktiver tilknyttet puljeordninger	0	1.551.741	0	0	1.551.741
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	157.093	0	0	0	157.093
	I alt finansielle aktiver	15.829.490	2.365.177	21.169.763	0	39.364.430
Finansielle forpligtelser						
	Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	0	0	0	3.258.214	3.258.214
	Indlån	0	0	0	30.762.236	30.762.236
	Indlån i puljeordninger	0	1.551.741	0	0	1.551.741
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	250.000	250.000
	Afledte finansielle instrumenter og spotforretninger	188.926	0	0	0	188.926
	Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	174.709	0	0	0	174.709
	I alt finansielle forpligtelser	363.635	1.551.741	0	34.270.450	36.185.826

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
40 Transaktioner med nærtstående parter				
Mellemværender med tilknyttede virksomheder				
Udlån til amortiseret kostpris	0	0	3.677.091	3.394.814
Indlån og anden gæld	0	0	12.739	12.730
Udstedte garantier	0	0	35.200	35.200
Modtagne sikkerheder og garantier	0	0	0	0
Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	0	0	53.450	46.571
Renter vedrørende indlån og anden gæld	0	0	25	22
Gebyrer og andre driftsindtægter	0	0	4.195	3.804
Mellemværender med associerede virksomheder				
Udlån til amortiseret kostpris	0	0	0	0
Indlån og anden gæld	0	81.641	0	81.641
Udstedte garantier	0	0	0	0
Modtagne sikkerheder og garantier	0	22	0	22
Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	0	22	0	22
Renter vedrørende indlån og anden gæld	55	91	55	91
Gebyrer og andre driftsindtægter	1.341	1.633	1.341	1.633
Direktion og bestyrelse				
Udlån til amortiseret kostpris	2.863	989	2.863	989
Indlån og anden gæld	15.500	13.787	15.500	13.787
Udstedte garantier	403	7.551	403	7.551
Modtagne sikkerheder og garantier	2.666	571	2.666	571
Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	33	102	33	102
Renter vedrørende indlån og anden gæld	98	96	98	96
Gebyrer og andre driftsindtægter	52	63	52	63
Storaktionærer				
Udlån til amortiseret kostpris	17.572	18.035	17.572	18.035
Indlån og anden gæld	180.057	223.219	180.057	223.219
Udstedte garantier	0	0	0	0
Modtagne sikkerheder og garantier	2.379.737	2.278.173	2.379.114	2.278.173
Renter vedrørende udlån til amortiseret kostpris	751	780	751	780
Renter vedrørende indlån og anden gæld	685	818	685	818
Gebyrer og andre driftsindtægter	10.743	10.520	10.743	10.520

Nærtstående parter defineres i koncernen som bankens direktion og bestyrelse, herunder nærtstående parter til disse samt tilknyttede og associerede virksomheder. Nærtstående parter omfatter herudover aktionærer, der har en ejerandel på mere end 20 pct. eller besidder mere end 20 pct. af stemme.

Alle transaktioner med nærtstående parter, udover de i noterne om lånninger og vederlag anførte, omfatter alene sædvanlige indlån og udlån samt ydede kreditfaciliteter. Alle transaktioner med nærtstående parter foretages på markedsvilkår.

Alle mellemværender med tilknyttede og associerede virksomheder samt storaktionærer er almindelige forretningsmæssige mellemværender vedrørende selskabernes aktivitet. Mellemværenderne er forrentet og indgået på forretningsmæssige vilkår svarende til koncernens øvrige kunder og samarbejdspartnere. Bankens ejerandel af Forsikringselskabet ALKA blev i forbindelse med salg af aktier reduceret til under 20 pct. Ejerandelen i ALKA blev herefter klassificeret under regnskabsposten 'Aktier mv.'

Mellemværende med direktion og bestyrelse er oprettet på markedsmæssige vilkår. Rentesatser for udlån i 2016 er 3,0 pct. - 9,5 pct. (2015: 3,0 pct. - 11,5 pct.) for direktionen og deres nærtstående og 2,0 pct. - 14,0 pct. (2015: 2,0 pct. - 4,0 pct.) for bestyrelsen og deres nærtstående. Rentesatser for indlån er for såvel mellemværende med direktion og bestyrelse samt nærtstående parter 0,0 pct. - 1,0 pct. for både 2015 og 2016. Direktionen er ikke tildelt nogle former for incitamentsprogrammer. Honorar for bestyrelsesarbejde i AL Finans A/S udgør 20.000 kr. (2015: 20.000 kr.).

Note	Koncernen og Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
41 Koncernoversigt		
Associerede virksomheder		
Forsikrings-Aktieselskabet ALKA, Høje-Taastrup *)		
Hovedtal		
Aktiekapital	0	88.099
Egenkapital	0	2.616.518
Ejerandel (pct.)	0	32,1
Aktiver	0	5.166.163
Forpligtelser	0	2.549.645
Nettoaktiver	0	2.616.518
Arbejdernes Landsbanks andel af nettoaktiver	0	841.057
Nettoomsætning	1.516.649	1.528.484
Periodens resultat i alt	189.315	243.142
Arbejdernes Landsbanks andel af periodens resultat	60.854	78.156
Opgørelsen for 2016 er pr. 30/9-2016 (ej revideret) Opgørelsen for 2015 er pr. 31/12-2015 Nettoomsætning defineres som præmieindtægter for egen regning		

*) Bankens ejerandel af Forsikringselskabet ALKA blev reduceret til under 20 pct. i forbindelse med frasalg af aktier i 2016. Ejerandelen i ALKA blev herefter klassificeret under regnskabsposten „Aktier mv.“

	Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
41 Koncernoversigt, fortsat		
Tilknyttede virksomheder der konsolideres		
AL Finans A/S, København		
Selskabskapital	6.000	6.000
Egenkapital	245.338	210.502
Ejerandel (pct.)	100	100
Resultat	34.836	33.076
Finansieringsselskabet AL Finans A/S tilbyder bilfinansiering, leasing og factoring. Selskabets aktiviteter er finansieret med egenkapital og låntagning i moderselskabet. Selskabet har i 2016 i gennemsnit beskæftiget 77 medarbejdere omregnet til fuldtid.		
Handels ApS Panoptikon, København		
Selskabskapital	500	500
Egenkapital	12.726	12.724
Ejerandel (pct.)	100	100
Resultat	3	1
Handels ApS Panoptikon har aktuelt ikke aktivitet i selskabet. Selskabet har ikke haft medarbejdere ansat i 2016.		
Herudover ejer banken 100 pct. af aktierne i PR Ejendoms Holding A/S. Virksomheden er under afvikling og indregnet med en bogført værdi på 0 kr.		

Note		2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2014 1.000 kr.	2013 1.000 kr.	2012 1.000 kr.	
42	Hovedtal og nøgletal for banken						
Hovedtal							
	Netto rente- og gebyrindtægter	1.696.837	1.704.736	1.541.393	1.461.102	1.390.745	
	Kursreguleringer	-71.275	-241.015	22.748	274.724	346.363	
	Udgifter til personale og administration	-1.130.421	-1.111.514	-1.094.344	-1.066.358	-1.020.373	
	Nedskrivninger på udlån og tilgodehavender m.v.	-49.401	-98.991	-224.288	-229.778	-270.887	
	Resultat af kapitalandele i associerede og tilknyttede virksomheder	99.989	135.497	152.986	149.336	148.747	
	Årets resultat	419.416	284.367	294.978	423.362	456.601	
	Udlån	20.850.047	19.637.109	18.201.929	18.051.773	17.687.171	
	Obligationer til dagsværdi	15.207.800	15.401.974	14.566.631	12.748.674	13.843.097	
	Indlån inkl. puljeordninger	34.204.463	32.314.448	29.640.537	28.134.619	24.100.569	
	Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	250.000	261.164	261.164	3.089.802	
	Egenkapital (inkl. hybrid kernekapital)	5.681.749	5.279.627	5.049.098	3.929.360	3.607.213	
	Aktiver i alt	44.340.267	41.978.320	40.060.265	37.567.966	36.773.174	
	Eventualforpligtelser i alt	5.227.668	4.324.424	3.631.691	2.518.258	2.544.182	
Nøgletal (***)							
Solvens							
	Kapitalprocent	pct.	17,0	13,3	15,6	14,9	14,6
	Kernekapitalprocent	pct.	17,0	13,3	15,6	13,9	13,5
Indtjening							
	Egenkapitalforrentning før skat	pct.	9,1	6,1	7,1	13,4	16,3
	Egenkapitalforrentning efter skat	pct.	7,7	5,5	6,6	11,2	13,5
	Indtjening pr. omkostningskrone	kr.	1,40	1,24	1,22	1,35	1,40
	Resultat pr. 1.000 kr. aktie	kr.	1.398,1	947,9	983,3	1.411,2	1.522,0
	Afkastningsgrad	pct.	1,0	0,7	0,8	1,1	1,3
Markedsrisiko							
	Renterisiko	pct.	-1,2	-1,0	-1,4	-2,3	-1,4
	Valutaposition	pct.	2,3	1,3	3,0	4,5	3,3
	Valutarisiko	pct.	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0
Likviditet							
	Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån	pct.	65,0	65,1	66,1	68,6	77,9
	Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet *)	pct.	191,8	199,4	229,9	261,2	268,0
Kredit							
	Summen af store eksponeringer **)	pct.	0,0	10,6	20,7	46,5	35,5
	Årets nedskrivningsprocent	pct.	0,2	0,3	0,9	1,1	1,3
	Årets udlånsvækst	pct.	6,2	8,1	0,9	2,1	3,5
	Udlån i forhold til egenkapital		3,7	3,7	3,6	4,6	4,9
Egenkapital							
	Indre værdi	kr.	1.610,9	1.476,9	1.400,0	1.309,8	1.202,4
	Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie	kr.	100	100	150	200	350
Medarbejdere							
	Det gennemsnitlige antal beskæftigede i regnskabsåret omregnet til heltidsbeskæftigede		986	999	1.006	999	987

*) Definitionen af overdækning ift. lovkrav om likviditet er ændret i 2013. Overdækningen beregnes efter største værdi af 10 pct. - og 15 pct. - kravet. Nøgletallet for 2013-2016 er beregnet efter 15 pct. - kravet, øvrige år efter 10 pct. - kravet.

**) Definitionen af store eksponeringer er ændret i 2014. Sammenligningstal er ikke tilpasset.

***) Der henvises til note 43 for angivelse af nøgletsdefinitioner.

Note

43 Definition af nøgletal	
Nøgletal er opstillet i overensstemmelse med regnskabsbekendtgørelsens krav herom. Resultat pr. aktie (EPS) og udvandet resultat pr. aktie (EPS) opgøres i overensstemmelse med IAS 33, men bankens aktier er ikke i omløb. Øvrige nøgletal er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings „Anbefalinger & Nøgletal 2015“.	
Nøgletal beregnet i henhold til Finanstilsynets vejledning, jf. regnskabsbekendtgørelsen.	
1. Kapitalprocent =	$\frac{\text{Kapitalgrundlag} \times 100}{\text{Den samlede risikoeksponering}}$
2. Kernekapitalprocent =	$\frac{\text{Kernekapital} \times 100}{\text{Den samlede risikoeksponering}}$
3. Egenkapitalforrentning før skat =	$\frac{\text{Resultat før skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
4. Egenkapitalforrentning efter skat =	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Egenkapital (gns.)}}$
5. Indtjening pr. omkostningskrone =	$\frac{\text{Indtægter}}{\text{Omkostninger (ekskl. skat)}}$
6. Afkastningsgrad =	$\frac{\text{Resultat efter skat} \times 100}{\text{Aktiver i alt (gns.)}}$
7. Renterisiko =	$\frac{\text{Renterisiko} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
8. Valutaposition =	$\frac{\text{Valutakursindikator 1} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
9. Valutarisiko =	$\frac{\text{Valutakursindikator 2} \times 100}{\text{Kernekapital}}$
10. Udlån plus nedskrivninger i forhold til indlån =	$\frac{\text{Udlån} + \text{nedskrivninger på udlån}}{\text{Indlån}}$
11. Udlån i forhold til egenkapital =	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Egenkapital}}$
12. Årets udlånsvækst *) =	$\frac{(\text{Udlån ekskl. repo ultimo} - \text{udlån ekskl. repo primo}) \times 100}{\text{Udlån ekskl. repo primo}}$
13. Overdækning i forhold til lovkrav om likviditet *) =	$\frac{\text{Overdækning ift. kravet FIL §152}}{\text{Største værdi af 10 pct.- og 15 pct.-kravet}}$
14. Summen af store eksponeringer *) =	$\frac{\text{Sum af store eksponeringer efter fradrag, ekskl. kreditinstitutter} \times 100}{\text{Kapitalgrundlag}}$
15. Årets nedskrivningsprocent =	$\frac{\text{Årets nedskrivninger på udlån og garantier} \times 100}{\text{Udlån} + \text{nedskrivninger} + \text{garantier}}$
Supplerende nøgletal	
16. Resultat pr. 1.000 kr. aktie =	$\frac{\text{Resultat}}{\text{Antal 1.000 kr. aktier}}$
17. Indre værdi =	$\frac{\text{Arbejdernes Landsbanks aktionærers andel af egenkapitalen} \times 100}{\text{Aktiekapital}}$
18. Foreslået udbytte pr. 1.000 kr. aktie =	$\frac{\text{Udbytteprocent} \times \text{aktiens pålydende}}{100}$
19. Ejendoms eksponering *) =	$\frac{(\text{Bruttoudlån og garantier inden for branchen „Gennemførelse af byggeprojekter“} + \text{branchen „Fast ejendom“}) \times 100}{\text{Bruttoudlån} + \text{garantier}}$
20. Stabil funding *) =	$\frac{\text{Udlån}}{\text{Sum af indlån inkl. puljeordninger} + \text{gæld til Danmarks Nationalbank med restløbetid} > 1 \text{ år} + \text{udstedte obligationer med restløbetid} > 1 \text{ år} + \text{efterstillede kapitalindskud} + \text{egenkapital}}$

*) Nøgletallet anvendes i Finanstilsynets pejlemærker.

Note 44 Risikostyring

Generelt

Bestyrelsen fastlægger på baggrund af den ønskede risikoprofil den overordnede struktur for risikostyringen i koncernen. I risikopolitikker og retningslinjer for direktionen sætter bestyrelsen rammerne for risikostyringen og de risici, som koncernen må påtage sig. Bestyrelsen modtager løbende rapportering til opfølgning på, at risikostyringen sker på betryggende vis, herunder at risikopolitikker og retningslinjer efterlevs. Bestyrelsen har nedsat et Revisions- og Risikoudvalg, som har særligt fokus på risikoprofilen og det interne kontrolmiljø.

Bankens Risiko- og Balancestyringsudvalg, der er nedsat af direktionen, består af direktion, økonomidirektør, finansdirektør, kreditdirektør og risikoansvarlig. Udvalget har til formål at opnå et fælles billede af en ønsket balance og drøfte den aktuelle risikoeksponering samt andre emner af risikostyringsmæssig karakter.

Operationel Risiko komite består af direktion, it-direktør, risikoansvarlig, complianceansvarlig og en medarbejder fra Driftsøkonomisk kontor. Udvalget behandler operationelle hændelser vedrørende tabsrisiko og vurderer politik og forsikringsprogram.

Den risikoansvarlige og risikoafdelingen overvåger, at koncernens risikostyring sker på betryggende vis, herunder at alle væsentlige risici identificeres, måles, håndteres og rapporteres korrekt. Den risikoansvarliges vurdering af koncernens risici og risikostyring rapporteres til bestyrelsen.

Compliance overvåger koncernens overholdelse af lovgivning, så koncernen ikke pålægges sanktioner eller mister omdømme. Den complianceansvarliges vurdering af koncernens overholdelse af gældende lovgivning rapporteres til bestyrelsen.

Den daglige styring af risici er forankret i de enkelte områder. Kreditafdelingen har ansvar for filialdriften samt pantebrevsområdet. Likviditets- og finansområdet har ansvar for markedsrisiko og likviditet, og Driftsøkonomisk kontor har ansvar for operationel risiko, herunder forsikringsafdækning.

Kreditrisiko

Kreditpolitik

Den samlede kreditrisiko styres efter politikker og rammer, der er vedtaget og fastlagt af bankens bestyrelse, og herefter implementeret i bankens forretningsgange. Bevillingsinstrukser er videredelegeret fra bestyrelsen til direktionen og videre ned gennem organisationen. Herudover har banken en kreditkomité, hvor engagementer over en vis størrelse bevilges.

En central del af bankens forretningsmodel er at rådgive om og yde lån, kreditter og andre finansielle produkter til privatpersoner og virksomheder.

Den primære målgruppe er kreditværdige privatkunder, foreninger samt mindre og mellemstore erhvervs-kunder, hvor der etableres helkunde-forhold. I relation til erhvervs-kunder fokuseres primært på ejerledede virksomheder.

Herudover ønsker banken at medvirke til, at medlemmerne hos bankens ejerkreds har mulighed for at få udført diverse bankforretninger.

Banken ønsker som udgangspunkt ikke at deltage i gearede investeringsforretninger og ønsker ikke at deltage i finansiering af projekter med spekulation for øje.

Banken indgår forretninger på penge- og derivatmarkedet med finansielle modparter.

Ved kreditgivning tages udgangspunkt i en etisk profil samt i et ønske om risikospredning, der tager hensyn til spredning af risici på både brancher og engagementsstørrelse. Derved opnås et bæredygtigt fundament for bankens videre udvikling.

Kreditorganisation

Banken er organiseret med 71 filialer. Bevillingsbeføjelserne er opbygget således, at filialerne kan bevilge størstedelen af sagerne, mens større og mere komplekse sager indstilles af filialerne og bevilges i den centrale kreditafdeling eller i bankens Kreditkomite.

Banken har organisatorisk adskillelse mellem de kunde-vendte funktioner og kontrol- og overvågningsfunktionen. Endvidere har banken selvstændige afdelinger med ansvar for ejendomsvurderinger, inkasso og pantebreve.

Kreditafdelingen har ansvar for den daglige kreditstyring, overvågning og rapportering ud mod filialnettet.

Rating

Banken har i flere år anvendt en egenudviklet ratingmodel for både privat- og erhvervskunder til at understøtte vurderingen af kreditrisikoen.

Ratingmodellen er en hybridmodel, der er baseret på en kombination af betalingsadfærd og en række objektive informationer om kunden, herunder regnskabsdata for erhvervskunder og økonomiske oplysninger for privatkunder. Ratingskalaen går fra 1-11, hvor rating 1 er den bedste og rating 11 er den dårligste.

Bankens rating er bl.a. et centralt værktøj i den løbende kreditstyring og overvågning, herunder i udvælgelsen af kunder med begyndende svaghedstegn eller kunder med OIV. Endvidere anvendes ratingen i bankens model for gruppevis nedskrivninger.

Ratingfordeling og -udvikling overvåges løbende både på portefølje- og filialniveau. Rapportering sker kvartalvist til ledelse og filialledelse.

Kreditrisikostyring, kontroller og overvågning

Det daglige ansvar for intern kontrol og overvågning af bankens kreditrisiko varetages i høj grad af kreditafdelingen. Der fokuseres i banken på processer og udvikling af værktøjer til forbedring af effektiviteten af de interne kontroller og overvågning.

Kreditafdelingen foretager løbende filialcontrolling, hvor der foretages en større stikprøvegennemgang af svage kunder og nybevillgede sager med fokus på generel engagementshåndtering. Konklusioner fra gennemgangen rapporteres til bankens ledelse og intern revision. I det omfang det vurderes nødvendigt, vil filialen skulle udfærdige handlingsplaner med opfølgning fra Kreditafdelingen.

Kreditafdelingen foretager årligt efterårsgennemgang (aktivgennemgang) af bankens samlede engagementer på basis af en væsentligheds- og risikobaseret tilgang. Aktuelle og fremtidige risici på de udvalgte engagementer vurderes, og det kontrolleres, at kreditpolitik og bevillingsbeføjelser er overholdt, at kreditstyringen er betryggende, samt at risikoklassifikation og nedskrivninger er retvisende. Konklusionerne rapporteres til bestyrelsen.

Behandling af overtræk foretages dagligt i filialerne. Kreditafdelingen overvåger løbende behandlingen af overtræk.

Alle større udlånsengagementer revurderes løbende og som minimum én gang årligt på grundlag af kundens regnskaber mv. Alle koncernens udlånsengagementer over 1

pct. af bankens kapitalgrundlag vurderes dog minimum hvert kvartal, hvor der endvidere foretages en opgørelse af det individuelle solvensbehov pr. engagement for engagementer over 2 pct. af kapitalgrundlaget. I relation til beregning af det individuelle solvensbehov foretages en vurdering af bankens koncentrationer af risici på bl.a. sikkerheder, brancher og store engagementer.

Svage/nødlidende kunder håndteres løbende og gennemgås individuelt, minimum kvartalsvis, med henblik på udarbejdelse af handlingsplaner og på at foretage beregning/vurdering af, om der er objektiv indikation for værdiforringelse og nedskrivningsbehov. Den del af porteføljen, som ikke nedskrives individuelt, vurderes gruppevist.

Derudover understøttes kreditovervågningen af ad hoc-analyser på baggrund af udviklingen i porteføljen, og der udarbejdes tværgående analyser og rapportering af specifikke områder.

Kreditrisikoen rapporteres kvartalvist til bestyrelsen, hvor udvikling i risikonøgletal, brancher og kundesegmenter kommenteres nærmere, ligesom der rapporteres på opfyldelse og overholdelse af kreditpolitiske målsætninger og krav, der er fastsat i bankens kreditpolitik.

Risikoafdækning og risikoreduktion

Banken anvender de muligheder, der er for at reducere risikoen ved, som alt overvejende hovedregel, at have sikkerhed i de aktiver, der finansieres.

Banken anvender konservative belåningsværdier på alle væsentlige aktivtyper. Dette indebærer, at en del aktiver af forsigtighedsgrunde opgøres til en reduceret værdi, hvorfor den reelle sikkerhedsværdi vurderes at være betydeligt højere end opgjort. Der er fokus på, at belånte aktiver vurderingsmæssigt er opdateret og dokumenteret. De hyppigst forekommende sikkerheder er pant i fast ejendom og andelsboliger.

For individuelt vurderede eksponeringer opgøres sikkerhederne i nedskrivningsberegninger til skønnede dagsværdier efter Finanstilsynets regler.

Udviklingen i bankens sikkerheder fremgår af side 85.

Kreditrisiko

Note	Koncernen		Banken	
	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
44 Maksimal kreditletspønering *)				
Tilgodehavender hos kreditinstitutter og centralbanker	1.876.168	644.285	1.863.684	643.893
Udlån til amortiseret kostpris	20.951.136	19.768.336	20.850.047	19.637.109
Obligationer til dagsværdi	15.207.800	15.401.974	15.207.800	15.401.974
Aktier mv.	1.328.188	1.083.859	1.328.188	1.083.859
Kapitalandele i associerede virksomheder	0	841.046	0	841.046
Kapitalandele i tilknyttede virksomheder	0	0	258.064	223.226
Positiv markedsværdi af afledte finansielle instrumenter	90.902	157.093	90.902	157.093
Garantier	4.968.940	4.081.034	4.968.940	4.081.034
Uigenkaldelige kredittilsagn	834.047	726.614	44.000	0
I alt	45.257.181	42.704.241	44.611.625	42.069.234

*) Kreditletspøneringen er sammensat af udvalgte balanceposter og ikke-balanceførte poster.

Udlån og garantier				
Udlån før nedskrivninger	22.326.091	21.179.638	22.216.753	21.041.603
Garantier før hensættelser	4.999.459	4.116.143	4.999.459	4.116.143
I alt udlån og garantier før nedskrivninger mv.	27.325.550	25.295.781	27.216.212	25.157.746
Individuelle nedskrivninger på udlån	1.232.910	1.308.712	1.224.904	1.302.005
Gruppevisse nedskrivninger på udlån	142.044	102.590	141.801	102.489
Individuelle hensættelser på garantier	19.862	23.299	19.862	23.299
Gruppevisse hensættelser på garantier	10.658	11.810	10.658	11.810
I alt udlån og garantier efter nedskrivninger mv.	25.920.076	23.849.370	25.818.987	23.718.143
Udlån og garantier fordelt på kundegrupper				
Private				
Udlån og garantier før nedskrivninger	19.710.428	17.475.040	17.750.304	15.665.378
Udlån og garantier efter nedskrivninger	19.024.161	16.804.896	17.069.303	14.999.053
Sikkerheder	9.872.218	8.913.834	8.078.155	7.229.023
Restancer	19.637	26.551	18.573	25.757
Endeligt tabt afskrevet	74.714	76.029	70.962	71.488
Erhverv				
Udlån og garantier før nedskrivninger	7.615.122	7.820.741	9.465.908	9.492.368
Udlån og garantier efter nedskrivninger	6.895.915	7.044.474	8.749.684	8.719.090
Sikkerheder	3.565.509	3.882.234	1.852.240	2.247.820
Restancer	29.356	18.395	21.591	9.799
Endeligt tabt afskrevet	57.256	20.317	55.782	19.164
I alt				
Udlån og garantier før nedskrivninger	27.325.550	25.295.781	27.216.212	25.157.746
Udlån og garantier efter nedskrivninger	25.920.076	23.849.370	25.818.987	23.718.143
Sikkerheder	13.437.727	12.796.068	9.930.395	9.476.843
Restancer	48.993	44.946	40.164	35.556
Endeligt tabt afskrevet	131.970	96.346	126.744	90.652

	Koncernen		Banken	
	2016	2015	2016	2015
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Udlån i restance på ikke værdiforringede udlån				
Aldersfordeling for udlån i restance				
2-30 dage	228.542	202.422	181.440	164.754
31-60 dage	30.757	15.127	30.120	12.538
61-90 dage	5.493	24.686	4.992	24.686
Over 90 dage	19.653	29.753	19.495	29.725
I alt udlån i restance	284.445	271.988	236.047	231.703
Værdi af sikkerheder for udlån i restance				
Ejendomme	130.326	142.270	131.057	142.270
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	8.849	2.364	9.003	2.364
Biler	34.683	29.102	606	1.326
Kautationer og garantier	4	9	4	9
Øvrige sikkerheder	14.875	10.684	131	2
I alt	188.737	184.429	140.801	145.971
Aldersfordeling for restancer				
2-30 dage	25.816	26.541	17.189	17.278
31-60 dage	14.376	3.205	14.350	3.106
61-90 dage	2.574	6.120	2.557	6.120
Over 90 dage	6.227	9.080	6.068	9.052
I alt restancer	48.993	44.946	40.164	35.556
Udlån til amortiseret kostpris, sikkerheders belåningsværdi samt restancebeløb > 1.000 kr. for kunder, der ultimo havde restance, og som ikke var individuelt nedskrevet. Udlån i restance og restancebeløb er opgjort på kontoniveau. Kundeniveau har været anvendt tidligere år. Sammenligningstal for 2015 er tilpasset.				

Koncentrationsrisiko

Koncernens forretningsstrategi for udlånsaktiviteten er overordnet koncentreret på kundegrupperne: Private og Erhverv. Eksponeringer med kunder eller gruppe af indbyrdes forbundne kunder må efter fradrag for særlig sikre krav ikke overstige 25 pct. af kapitalgrundlaget i henhold til CRR, artikel 395. Der sker kvartalsvis indberetning til Finanstilsynet herom. Koncernen har ikke haft eksponeringer, som oversteg grænserne fastlagt i CRR, artikel 395.

Koncentrationsrisiko på store eksponeringer jf. CRR, artikel 392, der udgør 10 pct. eller mere af kapitalgrundlaget

Kreditinstitutter				
Krediteksponering efter fradrag	0	0	0	0
Øvrige erhverv				
Krediteksponering efter fradrag	0	438.495	0	438.495
Antal store eksponeringer				
Kreditinstitutter før fradrag	6	5	6	5
Øvrige erhverv før fradrag	0	2	1	3
Større end 20 pct. af kapitalgrundlag				
	0	0	0	0
15-20 pct. af kapitalgrundlaget				
	0	0	0	0
10-15 pct. af kapitalgrundlaget				
	0	438.495	0	438.495
Summen af store eksponeringer, ekskl. kreditinstitutter i pct. af kapitalgrundlaget	0	11	0	11

	Koncernen		Banken	
	2016	2015	2016	2015
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncentration på koncernens samlede sikkerheder				
Private				
Ejendomme	7.717.559	6.750.729	7.711.682	6.750.729
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	152.716	120.619	152.664	120.619
Biler	1.922.769	1.980.841	198.129	334.516
Kautions og garantier	1.910	2.395	1.910	2.395
Øvrige sikkerheder	77.264	59.250	13.770	20.764
I alt	9.872.218	8.913.834	8.078.155	7.229.023
Erhverv				
Ejendomme	1.296.423	1.524.994	1.293.228	1.524.994
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	538.608	694.190	538.556	694.190
Biler	970.960	829.442	8.569	13.529
Kautions og garantier	2.624	8.284	2.624	8.284
Øvrige sikkerheder	756.894	825.324	9.263	6.823
I alt	3.565.509	3.882.234	1.852.240	2.247.820
I alt sikkerheder				
Ejendomme	9.013.982	8.275.723	9.004.910	8.275.723
Værdipapirer, obligationer, kontant indestående mv.	691.324	814.809	691.220	814.809
Biler	2.893.729	2.810.283	206.698	348.045
Kautions og garantier	4.534	10.679	4.534	10.679
Øvrige sikkerheder	834.158	884.574	23.033	27.587
I alt	13.437.727	12.796.068	9.930.395	9.476.843

	Koncernen		Banken	
	2016	2015	2016	2015
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Kreditkvalitet - Udlån før nedskrivning				
Kunder, der ikke er værdiforringede				
Private				
Rating 1-5	8.396.854	8.199.891	6.682.672	6.408.098
Rating 6-8	5.772.707	4.956.399	5.589.503	4.956.399
Rating 9	540.711	448.792	509.513	448.792
Rating 10-11	201.593	208.689	191.265	208.689
I alt	14.911.865	13.813.771	12.972.953	12.021.978
Erhverv				
Rating 1-5	3.462.036	3.350.503	6.158.500	5.544.516
Rating 6-8	1.311.835	1.130.821	829.378	802.346
Rating 9	432.361	289.496	184.855	194.093
Rating 10-11	404.677	512.213	298.491	420.708
I alt	5.610.909	5.283.033	7.471.224	6.961.663

	Koncernen		Banken	
	2016	2015	2016	2015
	i pct.	i pct.	i pct.	i pct.
Gennemsnitlig nedskrivningssats på kunder, der ikke er individuelt værdiforringede				
Private				
Rating 1-5	0,136	0,307	0,170	0,392
Rating 6-8	1,001	0,741	1,034	0,741
Rating 9	6,778	1,301	7,193	1,301
Rating 10-11	4,781	1,394	4,938	1,394
Erhverv				
Rating 1-5	0,132	0,490	0,072	0,296
Rating 6-8	0,481	0,330	0,753	0,465
Rating 9	1,053	0,848	2,444	1,265
Rating 10-11	2,936	1,813	3,791	2,208

Kreditkvaliteten af udlån er vurderet med udgangspunkt i bankens ratingmodel og bankens/koncernens model for gruppevis nedskrivninger. Koncernens/bankens tabsprocenter danner grundlaget for de gruppevis nedskrivninger evt. tillagt et kreditmæssigt skøn. Ratinggruppering er ændret og følger bankens interne risikogruppering. Sammenligningstal for 2015 er tilpasset.

	Koncernen		Banken	
	2016	2015	2016	2015
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Årsager til individuel værdiforringelse på udlån				
Amortiseret kostpris udlån før nedskrivning				
Konkurs	34.346	87.068	30.880	84.028
Inkasso	301.549	334.360	300.376	333.069
Låntagere i økonomiske vanskeligheder	1.467.422	1.661.406	1.441.320	1.640.865
Amortiseret kostpris udlån før nedskrivning	1.803.317	2.082.834	1.772.576	2.057.962
Nedskrevet på udlån				
Konkurs	29.824	68.732	28.451	66.857
Inkasso	252.252	247.902	251.875	247.529
Låntagere i økonomiske vanskeligheder	950.834	992.078	944.578	987.619
Nedskrevet på udlån	1.232.910	1.308.712	1.224.904	1.302.005
Amortiseret kostpris udlån efter nedskrivning				
Sikkerheder	570.407	774.122	547.672	755.957
Blanco	216.513	308.354	215.665	307.867
Værdi af udlån, hvor der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse, og hvor den regnskabsmæssige værdi er større end nul				
Individuelt vurderet				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	1.575.966	1.824.023	1.545.938	1.800.939
Nedskrivning	1.005.559	1.049.901	998.266	1.044.982
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	570.407	774.122	547.672	755.957
Gruppevist vurderet				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	6.634.430	7.856.315	5.434.442	7.407.884
Nedskrivning	142.044	102.590	141.801	102.489
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	6.492.386	7.753.725	5.292.641	7.305.395
I alt vurderet				
Udlån til amortiseret kostpris før nedskrivning	8.210.396	9.680.338	6.980.380	9.208.823
Nedskrivning	1.147.603	1.152.491	1.140.067	1.147.471
Udlån til amortiseret kostpris efter nedskrivning	7.062.793	8.527.847	5.840.313	8.061.352

	Koncernen		Banken	
	2016	2015	2016	2015
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Kreditlempede udlån				
Private				
Non-Performing	272.847	233.086	272.847	233.086
Performing	14.902	2.448	14.902	2.448
I alt	287.749	235.534	287.749	235.534
Erhverv				
Non-Performing	426.773	891.213	426.773	891.213
Performing	23.119	16.791	23.119	16.791
I alt	449.892	908.004	449.892	908.004
Kreditlempede udlån i alt				
Non-Performing	699.620	1.124.299	699.620	1.124.299
Performing	38.021	19.239	38.021	19.239
I alt	737.641	1.143.538	737.641	1.143.538
Kreditlempelse (forbearance)				
En udlånsfacilitet defineres som kreditlempet, hvis der grundet lånetagers økonomiske vanskeligheder er givet lempelige vilkår på rente og/eller ydelse, eller hvis der er sket en refinansiering med lempelige vilkår.				
Non-Performing er defineret som klassen af eksponeringer, der er misligholdte (ud fra Basel-kriterierne) og/eller er værdiforringede. Det vil sige eksponeringer mod kunder med afskrivninger, nedskrivninger eller 90 dages restance.				

	Koncernen		Banken	
	2016	2015	2016	2015
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
Koncernen som leasinggiver				
Dattervirksomheden AL Finans A/S fungerer som leasinggiver inden for områderne biler, maskiner, materiel o. lign. Der tilbydes såvel finansielle som operationelle leasingkontrakter				
Nettoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter				
Løbetid op til 1 år	518.504	229.426	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	553.121	640.180	0	0
Løbetid over 5 år	4.869	10.205	0	0
I alt	1.076.494	879.811	0	0
Bruttoinvesteringer i finansielle leasingkontrakter				
Løbetid op til 1 år	549.463	234.724	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	580.103	684.240	0	0
Løbetid over 5 år	5.044	11.841	0	0
I alt	1.134.610	930.805	0	0
Ikke indtjente finansieringsindtægter	58.116	50.994	0	0
Nedskrivning på finansielle leasingkontrakter	1.918	590	0	0
AL Finans A/S er leasinggiver i en række operationelle leasingkontrakter. Aftalerne omfatter primært driftsmidler og inventar, og aktiverne indregnes under posten maskiner og inventar.				
Operationelle leasingkontrakter				
Løbetid op til 1 år	94.303	34.938	0	0
Løbetid mellem 1 og 5 år	88.398	89.244	0	0
Løbetid over 5 år	0	198	0	0
I alt	182.701	124.380	0	0

Kreditrisiko på finansielle modparter

Som led i handel med værdipapirer, valuta og afledte finansielle instrumenter samt betalingsformidling mv. opstår der eksponeringer mod finansielle modparter i form af afviklingsrisiko eller kreditrisiko.

Ledelsen bevilger lines på afviklingsrisiko og kreditrisiko mod finansielle modparter, og der tages i den forbindelse afsæt i den enkelte modparts risikoprofil, geografiske placering, rating, størrelse og soliditet. Risici og lines på finansielle modparter følges løbende.

Markedsrisiko

Arbejdernes Landsbank-koncernen påtager sig løbende forskellige former for markedsrisici, hovedsagelig i form af rente-, aktiekurs- eller valutarisici samt værdipapirrelaterede kreditrisici i form af investeringer i kreditobligationer.

Markedsrisiciene opstår dels som følge af serviceringen af kundebehov dels som følge af bankens disponeringer i finansielle instrumenter. Banken anvender herunder afledte finansielle instrumenter til at styre og justere markedsrisiciene.

Handel med aktier, obligationer, valuta og hermed relaterede afledte finansielle instrumenter er vigtige forretningsområder for banken. Som en konsekvens heraf og ud fra ønsket om at udnytte udsvingene på de finansielle markeder påtager banken sig løbende markedsrisici.

Formålet med markedsrisikostyringen er at afbalancere den samlede markedsrisiko på aktiver og forpligtelser for herigennem at opnå en tilfredsstillende afvejning af afkast og risiko.

Rammer, målsætninger og strategier for bankens markedsrisiko er fastlagt i et delegeringssystem, hvor bankens bestyrelse fastsætter rammer for de samlede markedsrisici, som banken maksimalt må påtage sig.

Direktionen videregiver risikorammerne til Likviditets- og Finansområdet. De øvrige rammer disponeres på baggrund af direktionens investeringsstrategiske overvejelser, som baseres på vurderinger af afkast i forhold til risiko i finansielle instrumenter samt under hensyntagen til bankens øvrige risici.

Markedsrisikoen styres på koncernniveau, og markedsrisiko i andre enheder i koncernen afdækkes løbende med moderselskabet.

Markedsrisikoovervågning

På baggrund af registreringer i bankens grundsystemer af de risikorelaterede instrumenter genereres daglige detaljerede risikorapporter, som tilgår bankens direktion og andre relevante personer. Banken har løbende fokus på risikoopgørelsernes kvalitet.

Intern Risikostyring og Kontrol, der er uafhængig af forretningsansvar og positionsstyring, kontrollerer, at de opgjorte risici overholder de udstukne rammer og den aktuelle strategi på området. Eventuelle overskridelser rapporteres til bestyrelse, direktion og til Balancestyre- og Risikoudvalget.

Rapportering til direktionen sker på daglig basis, og rapportering til bestyrelsen og til Balancestyre- og Risiko-udvalget sker på månedsbasis.

Renterisiko

Styringen af renterisikoen tager udgangspunkt i at opnå en afbalancering af renterisikoen på aktiver og forpligtelser. For visse af de fastforrentede aktiver og forpligtelser er renterisikoen, som led i risikostyringen, afdækket ved hjælp af afledte finansielle instrumenter som bl.a. futures, renteswaps, optioner og terminsforretninger.

Renterisikoen udtrykkes som risikoen for tab som følge af en generel parallelforskydning i markedsrenterne på ét procentpoint i samtlige valutaer. Ved opgørelse af renterisikoen på fastforrentede aktiver og forpligtelser anvendes varighedsintervaller.

Renterisikoen er fordelt inden for 7 varighedszoner. Til den daglige styring af renterisikoen opgøres renterisikoen efter Finanstillsynets retningslinjer. Overvågningen sker løbende, og der rapporteres på daglig basis om rammernes udnyttelse.

	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
Renterisiko fordelt efter forretningstyper		
Obligationer mv.	492.257	701.048
Afledte finansielle instrumenter	-584.478	-769.479
Pantebreve	79.891	57.763
Øvrige poster	-54.158	-33.124
I alt	-66.488	-43.792
Renterisiko fordelt efter valuta		
DKK	827	106.230
USD	-35.280	-93.122
EUR	-37.825	-63.781
GBP	2.225	2.813
NOK	227	-5
CHF	2.035	2.569
SEK	1.304	1.505
Øvrige	-1	-1
I alt	-66.488	-43.792
Renterisiko fordelt efter modificeret varighed (MV)		
0 < V ≤ 3 mdr.	14.027	12.294
3 < V ≤ 6 mdr.	16.207	15.815
6 < V ≤ 9 mdr.	-8.439	528
9 < V ≤ 12 mdr.	31.707	11.568
1 < V ≤ 2 år	15	4.203
2 < V ≤ 3,6 år	21.786	31.746
3,6 år < V	-141.791	-119.946
I alt	-66.488	-43.792

En positiv renterisiko angiver et tab ved rentestigning og en gevinst ved et generelt rentefald. Den negative renterisiko netto på tværs af varighedszoner og valuta angiver således en gevinst på 66 mio. kr. ved en generel rentestigning på 1 procentpoint (2015: 44 mio. kr.). Risiciene vurderes også løbende i forhold til bankens vurderinger af afkastmuligheder og risici.

Valutarisiko

Valutarisikoen styres ved i stort omfang at matche de finansielle aktiver i overensstemmelse med den valutamæssige fordeling af forpligtelserne. Derudover afdækkes valutarisikoen ved anvendelse af afledte finansielle instrumenter. Det er bankens investeringsstrategi kun at have begrænsede nettopositioner i fremmed valuta.

En for koncernen ugunstig bevægelse i EUR på 2 pct. og i øvrige valutaer på 10 pct. vil resultere i en negativ resultat- og egenkapitalpåvirkning før skat på 10,0 mio. kr. (2015: 14,3 mio. kr.).

Valutakursindikator 1 angiver den største sum af henholdsvis positioner i valutaer, hvor koncernen har et nettotilgodehavende, og summen af positioner, hvor koncernen har nettogæld.

Valutakursindikator 2 giver et mål for valutakursrisikoen, hvor der tages højde for, hvor meget de enkelte valutaer, der indgår, har svinget i forhold til danske kroner, beregnet ud fra de af Finanstilsynet meddelte varianser og korrelationer.

	2016	2015
Valutarisiko		
Valutakursindikator 1 i 1.000 kr.	131.656	65.746
Valutakursindikator 1 i pct. af kernekapitalen	2,4	1,6
Valutakursindikator 2 i 1.000 kr.	366	1.583
Valutakursindikator 2 i pct. af kernekapitalen	0,0	0,0

Aktierisiko

Størrelsen af koncernens aktierisiko fastsættes løbende ud fra koncernens vurdering af den makroøkonomiske situation samt i forhold til enkeltsekskaber. Følsomheden over for generelle ændringer i aktiemarkederne er koncentreret om den forholdsvis beskedne del af aktiebeholdningen, som ligger i Handelsporteføljen. Beholdningen er spredt på så mange forskellige selskaber, at generelle fald i aktiemarkederne på 10 pct. vil medføre et kurstab i niveauet 23,3 mio. kr. (2015: 51,3 mio. kr.)

Anlægsbeholdningen er derimod mere specifikt påvirket af udviklingen i de konkrete selskaber, der ikke på tilsvarende måde kan antages at være påvirket af markedsudviklingen.

	2016 1.000 kr.	2015 1.000 kr.
Aktiepositioner		
Handelsportefølje		
Noterede aktier	146.551	177.314
Unoterede aktier mv.	86.643	93.109
Derivater	0	242.194
I alt handelsportefølje	233.194	512.617
Anlægsbeholdning		
Unoterede aktier	1.084.741	802.700
Noterede aktier	10.253	10.736
Associerede virksomheder	0	841.046
I alt anlægsbeholdning	1.094.994	1.654.482
I alt	1.328.188	2.167.099

Værdipapirrelateret kreditrisiko

Som en del af koncernens renterisiko indgår positions-tagning i kreditobligationer, som indebærer et ekstra risikoelement i form af variationer i kreditrisikospændene, som kan være papirspecifikke eller udtryk for generelle ændringer i et bredt spekter af alle papirer. Kreditobligationer har fået en stigende vægt i koncernens obligationsbeholdning som følge af attraktive priser i forhold til investering i eksempelvis statsobligationer. Dette har naturligvis samtidig medført et øget fokus på risikoovervågningen på området.

Kreditobligationer indgår i handelsbeholdningen og optages til dagsværdi i regnskabet. Med indsnævringen af kreditrisikospændene sker der en løbende afbalancering af porteføljen under henseende til risikovurderingen.

Aktuelt er der investeret 1,2 mia. kr. svarende til 8 pct. af den samlede obligationsbeholdning i en meget diversificeret portefølje af virksomhedsobligationer, ekskl. pengeinstitutter (2015: 1,8 mia. kr.). Rentefølsomheden udgør 32,2 mio. kr. hovedsagelig i DKK- og EUR-obligationer mod 54,6 mio. kr. ultimo 2015.

Investering i obligationer udstedt af pengeinstitutter udgør 2,2 mia. kr. (2015: 2,6 mia. kr.) og 14 pct. af bankens samlede obligationsportefølje (2015: 17 pct.). Rentefølsomheden udgør 66,0 mio. kr. (2015: 83,4 mio. kr.) – hovedsagelig i banker med rating på BBB+ eller bedre og med en hovedvægt i pengeinstitutter i EUR-obligationer.

Den samlede obligationsbeholdning ultimo 2016:

	2016 pct.	2015 pct.
Rating		
AAA	54%	48%
AA+, AA, AA-	4%	5%
A+, A, A-	9%	19%
BBB+	7%	4%
BBB	12%	9%
BBB-	3%	4%
Rating < BBB-	2%	2%
No Rating	9%	9%
I alt	100%	100%
Fordelt på udstedere		
Stater	20%	19%
Realkredit	58%	52%
Pengeinstitutter	14%	17%
Øvrige virksomheder	8%	12%
I alt	100%	100%

Figur: Fordeling efter S&P's ratingklassifikation baseret på S&P's ratings eller ratings fra Moody omsat til tilsvarende ratings i S&P's klassifikation.

Råvarerisiko

Koncernen har ikke råvarepositioner ultimo 2016 og påtager sig kun i meget begrænset omfang sådanne risici.

Operationel risiko

Operationel risiko er risikoen for direkte eller indirekte tab som følge af uhensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige og systemmæssige fejl eller eksterne begivenheder.

Politik for operationel risiko

Bestyrelsen har vedtaget en politik for Operationel risiko med henblik på at skabe overblik over koncernens operationelle risici samt at minimere antallet af fejl og derved reducere koncernens tab som følge af operationelle risici.

Styring, overvågning og rapportering

Der foretages en systematisk opsamling af hændelser af operationel karakter, som danner baggrund for en løbende rapportering af de tab og begivenheder, som vurderes at kunne henføres til operationelle risici. Med baggrund i udviklingen og rapporteringen foretages der i regi af Operationel Risiko-komite en vurdering af, om set up i form af forretningsgange etc. kan justeres og forbedres med henblik på at undgå eller minimere eventuelle operationelle risici, ligesom bankens forretningsgange og processer løbende gennemgås og vurderes af såvel bankens compliance funktion som den interne og eksterne revision.

IT-sikkerhed

Et væsentligt område ved vurderingen af bankens operationelle risici er IT-forsyningen. Bankens IT-organisation og ledelse forholder sig løbende til IT-sikkerheden, herunder til udarbejdede IT-katastrofeplaner, hvori der er fastsat krav til og niveauer for tilgængelighed og stabilitet for de af banken anvendte IT-systemer samt data. De opstillede krav gælder for såvel bankens interne IT-organisation samt bankens eksterne IT-leverandør, Bankernes EDB Central, BEC, som banken ejer sammen med en række andre pengeinstitutter.

Kapitalkrav

Kapitaldækningsreglerne pålægger kreditinstitutterne at kvantificere og indregne et beløb for operationelle risici ved kapitaldækningsopgørelsen. Koncernen anvender basisindikatormetoden, hvor der med baggrund i en beregning af et gennemsnit af de seneste tre regnskabsårs nettoindtægter kvantificeres et beløb, som tillægges de risikovægtede poster, til dækning af bankens operationelle risici. I 2016 udgør den operationelle risiko 10,5 pct. (2015: 10,8 pct.) af den samlede risikoeksponering svarende til 3.314,2 mio.kr. ultimo 2016 (2015: 3.352,8 mio. kr.), hvilket medfører et kapitalkrav på 265,1 mio. kr. (2015: 268,2 mio. kr.)

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisikoen er risikoen for, at koncernen enten ikke kan opfylde sine betalingsforpligtelser, i takt med at de forfalder, eller kun er i stand til dette via uforholdsmæssigt store finansieringsomkostninger.

Likviditetsrisiko er en følge af et mismatch i balancen mellem løbetiden på aktiver og passiver. Bankens udlånsportefølje har generelt en længere varighed end passiverne, herunder indlån. Denne risiko afspejler sig i en risiko for ekstraudgifter som følge af, at banken skal betale mere for den likviditet, der skal anvendes til at dække betalingsforpligtelserne i en situation, hvor banken specifikt eller sektoren som helhed rammes af ekstraordinære forhold. Hovedparten af bankens likviditetsrisiko er i DKK, mens en mindre del af risikoen er koncentreret i primært EUR og USD.

Likviditetsberedskab iht. LCR

Bestyrelsen har i Likviditetspolitikken fastlagt, at banken skal have en likviditetsmæssig overdækning i forhold til minimumskravene i LCR på 30 procentpoint. Det er endvidere bankens politik, at likviditetsprognoserne, som udarbejdes mindst én gang månedligt, udviser compliance med lovens krav mindst 3 måneder frem. I politikken er endvidere fastsat, at der udarbejdes stresstests. Likviditetsprognoserne tilgår bestyrelsen månedligt og oftere, hvis det skulle blive påkrævet.

LCR likviditetsopgørelse	Mia. kr.
Likviditetsbuffer i alt	11,6
Nettooutflow	7,6
LCR (pct.)	154

LCR er ultimo 2016 opgjort til 154 pct., hvilket er i komfortabel afstand til bankens målsætning om overdækning, og på niveau med 2015.

Fundingstruktur

Koncernens aktiviteter finansieres overvejende gennem kundeindlån, egenkapital og efterstillede kapitalindskud. Sekundært via lån eller repo-transaktioner med andre kreditinstitutter og Nationalbanken.

Funding ratio	Mia. kr.
Egenkapital og efterstillet kapital	5,7
Stabile indlån	34,2
Stabil funding i alt	39,9
Udlån (ekskl. reverse)	22,2
Funding ratio (pct.)	55,4

Koncernens stabile funding overstiger koncernens udlån med 17,7 mia. kr. pr. 31. december 2016.

Likviditetsberedskabsplan

Banken har endvidere udarbejdet en likviditetsberedskabsplan, som angiver konkrete tiltag til forbedring af likviditeten og nedbringelse af risici, herunder belåning eller salg af aktiver, som banken kan iværksætte, hvis likviditetsprognoserne ikke kan leve op til politikkerne. Beredskabsplanen skal endvidere overvejes aktiveret, hvis der sker væsentlige forringelser af likviditeten.

Kontraktuel løbetid af finansielle forpligtelser for koncernen

	Regnskabs- mæssig værdi	Kontraktlige pengestrømme	Inden for 1 år	Over 1 år
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 kr.
2016				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.271.354	3.271.354	2.899.641	371.713
Indlån og anden gæld	32.149.726	32.149.726	30.556.682	1.593.044
Indlån i puljeordninger	2.056.027	2.056.027	924.552	1.131.475
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	0	0	0	0
Afledte finansielle instrumenter	395.105	402.218	163.242	238.976
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	263.148	263.148	263.148	0
Garantier	4.968.940	4.968.940	2.540.813	2.428.127
2015				
Gæld til kreditinstitutter og centralbanker	3.258.214	3.258.214	3.258.214	0
Indlån og anden gæld	30.762.236	30.762.236	29.744.258	1.017.978
Indlån i puljeordninger	1.551.741	1.551.741	732.618	819.123
Udstedte obligationer til amortiseret kostpris	250.000	250.000	250.000	0
Afledte finansielle instrumenter	188.926	186.384	189.912	-3.528
Øvrige ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi	174.709	174.709	174.709	0
Garantier	4.081.034	4.081.034	1.840.975	2.240.059

Forfaldsanalysen viser de kontraktlige udiskonterede pengestrømme og omfatter aftalte betalinger, dog excl. renter af ikke afledte finansielle instrumenter.

Betalinger vedrørende garantier forfalder, såfremt en række forudbestemte betingelser er opfyldt. Sådanne betalingsforpligtelser er medtaget på aftalernes udløbstidspunkt.

Ved indlån i puljeordninger er alene kundernes indestående i pensionspuljerne fordelt, idet det fremtidige afkast til puljedeltagerne afhænger af afkastet af puljeaktiverne.

Ovenstående løbetidsfordeling er foretaget ud fra det tidligste tidspunkt et beløb kan kræves betalt.

Ledelse, organisation mv.

Det rådgivende Repræsentantskab

Formand: Claus Jensen <i>Forbundsformand</i> Dansk Metal	Marina Hoffmann <i>Direktør</i> LO-Skolen	Kim Simonsen <i>Forbundsformand</i> HK/Danmark
Lars Andersen <i>Direktør</i> AE – Arbejderbevægelsens Erhvervsråd	Frank Jensen <i>Overborgmester</i> Københavns Kommune	Niels Sørensen <i>Fhv. administrationschef</i> Fødevareforbundet NNF
Mads Andersen <i>Gruppeformand</i> Fagligt Fælles Forbund - 3F	Mette Kindberg <i>Næstformand</i> HK/Danmark	Ulla Sørensen <i>Hovedkasserer</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F
Inger Bolwinkel <i>Fhv. forbundssekretær</i> FOA – Fag og Arbejde	Henrik Kjærgaard <i>Næstformand</i> Dansk Metal	Kresten Vendelboe <i>Forbundsformand</i> Malerforbundet i Danmark
Jacob Bundsgaard <i>Borgmester</i> Aarhus Kommune	Jane Korczak <i>Fhv. næstformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	Ole Wehlast <i>Forbundsformand</i> Fødevareforbundet NNF
Jens Bærentsen <i>Advokat</i> Forsikrings-Aktieselskabet Alka	Kim Lind Larsen <i>Gruppeformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	MEDARBEJDERREPRÆSENTANTER René Bo Nielsen <i>Bankbetjent</i>
Per Christensen <i>Forbundsformand</i> Fagligt Fælles Forbund – 3F	Max Meyer <i>Forbundsformand</i> Blik- og Rørarbejderforbundet i Danmark	Lasse Thorn <i>Fællestillidsrepræsentant</i>
John Dybart <i>Forbundsformand</i> Serviceforbundet	Torben Möger Pedersen <i>Adm. direktør</i> PensionDanmark A/S	Yvonne Hansen <i>Pensionschef</i>
Villy Dyhr <i>Forbundssekretær</i> HK/Danmark	Torben Poulsen <i>Hovedkasserer</i> Dansk Metal	
Lone N. Frost <i>Formand</i> Dansk Frisør & Kosmetiker Forbund	Jørgen Juul Rasmussen <i>Forbundsformand</i> Dansk El-Forbund	
Arne Grevsen <i>Næstformand</i> Landsorganisationen i Danmark	Lizette Risgaard <i>Formand</i> Landsorganisationen i Danmark	

Ledelse mv.

BESTYRELSE

Formand:

Per Christensen

Forbundsformand

fm.d. for Nominerings- og

Aflønningsudvalget

Næstformand:

Claus Jensen

Forbundsformand

mdl. af Revisions- og Risikoudvalget

mdl. af Nominerings- og

Aflønningsudvalget

formand for Det rådgivende

Repræsentantskab

Lars Andersen

Direktør

fm.d. for Revisions- og Risikoudvalget

Mette Kindberg

Næstformand

mdl. af Revisions- og Risikoudvalget

Kim Lind Larsen

Gruppeformand

Torben Möger Pedersen

Adm. direktør

mdl. af Revisions- og Risikoudvalget

mdl. af Nominerings- og

Aflønningsudvalget

Lizette Risgaard

Formand

mdl. af Nominerings- og

Aflønningsudvalget

Ole Wehlart

Forbundsformand

VALGT AF BANKENS MEDARBEJDERE

Yvonne Hansen

Pensionschef

John Markussen

Forbundsconsulent

Jesper Pedersen

Kunderådgiver

Lasse Thorn

Fællestillidsrepræsentant

DIREKTION

Gert R. Jonassen

Ordførende direktør

Jan W. Andersen

Bankdirektør

ØVRIGE I DEN DAGLIGE LEDELSE

Vicedirektør Svend Randers

Vicedirektør

Bent Bøjden

IT direktør

Peter Froulund

Kommunikations- og

Marketingdirektør

Kjeld Gosvig-Jensen

Juridisk direktør

Finn Hansen

HR direktør

Simon Sinding Jørgensen

Strategi- og Forretnings-

udviklingsdirektør

Jesper K. Karlsen

Kreditdirektør

Lone Kjærgaard

Finansdirektør

Leif Klinge

Økonomidirektør

Peter Normand

Formuedirektør

Susanne Bechsgaard

Forretningsdirektør

Ulrik Duvier Stærmosé

Forretningsdirektør

Ronni Tønder

Forretningsdirektør

REVISION

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartner-

selskab

Christoffer Max Jensen

Revisionschef

Intern Revision

Stabsfunktioner

ERHVERVSOMRÅDET:

Svend Randers

Vicedirektør

Kåre S.M. Breinholt

Erhvervsdirektør

FACILITY MANAGEMENT:

Jan W. Andersen

Bankdirektør

Henrik Gliese

Ejendoms- og Administrationschef

Henrik Schneller

Chef for Facility Management

Henrik Krog-Meyer

Service- og sikringschef

FORMUE OG BOLIG:

Peter Normand

Formuedirektør

Asger Friis Pedersen

Boligchef

Thor Rasmussen

Investeringschef

Yvonne Hansen

Pensionschef

Henrik von der Ahé

Private Banking chef

HR:

Finn Hansen

HR direktør

Sarah Vinnes

HR udviklingschef

IT:

Bent Bøjden

IT direktør

Henrik Poulsen

IT chef

Lars Dalsgaard

IT driftschef

Bente Egedal

IT forretningschef

Dorte Poulsen

Kortchef

JURA:

– Inkasso, AML og Bestyrelses- og direktionssekretariatet

Kjeld Gosvig-Jensen

Juridisk direktør

Kirsten Fynbo

Inkassochef

Merete Svarre

AML chef

Charlotte Jensen

Leder af Bestyrelses- og direktionssekretariatet

KOMMUNIKATION & MARKETING:

Peter Froulund

Kommunikations- og Marketingdirektør

Jesper Bjerrehuus

Kommunikations- og Pressechef

Lisbeth Holm Benattia

Marketingchef

Signe Roed-Frederiksen

Cheføkonom

KREDIT:

Jesper K. Karlsen

Kreditdirektør

Morten Pii Johannessen

Kreditchef

Adrian Perslow

Chef for Kreditsekretariatet

PANTEBREVE:

Ulrik Raft

Pantebrevsdirektør

LIKVIDITET OG FINANS:

Lone Kjærgaard

Finansdirektør

Lars Theilmann

Specialkonsulent

Torben Ravn

Udlandschef

Jørn Pohl Nielsen

Fonds- og administrationschef

Carsten Hammershøj

Chef for egenbeholdningen

Jesper Olsen

Chef for Handelsområdet

Marc C. G. Dalgas

Chef for kapitalmarkedet

Michael Skovgaard Sjøgren

Chef for Intern Risikostyring

RISIKO OG COMPLIANCE:

Signe Thustrup Kreiner

Risikochef

Gry Bandholm

Kreditrisikochef

Søren Ødum Nielsen

Chefanalytiker, markedsrisiko

Niels Thor Mikkelsen

Compliance ansvarlig

STRATEGI OG LEDELSE:

Simon Sinding Jørgensen

*Strategi- og Forretnings-
udviklingsdirektør*

Jesper A. Nielsen

Forretningschef

Filialsupport:

Henrik Thagaard

Afdelingsdirektør

Jann Schärfe

Centerleder

Odense

Tina Bundgaard

Funktionschef

Glostrup

Christina Skov

Funktionschef

Glostrup

Morten Kjær

Filialsupportchef

Aarhus

AL Servicetelefonen:

Marianne L. Pedersen

Servicechef

ØKONOMI:

Leif Klinge

Økonomidirektør

Bankens filialer

JYLLAND

Filialen i Esbjerg

Kongensgade 13
6700 Esbjerg

Filialdirektør Klaus K. Andersen

Filialen i Fredericia

Danmarksgade 6
7000 Fredericia

Filialdirektør Maiken Bang Madsen
(pr. 01.01.2017)

Filialen i Frederikshavn

Danmarksgade 67
9900 Frederikshavn

Filialdirektør Bent Fick

Filialen i Frydenlund

Frydenlunds Allé 1
8210 Aarhus V

Filialdirektør John Povlsen

06. februar 2017: Sammenlagt med Filialen i Åbyhøj på adressen, Silkeborgvej 228, 8230 Åbyhøj

Filialen i Gug

Gugvej 223
9210 Aalborg SØ

Filialchef Lars Frilev

Filialen i Haderslev

Gravene 3
6100 Haderslev

Filialdirektør Henrik Borring

Filialen i Herning

Østergade 44
7400 Herning

Filialdirektør John Dalum

Filialen i Hjørring

Sct. Olai Plads 2
9800 Hjørring

Filialdirektør Jesper Stærmose

Filialen i Holstebro

Vestergade 6
7500 Holstebro

Filialdirektør Mette Danielsen

Filialen i Horsens

Søndergade 48
8700 Horsens

Filialdirektør Morten Egedal Nielsen

Filialen i Kolding

Buen 1
6000 Kolding

Filialdirektør Jan Andersen

Filialen på Nordals

Nordborgvej 24
6430 Nordborg

Filialchef Rene Grau

Filialen i Nørresundby

Brotorvet 4
9400 Nørresundby

Filialchef Kim Witte

Filialen i Randers

Østervold 18
8900 Randers

Filialdirektør Lars Møller

Filialen på Randersvej

Randersvej 69
8200 Aarhus N

Filialchef Anders Graver Pedersen

Filialen i Silkeborg

Tværgade 7
8600 Silkeborg

Filialdirektør Dorthe Bechmann

Filialen i Skanderborg

Adelgade 78
8660 Skanderborg

Filialdirektør Anders Østergaard

Filialen i Skive

Nørregade 34
7800 Skive

Filialdirektør Ellen Sandholm

Filialen i Sønderborg

Jernbanegade 7
6400 Sønderborg

Filialdirektør Dorthe Lykke Jørgensen

Filialen i Vejgaard

Hadsundvej 39
9100 Aalborg

Filialdirektør Carsten Christensen

Filialen i Vejle

Havnegade 22 A
7100 Vejle

Filialdirektør Henrik Sørensen

Filialen i Viborg

Sct. Mathias Gade 34
8800 Viborg

Filialdirektør Jesper Grave Andersen

Filialen i Viby

Skanderborgvej 190
8260 Viby J.

Filialdirektør Mariann Haahr

Filialen i Aabenraa

H.P. Hanssens Gade 12
6200 Aabenraa

Filialdirektør Anne Marie Jessen

Filialen i Åbyhøj

Silkeborgvej 228
8230 Åbyhøj

Filialdirektør John Povlsen

Filialen i Aalborg

Vingårdsgade 9
9000 Aalborg

Filialdirektør Morten Juhl

Filialen i Aarhus

M.P. Bruuns Gade 22-24
8000 Aarhus C

Filialdirektør Torben Andersen

STORKØBENHAVN

Filialen på Amager

Amagerbrogade 60
2300 København S

Filialdirektør Lars Alsøe

Filialen i Ballerup

Centrumgaden 35
2750 Ballerup

Filialdirektør Thomas Larsen

Filialen på Bispebjerg

Frederiksborgvej 98
2400 København NV

Filialdirektør Thomas Thørner

Filialen i Brønshøj

Frederikssundsvej 160
2700 Brønshøj

Filialdirektør Anette Ryefelt

Filialen i City

Vesterbrogade 5
1502 København V

**Afdelingsdirektør Bo Mellerkær
Larsen**

Filialen på Enghave Plads

Enghave Plads 5
1670 København V

Filialdirektør Jørgen Petersen

Filialen på Frederiksberg

Falkoner Allé 62
2000 Frederiksberg

Filialdirektør Jette Lund

Filialen på Gl. Kongevej

Gl. Kongevej 51
1610 København V

Filialchef Gregor G.N. Pertsas

Filialen i Gladsaxe

Søborg Hovedgade 193
2860 Søborg

Filialdirektør Niels Lund Sørensen

Filialen i Glostrup

Banegårdsvej 9
2600 Glostrup

Filialdirektør Anette Meier

Filialen i Herlev

Herlev Hovedgade 136
2730 Herlev

Filialdirektør Kim Dam

Filialen i Hvidovre

Hvidovrevej 85
2650 Hvidovre

Filialdirektør Anita Skov Vallentin

Filialen i Kastrup

Kastrupvej 201
2770 Kastrup

**Filialdirektør Niels Jørgen
Jørgensen**

Filialen på Kongelundsvej

Kongelundsvej 289
2770 Kastrup

Filialdirektør

Marianne Skov Jacobsen

Filialen i Lyngby

Jernbaneplassen 14
2800 Lyngby

Filialdirektør

Jens Kristian Petersen

Filialen i Mimersgade

Mimersgade 49
2200 København N

Filialen på Nørrebro

Nørrebrogade 50-52
2200 København N

Filialdirektør Helge Olsen

Filialen ved Rundetårn

Landemærket 8
1119 København K

Filialdirektør Christian Barrett

Filialen i Rødovre

Tårnvej 221
2610 Rødovre

Filialdirektør Robert Bjarnholt

Filialen på Sluseholmen

Sluseholmen 2-4
2450 København SV

Filialdirektør

Jacob Hedegaard Christensen

Filialen i Taastrup

Taastrup Hovedgade 75
2630 Taastrup

Filialdirektør Jørgen Palle Jensen

Filialen i Valby

Valby Langgade 136
2500 Valby

Filialchef Michael N. Kragbæk

Filialen i Vanløse

Jernbane Alle 66
2720 Vanløse

Filialchef Michael Dahl Jensen

Filialen på Østerbro

Ndr. Frihavnsvej 74
2100 København Ø

Filialdirektør Kim Foss Lund

Filialen på Østerfælled Torv

Østerfælled Torv 38
2100 København Ø

Filialchef Dennis Sejling

FYN

Filialen i Dalum

Dalumvej 52

5250 Odense SV

Filialdirektør Malene Louise Givskov

Filialen i Hunderup

Skovsbovænget 10B

5230 Odense M

Filialdirektør John Schmidt

Filialen i Højstrup

Rismarksvej 115A

5210 Odense NV

Filialdirektør Ann Daugaard Skøt

Filialen i Nyborg

Strandvejen 1

5800 Nyborg

Filialdirektør Claus Bo Petersen

Filialen i Odense

Fisketorvet 1

5100 Odense C

Filialdirektør Klaus Justesen

Filialen i Seden

Svendsagervej 2A

5240 Odense NØ

Filialdirektør Robert Abild

Filialen i Svendborg

Voldgade 16

5700 Svendborg

Filialdirektør Nicki L. Christiansen

SJÆLLAND

Filialen i Frederikssund

Havnegade 18

3600 Frederikssund

Filialdirektør Per Jørgen Schmidt

Filialen i Helsingør

Klostergade 1

3000 Helsingør

Filialdirektør Claus Lundsgaard

Filialen i Hillerød

Nordstensvej 2

3400 Hillerød

Filialdirektør Carsten Nielsen

Filialen i Holbæk

Smedelundsgade 16

4300 Holbæk

Filialdirektør Annette Jensen

Filialen i Jyllinge

Jyllingecentret 23

4040 Jyllinge

Filialchef Birthe Humle

Filialen i Kalundborg

Bredgade 55

4400 Kalundborg

Filialdirektør Kim Krog

Filialen i Køge

Torvet 9

4600 Køge

Filialdirektør Thomas Kuhn Jacobsen

Filialen i Næstved

Vinhusgade 9

4700 Næstved

Filialdirektør Martin Bay Sørensen

Filialen i Roskilde

Algade 14

4000 Roskilde

Filialdirektør John Nielsen

Filialen i Ringsted

Nørregade 25

4100 Ringsted

Filialdirektør Helle Høgsbjerg Bang

Filialen i Slagelse

Jernbanegade 2

4200 Slagelse

Filialdirektør Jan Larsen

LOLLAND-FALSTER

Filialen i Nykøbing F.

Langgade 32

4800 Nykøbing F.

Filialdirektør Flemming Møller

AKTIESELSKABET

 Arbejdernes Landsbank

CVR-nr. 31 46 70 12, København

Panoptikonbygningen

Vesterbrogade 5 · 1502 København V

Telefon 38 48 48 48 · www.al-bank.dk